291 D 1522

MINISTERUL DE INTERNE
SERVICIUL CULTURAL, PRESĂ ŞI EDITORIAL

Operaţia „MAREA DE CHIHLIMBAR"

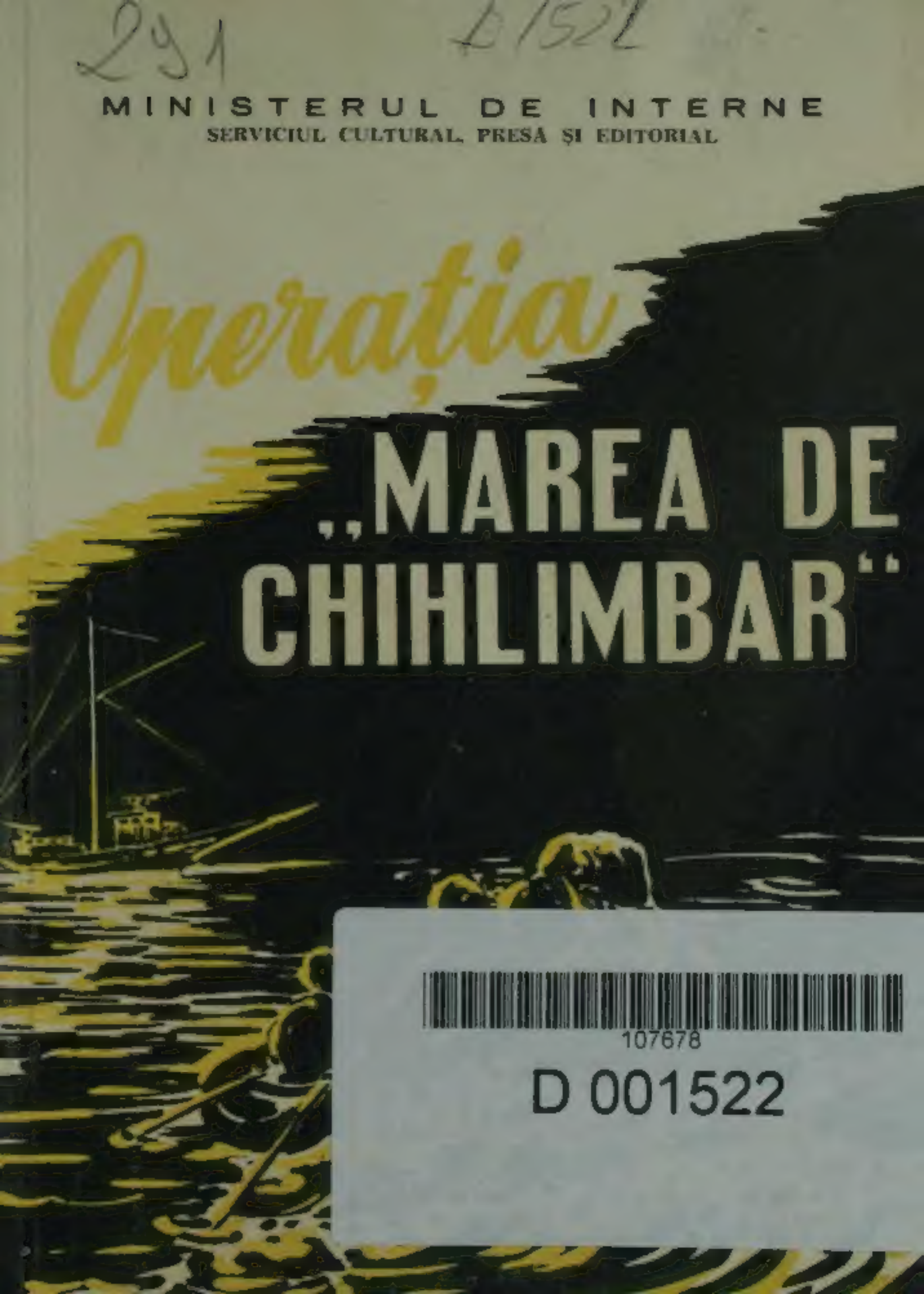

107678
D 001522

MINISTERUL DE INTERNE
SERVICIUL CULTURAL, PRESĂ ȘI EDITORIAL

SECRET DE SERVICIU

OPERAȚIA „MAREA DE CHIHLIMBAR“

Nr. 572

1974

Partea întîi

GAZDE PRIMITOARE

Capitolul I

1

Seară de toamnă la Riga. În oraşul împodobit în ajun de sărbătoare cu steaguri, oameni grăbiţi se îmbulzesc pe străzi, zorind de la slujbă acasă sau spre magazine. Peste tot răsună glasuri vesele, se aud frînturi răzleţe de discuţii, din care afli, vrînd-nevrînd, tot felul de lucruri.

Ianis Priede întîrzie un timp în faţa ferestrei deschise, ascultînd cu nesaţ vuietul sărbătoresc al străzii. Îl aşteaptă pe vărul lui din Madona, care dorea să petreacă o zi de sărbătoare în Riga. Oricum, în Madona, demonstraţiile nu sînt atît de impunătoare ca în Capitală. Şi apoi, îi plăcea grozav să se mîndrească cu casa în care locuia, cu soţia, cu munca, mai ales acum cînd, cu o seară înainte, fusese premiat în cadrul unei adunări solemne. Fabrica de biciclete unde lucra îşi depăşise planul, era recunoscut drept un maistru strălucit, iar muncitorii îl iubeau. Într-un cuvînt, toate îi mergeau din plin. Faţă de alţi ani, cînd avea doar o singură cameră, cu bucătărie şi baie comune, acum locuia într-un apartament confortabil, cu trei camere.

Ianis închise fereastra cu zgomot, trecu prin sufragerie, aranjînd din mers şerveţelul de lîngă tacîmul oaspetelui, iar apoi aruncă o privire în camera Maigăi, unde fiecare amănunt trăda prezenţa femeii preocupate de menţinerea frumuseţii ei. Imaginîndu-şi-o, zîmbi cu îngăduinţă : într-adevăr, aşa trebuie să fie o adevărată femeie !

Îşi aduse aminte cu nostalgie de anii pierduţi — departe unul de altul. Se cunoscuseră pe vremea cînd erau încă elevi, ea — la un gimnaziu de fete, iar el — la un gimnaziu de băieţi.

Și-au mărturisit dragostea la serbarea comună de adio a promoției lor, cînd, deodată, peste toată această fericire, a năvălit — neașteptat, înfiorător și lipsit de sens — războiul, cu tot cortegiul său de suferințe. În patruzeci și patru, chiar înainte de izgonirea nemților din Riga, a căzut prizonier și s-a întors abia după terminarea războiului. Pe Maiga a reîntîlnit-o pur și simplu întîmplător, pe stradă, ca și cum nimic nu s-ar fi petrecut între timp... Atîta doar că se maturizase, dar o iubea la fel ca atunci cînd avusese optsprezece ani. Niciodată n-a întrebat-o cum a trăit în timpul ocupației, de teamă să nu afle ceva care să-i tulbure fericirea. Ce-a fost, s-a dus! Desigur că și ea gîndea la fel și, din același motiv, n-a încercat niciodată să-l descoasă în această privință. Important era că în prezent se simțeau fericiți; restul nu conta.

Se auzi sunînd soneria. Ianis privi surprins la ceas; era prea devreme ca să sosească cel așteptat, iar Maiga îi spusese că o să întîrzie la coafor. Puțin nehotărît, dar curios, deschise totuși ușa. În fața lui stătea un tip înalt, cu alură de sportiv, îmbrăcat într-un impermeabil gri, de sub care se vedea un costum de culoare închisă. Pantalonii mototoliți erau vîriți în cizme grosolane.

După ce dădu bună seara, necunoscutul spuse:

— Aș dori să-l văd pe Ianis Priede.

— Eu sînt, răspunse Ianis, cercetîndu-l din ochi pe noul venit.

Între timp, străinul făcu o mișcare ca și cum n-ar fi avut loc să treacă din cauza gazdei, intră în antreu și trase ușa după el. Priede nici nu avu timp să-și dea bine seama dacă necunoscutul intrase înăuntru fiindcă-l invitase el sau dacă, pur și simplu, pătrunsese nepoftit. În tot cazul, acum stătea în antreu, neștergîndu-și încă picioarele, de parcă nu era tocmai sigur că va fi invitat mai departe în casă. În același timp, arunca priviri agere spre ușa din sufragerie și asculta cu atenție către celelalte încăperi ale apartamentului. Priede se simți dintr-odată nesigur.

În sfîrșit, venindu-și în fire, îl întrebă cu răceală în glas:

— Cărui fapt îi datorez această vizită?

Noul venit îl privi drept în ochi, rostind cu reproș:

— Bravo, bătrîne, m-ai uitat? Doar am fost împreună în regimentul o sută douăzeci și doi din divizia a patruzeci și treia. Am luptat la eliberarea Madonei, Rigăi, iar lîngă Dobol am stat alături în tranșee...

— Văd că sînteți bine informat în ceea ce privește serviciul meu în armată. Numai că eu nu vă cunosc! accentuă cu tărie Ianis, străduindu-se să pară liniștit, deși inima îi bătea să-i spargă pieptul, parcă presimțind o nenorocire.

— Se vede că ești demobilizat de tot, bătrîne, spuse cu un zîmbet enigmatic necunoscutul, apoi adăugă: dar comandantul nostru, spre deosebire de tine, a rămas la post, în primele linii ale luptei...

— La Balodis vă referiți? întrebă nesigur Priede și mai convins că se află la un pas de nenorocire.

— Nu, răspunse aspru interlocutorul său, eu vorbesc de un om care ți-a fost mult mai apropiat, Silais.

— Trăiește? întrebă Ianis cu desperare în glas și-și mușcă imediat buzele. „Trebuie să uit acest nume! Nici să nu-mi amintesc de el! Și nici de omul care-l poartă".

Însă necunoscutul, ca și cum nici n-ar fi observat zăpăceala gazdei, zîmbi și-i explică binevoitor:

— Nu numai că trăiește, dar îți și transmite salutări. Apropo, n-ai putea să-mi închiriezi mie vila din Maiori?

— Care vilă? Căutați probabil alt Priede! exclamă cu ultimele puteri Ianis.

Dar noul venit spuse iarăși, cu totală degajare în glas:

— Ba deloc. Pe dumneata te căutăm. Pe dumneata care, într-un moment anumit, te-ai amuzat tăind în două o fotografie și dăruind cu amabilitate o jumătate distinsului nostru comandant. El, la rîndul lui, m-a însărcinat pe mine să ți-o înapoiez, pentru a-ți reaminti cu mai multă ușurință de unele lucruri petrecute cu ani în urmă, mai spuse vizitatorul, întinzîndu-i lui Priede o jumătate de fotografie în care se distingeau clar fețele a trei persoane.

— N-am cealaltă jumătate, am ars-o! exclamă desperat Priede, agățîndu-se de această declarație ca de o ultimă speranță.

— O, dar toți ne-am maturizat prea mult ca să ne mai cramponăm de fleacurile astea! rosti cu siguranță noul venit. Importante sînt contactul personal și recunoașterea faptului că nu poți distruge puntea care te-a ajutat să-ți reîncepi traiul pașnic în patrie. Îți cerem doar să ne dai o mînă de ajutor, pînă cînd găsim alți prieteni.

Ianis încercă încă o dată să-l înduplece pe vizitator, zicînd cu voce jalnică:

— Bine, dar sînt căsătorit, am familie...

— Toți am fost însurați, sau vom fi, îl întrerupse, nu fără umor, interlocutorul său. Așa că, din punctul ăsta de vedere, n-ai nici o scuză.

— Ce trebuie să fac? întrebă Ianis, cedînd, în sfîrșit, și învinuindu-se tainic că a făcut-o prea ușor.

Înțelegînd că orice împotrivire ar fi zadarnică, el spera să obțină măcar o ușurare în ceea ce privea partea lui de colaborare. Aștepta, fără să-și ia ochii de la fața aceasta aspră, și înțelese că nu i se va face nici o concesie. Repetă deci:

— Ce trebuie să fac?

— Iată cum s-ar fi cuvenit să începem de fapt, declară cu satisfacție necunoscutul. Și, cu un aer preocupat, continuă: Nu sînt singur. Mai sînt încă doi. Cu două zile în urmă am fost debarcați în zona farului Ujav, de un cuter torpilor. Toamna ne-a fost de mare folos.

„O să vă mai fie oare de folos și pe mai tîrziu?" gîndi Ianis, dar i se făcu imediat teamă. „Dacă n-o să le ajute lor, desigur că nici mie nu-mi va merge prea bine". Apoi spuse cu glas tare:

— Din moment în moment trebuie să sosească soția, iar ceva mai tîrziu un vărdeal meu. Lor ce le voi spune în legătură cu dumneavoastră?

— Ei, doamne, spune-le că ți-au venit niște camarazi de arme! E și mai aproape de adevăr, întrucît noi, de fapt, continuăm războiul. Tu, desigur, ești un soț ideal, se vede după casă, după gospodărie.

Noul venit, în timp ce mergea înaintea lui Ianis prin apartament, deschizînd și închizînd ușile, examinînd camerele pentru a se convinge că locuința e goală, continuă ironic:

— Dealtfel, soția te iubește și te va crede pe cuvînt...

Terminînd inspectarea, se întoarse spre Priede și-i spuse sîu-severitate:

— Mă duc să-mi aduc colegii, așa că pregătește-te pentru o primire prietenească...

Deși străinul ieși imediat, Ianis rămase tot pe coridor, în fața ușii de la intrare, fără să se poată urni din loc. „Probabil că acesta este sentimentul pe care-l încerci înainte de moarte", își zise.

Dar iată că din nou soneria sună scurt, prevenitor, de parcă și ei i s-ar fi transmis acea neliniște pe care o aduseseră cu sine acești oameni. Intrară în antreu toți trei, își ziseră pielmărele în tăcere, iar apoi începură să se prezinte gazdei.

Unul dintre ei, solid, dar scund de tot, mormăi scurt, frecîndu-și tot timpul mîinile, de parcă ar fi fost ger:

— Lauva [1].

„Frumos leu", gîndi disprețuitor Ianis. Treptat, începu să pună stăpînire pe el un fel de liniște ironică. Acum, că dăduse de necaz, trebuia cel puțin să se poarte cu demnitate. Întrebă:

— Aceasta este starea dumneavoastră socială de acum?

— Ce vreți să spuneți? întrebă Lauva, aruncîndu-i o privire bănuitoare.

— Adică „Leul"? Din cîte știu eu, într-o anume țară, leul se găsea nu numai în grădinile zoologice, ci și în stemă. Și, se pare, chiar cu o coroană pe cap...

— Cînd și-a ales pseudonimul, Lauva nu s-a gîndit la asta, spuse sec al treilea tip, care-i păruse pînă atunci lui Ianis foarte șters, în îmbrăcămintea lui cenușie, cu fața la fel de cenușie și cu o privire inexpresivă. Se recomandă scurt: Egle [2].

Ianis gîndi: „Într-adevăr, seamănă cu un brad. Bradul trece neobservat în pădure, dar știe să înțepe. Așa și ăsta, este greu de remarcat în mulțime, dar e, desigur, periculos...". Deja îi și pierise cheful să mai facă glume pe seama pseudonimelor.

— Mie să-mi spui Vilks [3], îi tăie scurt cel înalt și puse brusc mîna pe receptorul telefonului care tocmai începuse să sune.

Priede făcu un pas înainte și ajunse față în față cu Vilks. Dintr-o dată își dădu seama cît se temea străinul. Deci acest „Lup" nu era chiar atît de grozav, după cum dorea să pară.

Dînd, cu un aer hotărît, la o parte palma mare a lui Vilks de pe telefon, Priede spuse:

— Fii înțelegător, Vilks! Dacă cekiștii nu sînt pe urmele voastre, este foarte puțin probabil ca vreunul dintre ei să mă sune.

Vilks își retrase mîna cu încetineală. Priede ridică receptorul. Îl suna Maiga. Avea să mai întîrzie încă la coafor, unde era multă lume.

Discutînd cu ea, Ianis gîndea: „Măcar de-ar sta mai mult! Măcar! Cum să-i explic apariția acestor oameni, care s-au năpustit atît de neașteptat în viața mea? Chiar numele lor vorbesc de la sine: «Lupul», «Leul», «Bradul»... Poreclele

[1] Leul (în limba letonă — N.T.).
[2] Bradul (în limba letonă — N.T.).
[3] Lupul (în limba letonă — N.T.).

acestea îi caracterizează într-adevăr". Îi spuse soției ceva compătimitor, o anunță că vărul nu sosise încă și închise telefonul. Îl trezi din gînduri Vilks, care, după toate aparențele, era șeful grupului.

— Am înțeles din convorbire că într-adevăr îți e greu să-i explici soției apariția noastră. Va trebui însă să-i spui că toți trei am fost artileriști în regimentul o sută douăzeci și doi. Tu erai reglatorul nostru de tragere. Printr-o întîmplare nefericită, în ultimele zile ale războiului, tu ai căzut prizonier. Noi am scăpat, am avut noroc. Imediat după război, ne-am întors acasă, adică la Ventspils. De cîte ori ne întoarcem din larg cu năvoadele pline de pește, farul Ujav ne întîmpină cu prietenie... Ei, cum îți place legenda asta, e bună pentru soția ta?

— Păi dacă sclipirile farului Ujav vi se par prietenoase, atunci legenda poate trece cu bine încercarea... răspunse reținut Ianis.

Intrară cu toții în cameră și se așezară care cum putură. Se vedea că erau foarte obosiți..

Ianis întrebă cu fereală :

— Ați ajuns fără mari greutăți aici?

— Două zile de oboseală prin pădure, răspunse scurt Vilks.

Și dintr-odată explodă :

— Dar înainte de asta, două zile am rătăcit pe mare. Apoi debarcarea în timpul nopții și frica de gloanțele grănicerilor. După aceea, goana din pădure, ca să ne îndepărtăm cît mai mult de țărm.

Se vedea că toți erau cu nervii la pămînt, căci vorbeau de-a valma, întrerupîndu-se unul pe altul și așteptînd parcă să fie compătimiți.

— La școală am petrecut ultimele zile ca într-o închisoare. N-aveam voie să ieșim nicăieri, n-aveam voie să vorbim cu nimeni! se plînse Lauva. Numai înainte de plecare ne-au lăsat să petrecem puțin.

— Iar pe mine m-au înmormîntat cu totul! bombăni Egle. La început au hotărît să-mi anunțe părinții că am pierit într-un accident de automobil. Abia-abia l-am convins pe comandantul școlii să renunțe la ideea asta și să spună mai bine că m-am îmbolnăvit și m-au trimis în Scoția, la tratament. Căci dacă le-ar fi comunicat că am murit, cum m-aș mai fi putut întoarce la ai mei?

„Ia te uită la el! gîndea Priede. La ce se aruncă! Deși i-au trecut nădușelile de la primele încercări, tot nu se lasă. Visează la întoarcere! Se pare că e mai ușor să pătrunzi aici decît să ieși...". Nu spuse însă toate aceste lucruri cu voce tare, ci se mulțumi să întrebe :

— Cum ați reușit să dați de mine?

— O, bolșevicii au un serviciu de informații excelent, rise cel înalt.

— Acte aveți? întrebă din nou Priede, cu o ușoară undă de neplăcere în glas.

Deșiratul strînse din umeri :

— Dracu știe ce fel de acte ne-au dat! Eu am o adeverință de muncitor la fabrica din Liepae.

— Eu și el — bondocul arătă cu capul spre tipul în cenușiu — dacă e să judecăm după adeverințe, sîntem pescari...

— N-ar strica să bem ceva, acum că ne-am văzut întîia oară, schimbă vorba Vilks. Avem bani destui. Scoase din buzunar un teanc de bancnote de cîte 5 ruble legate cu elastic și se lăudă : Am adus cu noi o sută de mii în hîrtii din astea.

— Cum, ați primit o sută de mii numai în bancnote de cîte 5 ruble? Priede rise. Trebuia să luați bancnote de cîte o sută; acelea umflă mai puțin buzunarele.

— Avem și bancnote de cîte o sută, dar șefii ne-au prevenit că un om prost îmbrăcat poate atrage atenția asupra lui dacă scoate din buzunar asemenea bancnote, bombăni Vilks.

— Noi n-avem lorzi! i-o retează Priede. Eu nu merg la lucru în smoching și totuși primesc o mie cinci sute, două mii de ruble [1]. Și doar nu mi se dau în hîrtii de o rublă! Cel puțin cunoașteți prețurile?

— N-am cumpărat încă nimic. I-am plătit numai șoferului care ne-a adus de la Ventspils. Ne-a cerut douăzeci și cinci de ruble și i-am dat, nu ne-am tocmit.

— Asta-i bună! Să vă mai și tocmiți, spuse ironic Priede.

Acum se simțea parcă mai sigur pe el. În tot cazul, se afla în propria-i casă, iar aceștia erau pur și simplu niște oaspeți la urma urmei, fie și nepoftiți. Înțelegeau ei ceva oare din această lume în care pătrunseseră clandestin? Iată că Vilks și-a și pierdut deja tonul acela poruncitor. Cînd e vorba de

[1] Acțiunea se desfășoară la puțini ani după terminarea celui de-al doilea război mondial. (N.T.)

lucrurile mărunte de aici, este de-a dreptul neputincios. Habar n-are cum e viața acum.

Priede nu împărtăși oaspeților nimic din aceste gînduri, dar luă banii pe care îi scoseseră și îi rugă să stea liniștiți pînă se întoarce, iar dacă vine Maiga, să-i explice totul așa cum se înțeleseseră. Le mai recomandă să nu răspundă la telefon și să nu deschidă dacă sună cineva, deoarece Maiga avea cheia ei.

Se întoarse repede, aducînd două sticle cu votcă.

Soția încă nu venise.

Fără să strice aranjamentul sărbătoresc al mesei, luă din frigider niște gustări, căută pahărelele și aduse totul în sufragerie.

Se așezară la masă. Musafirii nu mai puseseră în gură nimic de dimineață, de cînd terminaseră ultimii pesmeți pe care-i mai aveau.

Se temeau să bea. Dacă cumva acest fost radist, care căzuse cîndva prizonier la nemți, se schimbase între timp și va încerca să-i otrăvească? Și n-ar fi deloc exclus să procedeze așa. Își iubește mult soția. Reușiseră să-l facă să-i asculte numai prin constrîngere. A fost și la magazin. Dar dacă Priede, împreună cu acel Balodis, despre care le povestise lor Silais, căzuse prizonier la nemți din ordinul comandamentului sovietic, iar acum le pusese un somnifer puternic, pentru ca cekiștii să-i poată lua ca din oală?

Mai bine să bea pe rînd, unul cîte unul, ca să poată observa fiecare reacția vecinului. Primul trebuia să bea Lauva. El are cap tare și n-o să i se întîmple nimic. Așa că întîiul păhărel de votcă, împreună cu Ianis, îl bău Lauva. Ceilalți doi ridicară paharele privindu-l atît de pătrunzător pe Ianis, încît acesta se înfioră, dar se stăpîni și dădu votca peste cap.

Și dintr-odată își aminti cum îl trataseră ofițerii nemți, care se folosiseră în fel și chip de lașitatea lui, punîndu-l să lucreze cu emițătorul, dictîndu-i textul, pentru a dezinforma comandamentul sovietic. Îl lăudaseră că lucrează bine și îi promiseseră chiar că au să-l decoreze. Și asta într-un moment cînd Germania era și așa la un pas de prăbușire...

Ianis îi văzu cu cîtă lăcomie se uitau la Lauva. Acesta bău la început cu încetineală, plescăind din limbă, apoi îi dădu paharul din nou lui Ianis, ca să i-l umple. Atunci Vilks și Egle nu se mai putură abține și se grăbiră să bea de parcă nici nu mai puteau de sete.

Gazda se făcu că n-a observat nimic și, umplîndu-le tuturor paharele pentru a doua oară, întrebă:

— Ce ați fi făcut dacă nu m-ați fi găsit sau dacă n-ați fi reușit să mă convingeți?

— Ar fi fost vai de noi, recunoscu Vilks. Ne-am fi întors din nou în pădure. El, și arătă spre Lauva, are o femeie la Pliavinas, nevastă-sa cică...

Vilks ciocnea acum pahar după pahar, fără nici o teamă, și mînca zdravăn. Apoi, odihnindu-se puțin, spuse:

— Trebuie să luăm neapărat legătura cu „frații din pădure". Nu cunoști pe nimeni care ar putea să știe cum să le dăm de urmă?

Priede nu stătu să le explice că „frații din pădure" fuseseră de mult prinși de cekiști și că aceia care mai rămăseseră se ascundeau mai ceva ca vulpile de frica lor. Va veni și vremea discuțiilor de afaceri. Mormăi numai:

— Da, da...

— E foarte important și pentru noi și pentru ei, continuă să insiste Vilks. Noi putem să le facem legătura cu șefii noștri... Din cîte îmi dau seama, tu, Ianis, n-ai înțeles încă în profunzime rolul misiunii noastre. Noi va trebui să unim eforturile statelor occidentale cu acelea ale oamenilor noștri care ființează după eliberare și să deschidem calea grupelor ce vor veni cu alimente, automate și radiofaruri. Aceste grupe se instruiesc acum în Germania Federală, în Anglia și chiar în America. E absolut necesar să pregătim acest cap de pod pe care nu ne-a fost dat să-l creăm în o mie nouă sute patruzeci și patru. Trebuie să deschidem acest drum nu numai în Letonia, Estonia, Lituania, ci și mai departe, în zonele răsăritene ale Sovietelor. Acest lucru poate fi făcut numai cu ajutorul studenților noștri, care, după terminarea institutelor de învățămînt superior, vor fi repartizați în acele părți ale țării.

„Prin studenții noștri! A îndrăznit să-i numească ai lor! Iată ce planuri au oamenii ăștia!" gîndea Priede în timp ce Vilks continua să-și dezvăluie cu aprindere proiectele, unele mai uluitoare decît altele.

Priede recunoștea în aceste discursuri ecouri din discuțiile, de mult uitate, avute cu Silais. În timp ce Germania trosnea din toate încheieturile, clătinîndu-se să cadă, Silais, propunîndu-și să-l lumineze pe Priede, pălăvrăgea cam despre aceleași lucruri. După cum se vede, Silais nu abandonase planurile lui nebunești. Și acești naivi credeau în el!

Vilks ajunsese chiar la Silais şi vorbea despre minunatul „plan de pătrundere în adîncime". E limpede, astea erau vorbele ofiţerului ambiţios, fost aviator leton, apoi trădător, care luptase întîi sub conducerea nemţilor, apoi sub aceea a englezilor. După cum se vede, englezii nu se dau în lături de la nimic, dacă au luat sub oblăduirea lor pe acest individ setos de sînge.

Dar, afirmaţia lui Vilks referitoare la „fraţii din pădure" i se păru ademenitoare lui Ianis. Dacă se va ivi o astfel de posibilitate, înseamnă că va scăpa de beleaua care i-a căzut pe cap. Multe se pot întîmpla în pădure. Toţi aceştia eroi îşi pot pierde capetele în mlaştinile Kurlandei şi atunci ar termina şi el cu grijile şi necazurile.

Discuţia fu întreruptă de sonerie. Sosise vărul lui.

Vorbeau acum despre unele amintiri din trecut, despre sport şi diverse treburi gospodăreşti. Vărul lui Priede era decepţionat că prietenii lui Ianis nu sînt tari în ale sportului şi nici nu auziseră despre succesele lui de motociclist de performanţă. Dar necazul îi pieri în timpul mesei.

Cînd se întoarse Maiga, masa era deja terminată.

Priede privea la musafiri cu groază şi mirare. El nu băuse aproape deloc, dar asupra „prietenilor lui", cu toată prevederea lor, votca „Kristall" avusese efectul unui trăsnet. Bondocul tot încerca să se scoale, să rostească un toast, dar cădea de fiecare dată din nou pe scaun. Cînd acesta căzu alături de scaun, pe duşumea, Vilks spuse că le ajunge şi îl culcă pe bondoc pe sofa. Egle îşi aşternu pe duşumea, Vilks, pe divan, dar abia se aşeză că îl apucară greţurile. Maiga se scîrbi de atîta obrăznicie şi mizerie şi plecă să se culce în camera ei. Curînd se culcă şi vărul lui Priede. Rămas singur în faţa mesei nestrînse, Ianis putu să cugete în voie la ceea ce urma să facă.

2

Avusese impresia că i-a dus pe toţi. Şi încă cum. Iată că era viu, sănătos, se plimba prin Riga, o iubea pe Maiga, cînd atîţia alţii au pierit. Şi el ar fi putut să piară, dar s-a descurcat. Nu oricine e în stare de aşa ceva!

...În toamna anului o mie nouă sute patruzeci şi patru, cînd armatele sovietice, încercuind gruparea hitleristă din Kurlanda, începuseră s-o preseze din toate părţile, radiştul Ianis Priede primise ordin să pătrundă în bîrlogul duşmanului, pentru a asigura legătura radiofonică a reglatorului de tragere aviatic cu comandamentul sovietic.

Ca reglator de tragere fusese numit un tip pe care nu-l cunoştea, pe nume August.

Priede făcea parte din grupa de cercetaşi a diviziei a douăzeci şi patra şi în cadrul acesteia luase deja parte la astfel de acţiuni, aşa că alegerea comandamentului căzuse în mod firesc asupra lui. August era mai în vîrstă decît Priede şi era, probabil, ofiţer de stat-major. Priede nu-l întrebase nimic. Era foarte mulţumit de noul lui comandant.

În avion au fost însoţiţi pînă la locul lansării lor cu paraşuta de către un colonel tînăr, pe nume Pavel Mihailovici.

Din discuţiile lui August cu Pavel Mihailovici referitoare la ultimele detalii ale operaţiei, Priede înţelesese că împreună cu ei zboară un cercetaş foarte experimentat, care cunoştea la perfecţie locurile unde vor lucra. Asta îl liniştise pe deplin.

Gîndurile lui Priede fuseseră întrerupte de semnalele luminoase de pe peretele cabinei pilotului. Trebuia să se pregătească pentru saltul în gol.

Cînd mecanicul de bord deschisese trapa avionului şi răceala aerului îl izbise în faţă, Priede dăduse înapoi. August îi spusese însă cu glas ferm: „Sări!". Aşa de puternică a fost forţa care răzbea din vocea comandantului, că Priede a închis ochii şi a sărit în hăul ce se căsca sub el.

Zburînd în prăpastia aceea uriaşă, sfîşiind întunericul şi neştiind ce-l aşteaptă pe pămîntul încă neeliberat al patriei, Ianis crezuse că s-a sfîrşit cu datoria lui de ostaş în acest război.

Într-un tîrziu atinse pămîntul, dar constată că era destul de departe de August. „Nu-i nimic, îşi zise spre a se linişti. Îl voi găsi repede şi totul va fi mult mai bine cu comandantul alături".

Pe August îl întîlnise însă abia la statul-major nemţesc, aşa că nu află ce se întîmplase în acea noapte. În tot cazul, în dimineaţa cînd tot încerca să-l găsească pe August, simţise proptindu-i-se în spate un automat. Două namile de nemţi îl apăruseră deodată în faţă, dintre tufe, şi lui Priede nu-i mai rămăsese decît să ridice mîinile. Lui August nu reuşise să-i dea nici un semnal prevenitor. După cîteva minute, în timp ce mergea pe şosea cu mîinile legate la spate, auzise împuşcături din pădure şi îşi dăduse seama că August nu înţelegea să se predea fără luptă.

Surprins cu un aparat de radioemisie portativ asupra sa, Priede fusese condus la centrul german de „curăţare a frontului", căruia nemţii îi anexaseră un detaşament de diversionişti alcătuit din naţionalişti letoni.

Imediat începu să fie anchetat de către un neamț cu ochii roșii de nesomn și cu glas răgușit. Din ușă îl pîndea cu privirea ațintită asupra sa un S.S.-ist mare cît un munte, înarmat cu un automat uriaș.

Anchetatorul îl întrebă în rusește, cu o așa nepăsare, de parcă l-ar fi considerat deja mort :

— Numele de familie ?

— Priede.

— Naționalitatea ?

— Leton.

Auzind aceasta, neamțul ridică enervat receptorul telefonului de pe masă și spuse unui anume Silais să vină că este treaba lor. Priede se prefăcu că nu înțelege nemțește și-l privi opac pe anchetator. La scurt timp după aceea, în încăpere intră un ofițer tînăr, de vreo 30 de ani, care, întrebîndu-l în letonă pentru cîți bani s-a vîndut rușilor, dovedi că știe că are în fața sa un cercetaș parașutat. Priede ar fi vrut să-i răspundă că, dimpotrivă, el era cumpărat de nemți, dar preferă să tacă. Ofițerul se așeză pe marginea mesei, răsucind în mînă o țigară, și întrebă :

— Comunist ?

— Nu. Soldat mobilizat.

— De unde știi radiotelegrafia ? și arătă cu capul spre geamantanul cu stația de radio.

— Înainte de război am urmat un curs de radioamatori în Riga, iar apoi am lucrat în flota de pescuit.

Ofițerul chemă prin telefon încă pe cineva, pe care-l întrebă :

— Listele membrilor radioclubului din Riga sînt la dumneavoastră ? Vă rog să mi le trimiteți.

La puțin timp după aceea, în încăpere intră un soldat, care îi înmînă o carte voluminoasă. Ofițerul o răsfoi și spuse :

— Da, asta este. Apoi, întorcîndu-se spre Priede, întrebă : Adresa ?

Priede dădu adresa clubului.

— Nu asta ! Cea de acasă !

Priede îi spuse adresa de acasă.

Ofițerul verifică adresa în carte sau poate că pur și simplu se prefăcu că are în mîini lista tuturor radioamatorilor din Riga și apoi spuse :

— Herr oberst, duceți-l la detașamentul nostru.

Și din nou îl întrebă iute pe Priede :

— Cine a mai zburat cu tine ?

— Nu-l cunosc, răspunse grăbit Priede. Un leton. Ofițer superior.

— Ce sarcină ați avut ?

— Să supraveghem drumurile și să dirijăm avioanele spre ținte. Dar asta era sarcina mea. De a ofițerului nu știu nimic.

— Știe ! spuse cu convingere neamțul. Se vede că acesta înțelegea letona și ascultase cu atenție tot interogatoriul. Știe bestia, dar nu vrea să spună !

Și parcă îndemnat de propriile lui vorbe, neamțul se năpusti asupra lui Priede. Îl bătură mult timp. Întîi ofițerul, apoi soldatul.

Priede își amintea numai că, atunci cînd l-au stropit cu apă și l-au rezemat de perete, la toate întrebările a răspuns invariabil :

— Nu-l cunosc pe ofițer. Eu am avut misiune separată.

Ofițerul neamț îi ordonă soldatului să-l aducă și pe celălalt parașutist. Atunci îl văzu Priede pe August, prima oară după parașutare. Și-l mai văzu de cîteva ori după aceea plin de sînge, dar cu capul sus. Urmară zile grele de bătăi crîncene. De cîte ori rămîneau singuri, August îl îmbărbăta pe Priede, vorbindu-i de zilele luminoase care vor veni după eliberare.

În aer plutea o încordare generală. Se simțea tot mai mult apropierea frontului.

Într-una din zile, Priede fusese chemat în biroul ofițerului leton care luase parte la primul lui interogatoriu. De astă dată rămaseră ei singuri, între patru ochi.

— Uite ce este, începu ofițerul, nu am timp de pierdut cu convingerea dumitale. Nimic nu mă poate împiedica să te împușc pentru spionaj. Există însă o posibilitate de scăpare : să ieși dintr-un joc și să intri în altul...

Ofițerul făcu o scurtă pauză, apoi urmă tăios :

— Nemții n-au reușit să se mențină în Letonia, bolșevicii au fost mai tari. Dar războiul împotriva Sovietelor nu se va opri aici. Vor porni lupta împotriva lor și americanii, și englezii. Iar noi, naționaliștii letoni, vom lupta împotriva sovieticilor alături de oricare dintre aceștia. Germenii victoriei noastre trebuie să fie sădiți încă de pe acum, din zilele înfrîngerii. Te voi lăsa în viață. Pentru asta nu va trebui să faci mare lucru : de mîine să începi să lucrezi pentru nemți, și anume să transmiți, cu aparatul vostru de emisie, tot ce-ți vor spune ei...

Priede tăcea. Înțelese că nu mai era nici o scăpare pentru el. August probabil murise. L-ar fi onorît în orice condiții, fie și numai pentru faptul că era ofițer comunist. El, Priede, era un simplu soldat mobilizat și ar putea scăpa cu viață. Iar pentru asta trebuia doar să cedeze un pic.

— Bine, spuse cu greutate, ce anume trebuie să fac ? Carnetul meu cu cifrul și orarul legăturilor se află doar în mîinile voastre. Orice radist poate face lucrul pe care mi-l cereți mie...

— Ei, băiete, să știi că ceva-ceva mă pricep și eu la treaba asta. Rușii nu-s proști ! Desigur că ți-au înregistrat modul de emitere...

— Bine, atunci voi începe transmiterea, spuse cu nepăsare Priede.

— Ești cam grăbit, îl opri ironic letonul. Pe mine mă interesează mai înainte de toate semnalele cu care ai putea eventual să le comunici sovieticilor că ești prizonier și că transmiți după dictarea noastră. Iată ce e important pentru mine, ai înțeles ?

Și Priede capitulă. Se gîndi că azi-mîine armatele sovietice îi vor zdrobi pe nemți și că numai făcînd jocul dușmanilor va mai apuca să vadă și el ziua aceea.

Pentru asta nici nu trebuia să facă mare lucru : să le divulge nemților semnalele cu care trebuiau să-l anunțe pe Pavel Mihailovici că el și August sînt în libertate și că totul e în ordine.

3

Priede știa cît de mult erau așteptate radiogramele lui dincolo de linia frontului. De aceea îl preveni pe leton că era absolut necesar să grăbească data începerii transmisiilor.

Nu știa însă un lucru : ce fel de radiograme aștepta, de fapt, de la el statul-major.

După ce explică radistului neamț semnalele și indicativele sale, în camera în care se afla intră, împins de la spate de doi soldați, August.

Acesta înțelese totul dintr-o ochire.

Priede era deja îmbrăcat în uniformă nouă, nemțească, iar vînătăile de pe față îi fuseseră bine pudrate. Văzîndu-și comandantul, Priede îngălbeni și sări de la locul său, uitînd că încetase a mai fi ostaș sovietic. Ofițerul se răsti la el :

— Așază-te la loc !

Întorcîndu-se spre August, spuse :

— N-ar fi timpul să cedați, în sfîrșit ? Ajutorul dumneavoastră v-a dat un exemplu bun.

— Da, răspunse sec August.

— Verificați această radiogramă și vedeți dacă e corectă !

August luă radiograma, o parcurse și spuse :

— Da.

— Eu le-am promis nemților că vă voi convinge să lucrați pentru ei, împreună cu radistul. Sînteți de acord ?

— Da, văd că nu mai are nici un rost să stricăm relațiile.

— Duceți-l la statul-major ! porunci soldaților, iar aceștia îl scoaseră pe August din cameră.

La data stabilită, radiograma fu recepționată de statul-major al diviziei a douăzeci și patra de infanterie. Colonelul Pavel Mihailovici aștepta cu înfrigurare această radiogramă, așa că se bucură nespus de primirea ei.

Totul în ea părea corect. Se afla în text și un anumit semnal care arăta că radistul nu lucrează din ordinul cuiva. Balodis, alias August, cerea cu insistență trimiterea avioanelor deasupra unei poziții ocupate de un regiment de tancuri, pentru a o bombarda.

Pavel Mihailovici alcătui radiograma de răspuns și o predă cifratorului. În aceasta încuviința cererea radistului, întreba dacă August ar mai putea primi încă o grupă de cercetași și cerea fixarea locului parașutării lor. Îl intriga însă un lucru : că August nu și-ar fi pierdut niciodată vremea cu dirijarea avioanelor. Aceasta fusese doar legenda prezentată radistului. Însemna că radistul căzuse prizonier și divulgase nemților numai misiunea încredințată lui. Ce se întîmplase atunci cu August ?

Din textul celei de-a doua radiograme, Pavel Mihailovici află răspunsul la această întrebare. Balodis trăia. Aflase asta din cel de-al treilea cuvînt al radiogramei. Dar și Balodis și radistul erau prizonieri. O confirma răspunsul prin care Balodis acceptase lansarea unei noi grupe de cercetași. Or, problema acestei lansări era doar o simplă verificare de control, care nu putea trezi bănuiala nemților, în cazul cînd Balodis și radistul lui ar fi căzut prizonieri. Dorința comandamentului sovietic de a lansa o nouă grupă, sprijinindu-se pe Balodis, era absolut firească, nu putea da naștere la bănuieli. Presați de nemți, prizonierii trebuiau să răspundă afirmativ. Numai

mlaștini sau cătune îndepărtate.

Totodată, pentru a nu se crea nici un fel de suspiciuni, era necesar să se bombardeze locurile indicate.

4

Priede nu avea de unde să știe toate acestea, iar ceea ce se întîmplase îi sfărîmase voința cu totul.

Într-o zi, pe cînd cei doi prizonieri se pregăteau să alcătuiască radiograma următoare cu ajutorul lui Silas, August îl întrebă ironic pe ofițerul naționalist :

Ce părere aveți despre piloții sovietici ? Credeți că vor mai bombarda mult timp mlaștinile ? Căci au, desigur, și alți reglatori de tragere. Ca să inspirăm încredere, ar trebui să mai indicați din cînd în cînd și ținte reale.

— Să omorîm de-ai noștri ?

— Dar de cînd v-au devenit nemții atît de dragi ?

Priede încremenise de groază. August se purta ca și cum nu el, ci ofițerul ar fi fost prizonier.

Ofițerul ceda însă :

— Să vă ia dracu ! Treceți atunci și caroul ăsta .. Aici au nemții niște unități.

16

...tîrziu în timpul ...

...

...

prea mult în steaua lor.

Încercă de cîteva ori să-i prevină că lucrurile n-au să meargă chiar atît de uşor, dar nu reuşi.

Deosebit de mult îl supără pe Priede cererea lor de a le face rost de acte

— Înţelegeţi că această treabă este de foarte lungă durată, dacă nu aproape imposibilă, fie chiar şi pentru o sumă uriaşă de bani

Vilks începu să injure spionajul englez, care nu le făcuse rost de acte. Egle propuse :

— Să împuşcăm nişte sovietici într-un loc mai deosebit şi gata !

— N-ai studiat modalităţile sovietice de eliberare a actelor de identitate. E cel mai uşor lucru să găseşti ucigaşul cuiva, dacă victimei i-au dispărut actele. Şi cum o să-l alegeţi pe omul care să semene cît de cît cu unul dintre voi ? Fotografia, e drept, poate fi înlocuită, însă în actul de identitate este trecută şi vîrsta.

— Atunci ce ne sfătuieşti ? întrebă Lauva

— Am să rog pe cîţiva dintre cunoscuţii mei să-şi [illegible] lor, iar voi o să le folosiţi fără a le înregistra... Numai că toate astea au să dureze foarte mult

Ascultîndu-l pe Priede, cei trei se mai liniştiră. Păreau de acord cu aşteptarea, dar îşi doreau o casă.

[illegible]

Nu se întoarse prea curînd, dar cînd reveni rămase în[illegible]

Priede zîmbi posac şi trecu în [illegible]

Spionii mai stătură puţin pe coridor, şuşotind între ei, după care Vilks bătu în uşă şi intră, scuzîndu-se neîndemînatic :

— Ştii, numai nervii noştri sînt de vină... Ai lipsit cam mult Egle se gîndise că

„De la aştia oricînd te poţi aştepta la un glonte !" gîndi supărat Priede

— Cheamă-i pe toţi încoace !

Egle şi Lauva se vede că erau în faţa uşii, căci intrară imediat Priede continuă

— Am găsit o soluţie e drept nu pentru prea multă vreme însă foarte sigură. Gazda este un om la locul lui. Casa se află într-o margine a oraşului. Totuşi aveţi grijă să nu povestiţi despre voi nimănui absolut deloc că sînteţi din Vestul Nordic, fără voie să ieşiţi în oraş pînă cînd nu vă fac rost de acte

— Cînd o pornim într-acolo ? întrebă Lauva

— Cît mai repede. Eu şi Vilks o să mergem primii, după noi. Aveţi grijă că afară este multă lume care se plimbă !

Strada era, într-adevăr, foarte însufleţită. Numai Priede [illegible] era deosebit apele lui. Cînd se uită spre Vilks, văzu că acesta privea în jur cu un aer foarte dezorientat. Probabil, [illegible] să se aştepta la ceva de genul. Priede gîndi : „Înseamnă că la şcoala de spionaj [illegible] învăţat cu totul altceva decît ceea ce văd acum. La sosire fusesem cu camera de aici la aeroport cu nerăbdare pe [illegible] cu taxiul.

[illegible] pentru ca aveau trei camere mici [illegible] era [illegible] gol.

Vilks îi spuse că mai aveau trei locuri de [illegible] unde să poată lucra cu staţia de radio, şi aceasta cît mai repede posibil, [illegible] trecuseră cîteva zile de cînd se aştepta ieşirea lor în eter. Întrucît pretinseseră că din locuinţa în care se instalaseră nu era deloc indicat să ia legătura cu şefii lor, Priede îi sfătui să înceapă să transmită din pădure. Mîine le va spune [illegible] pentru transportarea echipamentului lăsat pe malul mării.

Lauva vroia să ştie dacă Priede le poate face rost de [illegible] să le furnizeze unele informaţii, iar acesta îi răspunse că acum, firește, el va fi acela, dar, adăugă în glumă, fără să fie nevoie de post. Toţi chiar şi Egle se bucurară. Se vede treaba că abia aşteptau să se laude la prima transmisie cu succesele lor

casă şi Priede plecă. De la el aşteptau rezolvarea...

6

Descurcarea problemelor de spionaj se dovedi a fi o ocupaţie obositoare şi de lungă durată. Ianis reuşi să ajungă la ei abia a doua zi seara, tîrziu

De cum intră, le văzu feţele întunecate, ochii bănuitori. Îl salutară cu răceală.

Ianis se supără, aşeză în mijlocul camerei o geantă grea, care-i rupsese mîinile şi întrebă posomorît :

— Aţi înnebunit ? Dar ce, credeaţi că aici veţi fi aşteptaţi cu cîntece şi dansuri ?! Chiar eu, care cunosc atîta lume, fac fiecare pas cu mare greutate.

Vilks îl întrerupse cu brutalitate.

U.R.S.S.-ului ! i-o tăie scurt Priede. Iată mîncarea, puteţi să vi-o luaţi ! zise el şi împinse geanta cu piciorul

Din geantă se auzi un clinchet şi zvomotul acesta sună ca o invitaţie la împăcare

— Fii atent să nu spargi ceva ! spuse Lauva şi se

mîna din buzunar. Vilks bombă

oţi se aruncară hămesiţi asupra proviziilor. Ianis rămase

— Iartă-ne, bătrîne ! Gîndeşte-te numai cum ne-am

— Crezi că eu am dus-o mai bine ?

Invitat insistent de Lauva şi Egle la masă, Ianis

mare plăcere, un păhărel de votka din mîna lui Lauva dar nu-l bău, ci îl aşeză pe marginea mesei.

— Eu aş zice să discutăm mai mult de o parte şi alta că dacă ne-ar prinde

— Dar ce s-a întîmplat ? întrebă Vilks neliniştit, lăsînd pahărelul pe masă.

— Am încercat să văd cam cum aş putea face să vă aduc

şi am descoperit că

credeam noi. Locul pe care l-aţi ales este situat chiar în zona

Vilks întrebă

— Ce ne sfătuieşti să facem ?

— Ce să vă sfătuiesc ? Puteţi ajunge acolo prin Ventspils dar fără documente e foarte primejdios. Poţi da oricînd peste un punct de control

ar fi mai bine să aşteptaţi încă două-trei săptămîni, pînă fac eu rost de acte şi apoi pu-

Vilks

lui Vilks îi trezise din

— S-ar putea, circulă mulţi oameni pe acolo. Barem dacă v-ar fi dat prin cap să le îngropaţi ; ar fi fost mult mai bine

— Nu te supăra, Ianis ! spuse moale Vilks. Ţi-am produs multe necazuri şi griji, e drept, dar nici nouă nu ne este mai uşor. După ce stătu puţin aplecat deasupra mesei, se îndreptă şi apuse apăsat : Voi încerca să fac asta eu singur ! Ianis, împrumută-mi motocicleta ta şi mă duc...

— Cum ? Fără permis de conducere şi fără acte ? Pentru nimic în lume ! spuse cu hotărîre Ianis. Nu vreau să fiu un ucigaş ! Haideţi atunci s-o luăm pe jos, toţi, împreună ..

Lauva bombăni :

— După mine, cel mai simplu ar putea rezolva Ianis treaba asta. El are şi acte, are şi cunoscuţi la Ventspils, iar locul o să i-l indicăm noi...

— De ce să rişte ? întrebă Vilks cu supărare. Noi am ales prost locul pentru bagaje, noi să răspundem pentru asta.

Priede se uita cînd la unul cînd la altul. Egle se ţinea

propinerea [illegible]. După cît se vedea nu prea ar mai fi avut [illegible] ar pe linia de frontieră.

Vilks întrebă [illegible]:

- Tu ce zici, Ianis?

— Dracu știe cum aș putea să mă descurc. Probabil că nu e vorba de un singur geamantan, iar ajutoare pentru așa ceva nu găsești prea ușor...

Rămaseră mult timp pe gînduri. Apoi Lauva spuse cu hotărîre:

— Eu cred că numai Ianis poate să ne aducă lucrurile. Și începu să explice: Sînt numai trei geamantane și doi saci de voiaj. Dacă le scoate pe toate la drum și tocmește o mașină...

— Iar șoferul își va da imediat seama că e vorba de lucruri de contrabandă sau de furat..., îl întrerupse Priede.

— Trebuie găsit pentru treaba asta un șofer cunoscut..., insistă Lauva.

— Un șofer cunosc eu, dar ce-i spun?

— Dacă-l cunoști, îi spui de-a dreptul că ai cumpărat niște [illegible] furate de pe [illegible] și fără un afurisit [illegible] în genul ăsta spuse Vilks [illegible] Lauvei.

[illegible] dar nu se apucă să se certe cu ea, pentru că tot nu l-ar fi convins. Spuse doar:

— În fine, am să mă interesez, dar deocamdată nu promit nimic..

Lauva răsuflă ușurat.

— Ei, acum putem și noi să cinăm, și ridică paharul.

Mîncară în tăcere. Priede [illegible] [illegible] [illegible]

oarecare, firește, nu aceea la care locuiau de fapt. Spionii, înveseliți, începură să întrebe cum se numesc acum unele străzi și fiecare își alese cîte o adresă.

Vorbiră apoi iarăși despre „frații din pădure" și despre eventualitatea stabilirii unei viitoare legături cu aceștia. După spusele lui Vilks, un leton fugit de curînd în Apus le [illegible] că în pădurile Letoniei mai există încă asemenea indivizi, care, cînd și cînd, aduc pagube magazinelor și colhozurilor. Priede îl contrazise de cîteva ori, dar ei credeau cu atîta încăpățînare în existența acestora, încît le promise că se va ocupa și de găsirea lor

7

Priede se întoarse abia după o săptămînă

Apăru cam pe la vremea prînzului și încă din ușă le spuse :

— Totul e în ordine !

Toți răsuflară ușurați. Se vedea că săptămîna nu trecuse prea ușor pentru el

Priede le povesti cît orbecăise pînă dăduse de acel blestemat drum de pădure. Abia a treia zi îl descoperise. După aceea, totul a mers foarte ușor. Îi mărturisise unui prieten că are nevoie de o mașină, acesta scrisese pe foaia de parcurs că va [illegible] ra", pe care o lăsase la niște prieteni, într-o vilă de iarnă, în [illegible] dacă totul e în ordine

Toți fură de părere că cel mai bine ar fi să [illegible] cu băutură pentru a sărbători evenimentul

[illegible]

Vilks îl întrebă cu mirare :

— Unde sînt lucrurile ?

[illegible] se întoarse, masa era [illegible]

La a deschise cu grijă ușa dintre geamanduri. În ele erau cutii de conserve, brînză, pîine, pește afumat. Pesemne îl costaseră pe prea multă ospitalitate. Vilks își făcuse de [illegible] soția de radio și pat, fără măcar să se uite la ele. Trebuia să înțeleagă mai mult mai

Bară pe întrecute, [illegible]

Vilks era foarte încîntat de Priede și de [illegible] dar mai ales de severele reguli de conspirativitate [illegible] aducea Ianis cu sfințenie. Însă după ce se [illegible] părea un om deloc sălbatic bănuitor. Nu-i plăcea săpunul casei Priede [illegible] Întreba de [illegible]

La prînz [illegible] Priede. Batrînul [illegible]

Toți rămaseră mulțumiți de explicațiile lui Ianis. Discutară apoi iarăși despre viitor. Egle repeta cu încăpățînare că în curînd va începe războiul între sovietici și Occident, care, sigur, nu va dura mult. Ei vor primi cu siguranță recompense mari. Silais îi dăduse de înțeles că pe lîngă bani li se vor acorda chiar și titluri de nobleță și că toate sovhozurile și colhozurile vor fi date acelora care au luptat pentru victorie

Lauva îi corectă însă : colhozurile trebuie desființate, iar pămîntul împărțit țăranilor. Desigur, cei care s-au vîndut [illegible] trup și suflet vor fi nimiciți. Ianis îi asculta în tăcere. Rareori, dealtfel, îi văzuse atît de veseli și de optimiști. Alte dăți, îi surprindea gîndindu-se dacă visele lor vor putea fi realizate vreodată.

Acum, cînd stația de radio și tot echipamentul erau la ei, insistau să înceapă transmisiile. Însă Ianis venea obosit, decepționat, furios chiar și, zi de zi, le spunea că nu poate găsi un loc sigur de unde să înceapă să transmită pentru șefii lor

În cele din urmă Vilks nu se mai putu abține și îl invită pe Ianis de incapacitate. Era gata să se iște un scandal în toată regula dacă nu se amesteca Lauva.

— De ce nu s-ar duce mai bine Ianis la Phavinas ? îi sfătui el. O caută pe nevastă-mea și-i spune că sînt aici. E

femeie deșteaptă, nu să spună la nimeni nimic. Poate că aranjăm să transmitem de la ea.

— Știu eu și fără să te văd pe tine în persoană nu ne-ar crede, iar tu nu poți merge acolo fiindcă te știe toată lumea ca pe un cal breaz, se zbîrli Vilks.

— Nu cred că toată lumea m-ar recunoaște. Am mai îmbătrînit și eu. Ieri, de pildă, am fost la frizer și, mergînd așa pe stradă, m-am întîlnit nas în nas cu un vecin de-al Pua-vinas. Eu l-am recunoscut, mai că nu l-am salutat, dar el s-a uitat cu mirare la mine și a trecut mai departe...

Ianis sări ca ars colo

— Cine v-a permis să ieșiți în stradă?

— N-o să stăm închiși aici un veac! strigă Egle. Noi obișnuim să ne plimbăm zilnic o oră-două și n-am pățit încă nimic pînă acum.

— N-ați pățit nimic! îl înghină Priede. Cînd se va întîmpla, o să fie deja prea tîrziu! Nu înțelegeți că prinderea voastră înseamnă și pieirea mea?

Vilks spuse împăciuitor:

— Noi am scris englezilor despre felul cum ne-ai întîmpinat, de ce ajutoare ne-ai dat. Dar să stăm în casă tot timpul în casă ni se pare de-a dreptul imposibil. Am hotărît să ne plimbăm în fiecare seară, se înțelege, dar foarte rar să stăm în casă

În cele din urmă și Priede fu de acord că plimbările din [illegible] recunoscură că avea dreptate

[illegible] pentru [illegible] Londra

[illegible] secrete n-au ajuns. Dacă tu nu reușești să găsești [illegible] să înceapă ei singur. Am în fiecare [illegible] Londra

[illegible] transmisă [illegible] ilegală [illegible] trimisă în Siberia.

— Nu-i dracul chiar atît de negru. Chiar dacă îl găsesc ei [illegible] fiindcă n-o să lăsăm [illegible]

— Bun, dă-mi adresa! se înduioșă, în sfîrșit, Priede. Voi încerca s-o caut pe bătrîna. Dacă o găsesc, o să-i transmit salutări din partea dumitale și vom vedea ce-o ieși din asta.

N-au mai apucat însă să dea curs cu bătrîna, pentru că a doua zi Priede sosi cu o veste proastă.

— Mi-a telefonat un prieten, îi anunță el.

— Unde?

La o vilă din Maiori. Un prieten mi-a cedat vila, pentru o întîlnire amoroasă, de sîmbătă pînă duminică.

Toți se însuflețiră, uitînd de primejdie. Se pregătiră în grabă. Egle și Lauva alergară la magazin după vin și mîncare. Priede adusese cu sine patru perechi de schiuri; fără ele călătoria lor ar fi bătut la ochi. Vilks avu grijă să verifice dacă stația de radio e în perfectă stare.

Ieșiră din casă către sfîrșitul zilei, cînd era mai ușor să se piardă în mulțime. În gară mai ales era atît de multă lume, încît nimeni nu le dădu nici o atenție.

Ajunși la Maiori, aprinseră focul imediat și nu se dezbrăcară de haine pînă cînd nu se încălzi patul. Egle trecu prin pe lîngă masă aranjînd sticlele, Lauva desfăcu conservele, tăia pîinea și cîrnații.

Priede îi făcu radistului cu ochiul: „Mă duc să verific împrejurimile și, se înțelege, la întoarcere trec și pe la magazin", și ieși în stradă și făcu ocolul întregului cartier, gîndindu-se la el și la Maiga. Înainte o lua întotdeauna cu el. Avea o fire veselă și plăcută. Acum se uită la el cu mirare ori de cîte ori pleacă. Avuseseră loc, la început, două-trei discuții, în timpul cărora Ianis nu reușise să-i explice nimic. Apoi Maiga nu-l mai întrebase. Într-o zi o văzuse întrînd în curtea casei în care stăteau spionul, dar nu se oprise și, din această cauză, a crezut că fusese o simplă coincidență. Dar nu! Nu fusese o simplă coincidență. Pur și simplu, Maiga se temea pentru el! Sau poate credea că iubește o altă femeie? Dacă lucrurile stăteau așa, probabil că s-a liniștit. În casa aceea locuiau numai bărbați.

N-o întrebase ce căutase acolo și nici ea nu-i spusese nimic. Era însă deseori tristă și tăcea ori de cîte ori încerca să glumească cu ea.

Oare o să-i poată povesti vreodată despre tot ce i s-a întîmplat lui în acest timp?

Trecuse deja de două ori pe lîngă vilă, fără să intre. N-avea nici un chef de ei. Cu greu reuși să se stăpînească.

ajuta pe radist. Era interesant, mai ales că aveau aparate de ultimul tip

a acestuia, scrise textul radiogramei, pe care o cifră cu ajutorul unor tabele de coduri. În ea se spunea :

„Bucuros că pot, în sfîrşit, să vă dau veşti, prin radio, despre noi. Nu demult, cunoscutul nostru din Riga ne-a adus

După multe încercări nereuşite am găsit un loc de transmisie

cam mult în pădure. M-am căsătorit de curînd. Vilks".

A ultima propoziţie, despre însurătoare, era semnalul că

împotriva voinţei lor.

aruncă cenuşa. Apoi îl rugă pe Priede să întindă antena

nile de încîntare, îi şopti lui Priede

grăbă

Într-adevăr, a fost aşa.

E drept, Priede fusese totdeauna prietenul lui Lauva. Se ştiau de la şcoală. Le prisosea cărţilor să discute la filme, de multe ori petreceau împreună weekendurile la teatru şi pe la concerte şi seara jucau cărţi. Nevestele însă tot Lauva le păreau preţioase.

Nu spuse nimănui că se pregătea să-şi facă dar de nuntă, dar bine le-ar lua un televizor, bani aveau doar

Transmisiile se făceau regulat, de la aceeaşi vilă. Apa-

gerurile, P

munica englezilor

Şi totuşi spionii se plictiseau şi le era greu. Cel mai mult

Priede îi găsi pe Vilks şi pe Egle foarte tulburaţi. Nu

se va întoarce Lauva ?

Lauva se întoarse după o zi şi le povesti celorlalţi

a cu soţia nu-i adusese nici o bucurie. Se uitase în care locuiau ai lui. Cînd îşi văzu fiul în uni-

de şcolar, abia se abţinuse să nu alerge după el. Tre-

era un alt bărbat. Cînd se convinsese că nu-i luase nimeni locul, se întorsese la gară, aşteptă să se întunece stînd la bufet cu un pahar de votcă în faţă, apoi se duse din nou acasă

crescuse fiul cu respect faţă de amintirea tatălui lui. Bă-

de pionieri. Primele clipe au fost sincere, atît ! Apoi soţia a

acasă, mai rău ca un anchetator. Lauva i-a explicat că a lucrat în Occident sub alt nume şi că de aceea n-a putut să-i

...serie, ...a fost să întoarcă în țară, spre a participa la pregătirea terenului pentru alungarea bolșevicilor, după care se va întoarce în străinătate, împreună cu ea. Auzind acestea, primul lucru pe care l-a făcut nevastă-sa a fost să încuie ușa de la camera băiatului. Pe Lauva îl duse imediat în bucătărie și îl așeză în așa fel ca să nu fie văzut de afară, prin geam. Apoi îl ceru, pur și simplu, să se prezinte imediat la miliție și să spună totul despre el.

— Păi, au să mă aresteze, îi răspunse el.

...

...pentru ...

...

...

[illegible] altă dată pentru „întîlniri amicale".

[illegible] Mărturisesc că [illegible] un nemărginit sentiment [illegible] o mare victorie

[illegible] surprinsă în timpul plimbării sale de seară, pe un vechi prieten, tot aviator, care luptase împreună cu el. Kampe — așa-l chema pe aviator — căzuse prizonier pe cînd lupta în Kurlanda, stătuse mult timp prin lagăre, iar acum lucra ca mecanic în port.

— Înțelegeți, frățiori, pe ce comoară am pus mîna!

[illegible] obștească Lauva.

— Ei bătrîne! replică Vilks cărula întîlnirea cu prieteni

[illegible]

la serviciu!

[illegible]

Arhanghelsk.

[illegible]

anunțată în amănunțime fiecare cuvînt al lui Kampe era întors cu grijă pe toate părțile și trepidația cu care [illegible] gerea cu întîrzierea [illegible] aviator era comandată. Mai [illegible] le făcu împreună bucuria. Avură [illegible] să-și vadă bucuria [illegible] ună cu Vilks într-un restaurant.

Vilks înmărmurită cu prosoapele pe umăr [illegible] Kampe era nemaipomenit de bătăios pe [illegible] organele Puterii locale care luaseră o [illegible] din [illegible] partidului în timpul cînd era încă în lagăr și mereu bombănea împotriva vameșilor din cauza cărora nu era chip să facă contrabandă.

Dar iată că sosi și rîndul lui Vilks [illegible] post să mai tărăgănez [illegible] Așa că Kampe [illegible] se făcu tot mai mohorît și [illegible] care îl interesa pe el.

Lauva care se [illegible] glumi

[illegible]

[illegible]

recrutat.

[illegible] și așa

[illegible]

— Un nemernic! bombăni Vilks abia mișcînd din buzele zdrobite și, fără să se dezbrace, se aruncă în pat. Apoi, la fel de nedeslușit, adăugă: Dar și eu i-am stîlcit mutra. Păcat că n-am putut să-l împușc. Se adunaseră vecinii pe coridor...

— N-a mers recrutarea? întrebă Lauva.

Vilks nu răspunse. După cîtva timp oftă și zise dezamăgit:

— Toți s-au făcut comuniști!

[illegible] cu pumnul în obraz. Bine că Vilks reușise să-l doboare, altfel cine știe cum s-ar fi sfîrșit afacerea [illegible] era singurul lor sprijin de nădejde.

[illegible] une. Îi întrebau mereu cînd au de gînd să se stabilească în pădure.

Judecînd după toate aparențele, englezii se grăbeau să-și construiască un „cap de pod" în Uniunea Sovietică. Realizarea lui trebuia să rămînă principala sarcină a lui Vilks și a prietenilor săi.

De aceea, începură să facă presiuni asupra lui Ianis Priede. Fără el era greu să-i găsească pe „fratu din pădure". Dar vor voi acești „frați" să primească în mijlocul lor niște necunoscuți?

La jumătatea lui aprilie, Vilks îi ceru lui Priede, fără nici un fel de ocolișuri, să facă tot posibilul, dacă nu și imposibilul, pentru a găsi o cale de apropiere față de „frați".

— Oare nu înțelegi — spuse el — că această problemă nu-i interesează numai pe englezi? Sînt amestecate aici și [illegible] puterile potrivnice Uniunii Sovietice doresc să afle cît mai veni după noi...

[illegible] oameni care să-l ajute în această privință.

Pe neașteptate i se alătură Lauva, care se temea de pădure.

Precaut, acesta nu protestă deschis în fața lui V[illegible]

[illegible]

La sfîrșitul lui aprilie, iesus. Priede confirmă existența „fraților din pădure". El le reuși să afle acest lucru dintr-o discuție purtată într-un restaurant cu vechiul lui prieten, șoferul din Ventspils, care îi ajutase să care lucrurile spionilor. Priede îi dăduse a înțelege șoferului că un amic de-al lui care este urmărit ar dori să se ascundă o vreme în pădure. Firește că ar da oricît de mulți bani dacă cineva s-ar ocupa de treaba asta. Șoferul după ce se gîndi o îl promise că va lua legătura cu un fost tovarăș de-al [illegible] cu care luptase în timpul războiului pentru remiză care, din cîte știa el, [illegible] în urmă fusese mînă în mînă cu frații din pădure. Dacă vrea să dea de acea persoană, să anunțe imediat.

Priede îl sfătui pe Vilks să nu fie prea sigur de succes. Acesta îl lăudă pe Priede pentru prudență, dar nu se putu abține și, în prima radiogramă, comunică englezilor că au început pregătirea acțiunii de trecere în pădure...

Englezii însă îl preveniră imediat să fie atent să nu cadă într-o cursă intrînd în relații cu oameni necunoscuți și nesiguri.

Vilks îl rugă pe Priede să se deplaseze el însuși la Ventspils.

Acesta plecă simbătă și se întoarse abia luni, direct la serviciu. Seara apăru la locuința spionilor.

Șoferul îi făcuse, într-adevăr, cunoștință cu omul despre care îi vorbise la restaurant.

Tipul părea serios și de încredere. Îi cerea însă foarte multă atenție și discreție.

Priede a fost nevoit să-i spună, fără să mai aștepte încuviințarea lui Vilks, că este vorba, de fapt, despre trei oameni care au trecut ilegal frontiera. A trebuit să-i vorbească și despre echipamentul acestora. Fără el n-ar fi avut nici o rațiune să pătrundă în pădure. Noua cunoștință a lui Priede, pe nume Budris, l-a ascultat cu atenție și, după ce s-a gîndit puțin, i-a promis c-o să-i ia pe toți trei în grupul său. Se [illegible] că era șeful și va dorea să ia legătura cu [illegible] că [illegible] Budris a promis că [illegible] mai scurt timp va sosi la Riga după niște treburi. Aici se va întîlni cu Priede și cu Vilks, dacă acesta va accepta. Înainte de trecerea lor în pădure, Budris dorea să-i pună lui Vilks [illegible] Desigur, era o [illegible] și o întrevedere personală.

Prietenul lui Priede, şoferul, îi spusese că acesta luptase [illegible] închis de partea nemţilor în timpul războiului. Aşa că avea tot dreptul să se teamă, mai ales acum, că trăia în libertate. Probabil că-şi schimbase identitatea, aşa cum au făcut mulţi dintre cei care înainte lucraseră pentru nemţi...

Vilks comunică englezilor toate aceste noutăţi şi obţinu aprobarea lor pentru întîlnirea cu Budris.

Acum, cînd posibila trecere în pădure devenise realitate, Lauva era din ce în ce mai nervos

Priede îi spuse chiar lui Vilks că Lauva, după toate aparenţele, ar fi dorit să rămînă în oraş. Vilks îi răspunse nepăsător că Lauva va merge acolo unde i se va ordona

Lucrurile s-au petrecut însă cu totul altfel.

Înainte de 1 mai, Priede îi invită pe toţi la teatru. Lauva, pretextînd că are dureri mari de cap, rămăsese acasă. Cînd se întorseseră de la teatru, Lauva nu mai era. Pe masă îi [illegible] o scrisoare: „M-am hotărît să ies din ilegalitate. Plec la nevastă-mea. Ea mi-a promis că o să-mi facă rost de acte. Despre voi jur că n-o să spun nimănui nimic, fiţi siguri. Nu [illegible] trăi!"

Na luase nimic cu el, în afară de bricî şi un rînd de schimburi

[illegible]

Totul depindea deci de B[illegible].

9

[illegible]

Cînd Vilks îl descusu pe Ianis, [illegible]um arată Budris, că[illegible] [illegible] răspunse sec:

— O să-[illegible]

S[illegible] că [illegible] îl aştepta Vilks [illegible] Priedare la întîlnire spre seară. Locul întîlnirii era [illegible] Zieda[illegible] Se [illegible] pe [illegible] alee a parcului. Vilks era [illegible] pe [illegible] rea Se[illegible] Da[illegible] [illegible] aproape fără grabă de [illegible]

[illegible]?

[illegible]

Acest [illegible]

Budris se aşeză, îşi lăsă pardesiul pe genunchi şi îşi aprinse o ţigară. Privind apoi pe furiş spre Priede, spuse:

— [illegible]

Ianis îi părăsi spunîndu-i lui Vilks că îl aşteaptă la ieşire[illegible] pe una din băncile din stînga.

Vilks [illegible] cum, de emoţie, i se usucă gura. Abia izbuti să [illegible]

— Sper că totul e în ordine.

— Fără îndoială! răspunse Budris zîmbind. Vă ascult. Priede [illegible] veniţi din Apus şi că aveţi legături prin radio cu cei de acolo. Cu ce vă pot fi de folos?

[illegible] să intrăm într-unul din grupurile care [illegible]

— Într-adevăr, eu am legături cu un astfel de grup, întări Budris. Pe mine însă mă interesează dacă acţionaţi din proprie iniţiativă sau aveţi o sarcină precisă de îndeplinit. Cred că înţelegeţi că pătrunderea într-un astfel de grup nu e cu totul lipsită de primejdii. Şi apoi, acolo nu se trăieşte ca într-un camping pentru turişti. Vrînd-nevrînd o să trebuiască să vă supuneţi şefului grupului, să vă legaţi soarta de cea a celorlalţi de acolo şi să nu vă despărţiţi de ei.

— Noi avem o misiune specială de îndeplinit, răspunse Vilks înfierbîntat. Vom rămîne cu grupul şi ne vom îndeplini misiunea de acolo. Sarcina noastră de căpetenie este să facem legătura între Occident şi astfel de grupuri şi să creăm în pădure un cîmp de operaţii pentru primirea de întăriri, armament şi alte lucruri care ne vor fi trimise pentru fortificarea şi intensificarea acţiunilor acestor grupuri.

— Şi dacă „întăririle" vor proceda la fel cum a procedat unul dintre tovarăşii voştri?

Vilks răspunse supărat:

[illegible] garanția că fiul [illegible] va fi [illegible]. Dar atunci, după [illegible], bine însă povestiți-mi despre viața voastră. Și Vilks începu să-i povestească despre el, despre tovarășii lui, despre ceea ce sperau să facă, despre tot ce doreau să întreprindă, pentru a readuce vechile reguli în această țară în care se produseseră atîtea schimbări nedorite de ei.

Budris îl ascultă pînă la capăt, apoi spuse cu indiferență

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— Aștept deci transmiterea lor în emisiunea de duminică.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] primite le veți

arătă comandantului pentru a merita încrederea oamenilor [illegible] depun o [illegible] de securitate a grupului.

— De acord! răspunse Vilks cu solemnitate.

— Foarte des veți avea ocazia să auziți cuvîntările adresate poporului chiar din Apus. Ele însumează sînt remarcabile de perfecțiune. Vă sfătuiesc totuși să evitați [illegible] din [illegible] mai multe.

Ca patriot leton sînt de acord cu dumneavoastră.

Budris răsuflă ușurat.

— Și încă ceva, sînteți obligați să respectați cu toată ființa disciplina de grup. Păstrarea cadrelor noastre pentru viitor. Părerile personale asupra acestei tactici, dacă nu coincid cu ale noastre, păstrați-le pentru cuvîntările dumneavoastră. Nu le respingem, ci le [illegible] prin convingerea noastră. Este ușor să [illegible] dar greu de pierdut. Nu este așa? Gîndiți-vă bine și spuneți-mi dacă acționează cum trebuie. Nu știm ce face el. Și să nu vă [illegible] dacă nu veți fi siguri în totalitate de voi. Veți [illegible] pe urmă, dar ei trebuie să rămînă pe loc.

Vilks dădu din cap în semn că înțelege. Era [illegible] dezamăgit [illegible] de dispariția lui Budris. Își dădea seama că după [illegible] vor începe arestările și [illegible]. Și cine mai rămîne pentru viitor? Nu din punct de vedere [illegible] era de acord cu tactica adoptată.

Pe [illegible] se grăbea pe cît permitea. Vilks avea mustrări de conștiință [illegible] în Budris, aproape de [illegible].

— Mi-a [illegible] pregătit-o de plecare! spuse Budris. O să o luăm cu o mașină.

Vilks sugeră grăbit:

— Nu ar fi mai bine să mergem pe jos? Oricum mașinile [illegible] general controlate.

Mașina va avea o [illegible] de parcurs, iar pe [illegible] vor [illegible] în [illegible].

— Recunosc că ne-ați scăpat de o mare grijă. Mașina [illegible] de bucuria noastră o putem păstra mai [illegible].

Vă sfătuiesc să aveți mult de mers [illegible] fie în ordine, îl liniști Budris.

Rămăsese o singură problemă nelămurită — în legătură cu Budris. Vilks se temea să-l întrebe, dar acesta îl lămuri el însuși.

— Dacă doriți vreodată să mă vedeți, îi spuneți comandantului detașamentului [illegible]. Îmi va transmite dorințele voastre.

Eu o să mă întîlnesc mîine cu Priede și o să [illegible] vederea plecării. Și acum, la revedere!

Vilks îi strînse recunoscător mîna. După [illegible] Budris, mai stătu puțin, apoi se sculă și el de pe [illegible] să-l întîlnească pe Priede.

Ce om, măi Ianis, ce om! Am [illegible] în viața mea și pot să mă laud că-i ghicesc [illegible] dar n-am întîlnit nici unul care să mă farmece [illegible] moment! De cum s-a arătat pe alee, mi-am [illegible] omul pe care-l aștept! Mi s-a luat parcă o piatră [illegible] tre care mă mînă soarta. Acum nu mă mai îndoiesc, [illegible]

reașă evenimentul acasă, în locuința lor.

— Egle stă și așteaptă să ne întoarcem? îl amintì el.

— Da, sigur! se dezumflă Vilks. Să mergem! Trebuie să se bucure și el.

Egle îi aștepta într-adevăr, dar nu numai cu nerăbdare, ci și cu grijă. Cum îi văzu intrînd rapid pe ușă, simți o mare ușurare. După ce-i ascultă, îl apucă și pe el aceeași înduioșare. Începură să viseze cu glas tare la romantica viață pe care urmau s-o înceapă în pădure. În cele din urmă, Priede [illegible] a aranja totul cu Budris pentru plecare.

direct la locuința spionilor.

[illegible]

[illegible] așteptă pe strada Stabu, în fața casei cu numărul 12, exact la ora douăzeci.

Tonul acesta de comandă îi plăcu teribil lui Vilks; îi [illegible] un anume sentiment de ușurare. Din clipa aceasta [illegible] altceneva mai puternic prelua [illegible]

[illegible]

La ora [illegible] cînd toate ființele [illegible] Priede [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Capitolul II

1

Din cauza legănării mașinii, cei doi adormiră în cele din [illegible]. Se treziră abia cînd mașina o luă pe un drum de pădure. Dintr-o dată, aceasta opri brusc. Șoferul sări din cabină și le spuse că au ajuns. Mazais coborî primul și comandă în [illegible]

— Repede, lucrurile!

[illegible] pădure, lăsă prelata și îi strînse mîna lui Mazais în semn de rămas bun. La ceilalți nici nu se uită.

Mașina o porni înapoi, iar cei trei rămaseră privind în urma ei. Mazais le spuse încet:

— Așteptați-mă aici!

Apoi păși către adîncul pădurii, topindu-se în ea. Vilks se gîndi cu invidie: „Umblă prin pădure ca la el acasă!"

Îndată se auzi un fluierat melodios. Vilks recunoscu melodia unui vechi cîntec [illegible]

[illegible]

Vilks [illegible]

— Ei, Egle, acu' să te ții!

[illegible] privură [illegible] în interior. De sub copac apărură trei inși. În față mergea Mazais, după el veneau un tip înalt, îmbrăcat într-o scurtă de piele, încins cu o curea lată, ofițerească, cu pistoale, și un flăcău scund, [illegible]

Mazais îi spuse încet celui înalt :

— Iată-i pe oaspeții noștri !

Vilks înțelese că acela era comandantul

Vlaiganul aprinse un felinar, le examină o clipă fețele și se recomandă :

— Lidums ! Apoi, arătînd spre însoțitor : el este Delinș.

Vilks și Egle își spuseră și ei numele. Comandantul îi [illegible] în mîna de rest urmînd să se ocupe oamenii lui. Vilks, privind cu îndoială la cei trei din fața sa și apoi la grămada mare de lăzi și colete se oferi să le ajute. Comandantul refuză, spunînd că are destui oameni. La un fluierat al său, din pădure apărură încă doi [illegible] cei doi oaspeți. Pe Vilks și pe Egle îi trecură fiorii.

— Vă rog să mă scuzați, prieteni, pentru această pază [illegible] măsură luată de spiritul nostru de prevedere depind [illegible] Graf și Iurka.

Despărțiră lucrurile și porniră. Merseră mult prin pădure. Deodată în față se auzi un semnal. Lidums răspunse și iată că, într-un loc unde desișul era aproape de nepătruns, se des[illegible]

Lidums își invită oaspeții să intre. Vilks își dădu seama [illegible] de tîrnăcoape. Era numai șapte. Pe cei doi pe care îi găsiră în bordei îi chema Borodaci și Kon[illegible]

[illegible]verile că se pregătiseră pe îndelete pentru primirea [illegible]lor. Masa era încărcată cu mîncare și băutură : conserve, carne, pește, votcă. Lidums îi invită pe toți la masă. Vilks își desfăcu ru[illegible] [illegible] Egle și cîteva pachete de țigări englezești. [illegible] [illegible] ei-și aprinseră [illegible] [illegible]

[illegible] despre scopul venirii lor în pădu[illegible] [illegible] un pat de [illegible]duri. Vilks observă [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Lidums [illegible] de oameni. Într-a[illegible] [illegible] [illegible] e primejdiile care-i înconjurau.

Dimineața, cînd încă toți dormeau se întîmplă un mic incident. Un șarpe de pădure se strecurase în adăpost și dădu. Delinș nu s-ar fi trezit la timp și nu ar fi împușcat, ar fi mușcat șigar pe Mazais care era cel mai aproape de el. Pe Vilks îl trecură fiori de groază la vederea șarpelui. Se văd însă că frații erau obișnuiți cu astfel de vizite nepoftite căci după cîteva clipe de surprindere nimeni nu mai comenta faptul.

La micul dejun se servi din nou carne și pește marinat, proaspăt, de unde Vilks deduse că frații erau în relații cu pescarii de pe coastă.

După micul dejun Lidums împărți sarcinile între membrii grupului său : doi fură puși de pază, ar Mazais fu trimis în pădure după semne de foc pentru bivuacare. Oaspeților nu le dădu nici o însărcinare dar i se adresă lui Vilks destul de [illegible] strîmbînd [illegible] că știa că acesta era șeful misiunii.

— În primele zile va trebui să încercați să vă familiarizați, să vedeți de ce, pentru ca nu cumva să săvîrșiți vreo greșeală, din neștiință sau...

El nu termină vorba, dar Vilks înțelese că încă nu li se acordă deplină încredere. După un răstimp de tăcere Lidums întrebă brusc :

— Aveți arme la dumneavoastră ?

Da, răspunse Vilks.

— Să le predați lui Delinș !

Egle se încruntă de parcă acum-acum era gata să scoată pistolul, dar Vilks îi făcu semn pe [illegible] [illegible] El își deschise măsurat vestonul, scoase pistolul cu surdină și-l puse pe masă. Egle, încă neconvins, mai stătu o clipă, apoi [illegible] și el pistolul și-l așeză alături de cel al lui Vilks. După aceea întrebă ironic :

— [illegible] predam și cuțitele ?

— O anumită perioadă de timp, da, răspunse liniștit Lidums.

La un semn al lui, Delinș strînse armele și cuțitele de pe masă și ieși cu ele din bun ăr. Lidums își puse mîinile arse de vînt pe masă și spuse :

— Viața noastră și a voastră depinde de măsurile de prevedere pe care le luăm. Am văzut prea mulți oameni care au pierit din cauza fanfaronadei, a curajului grăbit, a [illegible] stăpînire de sine, a prostiei. Din momentul ce ați venit la noi, trebuie să trăiți după legile noastre.

Lidums se ridică în semn că discuția a luă cu sine un bloc-notes gros și plecă. Rămaseră cu Egle numai Graf și Iurka. Cei doi se simțeau ca într-o temniță. Nimeni nu le dădea nici o atenție, fiecare își vedea în liniște de treburile sale.

Egle îi șopti lui Vilks

— Vorbește cu comandantul și spune-i că noi trebuie ne începem munca! Trebuie să raportăm englezilor că ajuns în pădure

— Tu nu vezi că nu se poate? Deocamdată ne verifică Dealtfel și tu, în locul lor, ai fi procedat la fel.

Egle se mute. Cînd peste cîteva minute ieși afară din buncăr, Vilks văzu că Iurka lăsă treaba baltă și se luă după

Vilks ieși și el din buncăr să vadă unde s-a dus Egle, dar observă că și pe urmele lui venea Graf. Într-adevăr, erau păziți cu strășnicie

Plimbîndu-se prin împrejurimile taberei, Vilks, urmat îndeaproape de Graf, dădu peste Lidums care, așezat pe o buturugă la marginea unei poieni, scria ceva. La picioarele lui era o cutie cu creioane colorate. Apropiindu-se, Vilks observă cu mirare că comandantul desena ceva

— Dar ce faceți aici, domnule Lidums? întrebă surprins Vilks

— Eu? A.. răspunse Lidums descumpănit și închise blocnotesul Sînt doar pictor de meserie!

— Pictor? Și cum de sînteți aici?

Și de ce n-aș fi?

— Bine, dar Budris mi-a spus că ați fost ofiter de avia-

Sigur că am fost. Mulți ani. Glasul lui Lidums deveni aspru. M-ați căutat desigur ca să stăm de vorbă ba dumneavoastră

Vilks dori foarte mult să-i admire desenele. Acestea fi culul sau curățindu-și armele. Toate desenele aveau însă o ciudățenie Nimănui nu i se vedea fața. Puteau fi recunoscuți doar după liniile corpurilor. El întrebă:

— De ce l-ați desenat pe toți în așa fel încît nici unuia nu i se vede fața?

— Dar dacă desenele mele ar cădea întîmplător în mîini pictorul

Vilks nu pricepea nimic

Vă rog să spuse uscat Lidums

Acum Vilks îl vedea pe comandant în cu totul altă lumină decît la început I se părea mai presus de orice Pînă atunci avusese impresia că Lidums este prin tratat numai de oamenii săi Încercă zadarnic sentimentul acela de siguranță perfectă ca atunci cînd îl întîlnise pe Budris

— Ei dragă Vilks ce-ai vrea să mai spun? îl întrebă Lidums văzînd că acesta tot mai tace

Nu știu dacă Budris a pentru englezi

— Da, mi-a spus de asta

— O parte a mesajului pe care îl avem de transmis venind în pădure și luînd legătura cu lumea exterioară va trebui să pregătim împreună pentru englezi Dacă ei vor vrea să ne trimită ceva

Nu știa încă ce Încercările englezilor de sens.

— De ce anume mai aveți nevoie?

Nici nu știu bine ce mai rămîne pentru a ne termina. Am comunicat Centralei că avem nevoie de bani și numai să le indicăm o „căsuță poștală" sigură. Aici am nevoie bine să ne trimită?

— Orice vor trimite va fi bine primit. Iar în privința căsuței poștale" o să am eu grijă...

— Aș avea mai bine sfatul lui Budris. El vă va ajuta în mod sigur

— Și transmisia cînd o voi putea efectua?

— Din cîte îmi dau seama, o să fie nevoie să [illegible] cîta soarta întregului detasament.

[illegible] intoarseră în tabără

În buncăr erau adunaţi toţi, în afară de omul de [illegible] Unul îşi curăţa arma, iar ceilalţi jucau şah sau citeau [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] vieţii şi activităţii grupului său

[illegible] vestirea terminată, fiecare trecu la locul său.

[illegible]

2

[illegible] Lidums îi recomandă [illegible] cu Lidums.

Reluarea legăturii, din pădure se soldă cu o avalanşă de cereri şi întrebări din partea englezilor. La solicitata neîntîrziat o adresă sigură pentru trimiterea de noi oameni, date şi informaţii despre radarele situate pe coasta mării, Vilks ştia absolut totul despre aerodromurile din Letonia.

Vilks era de-a dreptul **copleşit. Cum să facă rost de atîtea** informaţii stînd în pădure? Există însă o posibilitate. Bineînţeles. Putea de asemenea, să afle multe din ziare, mai ales din cele raionale, sau ascultînd cu mai multă atenţie emisiunile de radio. Şi apoi, **ceva fantezie nu strica.** Deliņš, căruia îi împărtăşi planurile sale, **se îngrozi:**

— Ce te faci dacă **englezii vor verifica informaţiile tale** confruntîndu-le cu alte surse?

— Nu-o să fie atît de prost încît să le **transmit minciuni.** Voi, întîmplător, **ai atenţie mai mult şi tot îl voi da să-l verifici** înainte de a-l transmite. Oricum trăind de multă vreme [illegible] mai mult fler.

Deliņš asta **era un flăcău tare de treabă, isteţ şi harnic. Înţelegea** totul dintr-o privire, îi ajuta cu sîrguinţă în şedinţele de transmisie, scriind lungile şiruri de cifre comunicate **de englezi; într-un cuvînt, promitea să ajungă un om de bază. Lui Vilks îi plăcea foarte mult tovărăşia acestui flăcău** tăcut: [illegible] **ştia să asculte cu atenţie, fără să-l întrerupă şi fără să-l contrazică.**

Acum avea de redactat o scrisoare secretă. [illegible] [illegible] [illegible]

Vilks aşeză o hîrtie obişnuită de scris [illegible] iar peste ea puse o a doua hîrtie, mai subţire, [illegible] pe care o numi hîrtia carbon. Substanţele [illegible] fixează textul îi sînt prin simpla apăsare a [illegible] Pe hîrtia carbon aşeză o a treia filă pe care scrise [illegible] sa comunicare de acest fel, expediată din pădure. [illegible] mîna filă de sub hîrtia carbon rămasă [illegible] atinse. Pe această hîrtie ameţelată Vilks [illegible] **scrisoare obişnuită, adresată cuiva din Danemarca.**

Primul text suna astfel:

28 mai. Ne aflăm în pădure la ai noştri. E foarte riscantă o patrulare [illegible] Dacă nu am [illegible] început, **am fi fost lichidaţi imediat, mai ales că nu aveam nici un fel de recomandaţie.**

[illegible] putea face în așa fel ca oamenii să ajungă la noi și să se întoarcă fără riscuri

Salutați-i din partea noastră pe comandant și pe ceilalți Noi ne aflăm în împrejurimile lacului Engure".

Scrisoarea fu predată comandantului detașamentului, care o transmise în aceeași zi lui Budris, în vederea expedierii ei pe adresa omului de legătură al Serviciului englez de spionaj

[illegible] mult suflet în însușirea tehnicii de transmitere, dovedind ta-

[illegible] au fost înregistrate pe bandă de magnetofon. Vom continua transmisiile.

[illegible] pre cele douăzeci de [illegible]

— Dar de ce i s-a dat un pseudonim? întrebă Graf

— Delinș va fi obligat să înceapă ședințele de transmisie cu pseudonimul Da acesta va [illegible] va fi pus la [illegible] sau în [illegible] radiotelegrafiei [illegible] la transmisia se face sub controlul [illegible]

La prima transmisie ce urma [illegible] primele date pe care le știa Rasera

„Nou radist a fost pus, din august 1947 până în martie 1949, din cercul de radioamatori organizat în Riga".

Comunicarea era semnată de Vilks. La data de [illegible] Centrala [illegible] să fie făcut [illegible] de către Delinș În rest [illegible] testul cu prost În [illegible] avea [illegible] „vechi prieteni" [illegible]

4

Vara era [illegible] cea mai grea. Tot mai des „fratu" se [illegible] din peregrinările lor cu mimile goale. Cekiștii încercau să dea [illegible] împrejurimilor iar [illegible] mai [illegible] Mai mult ca sigur că acești vizitii [illegible] erau [illegible] cum le spuneau [illegible] se găsea în [illegible] parte transmisă [illegible]

Banii pe care i-au [illegible] de armată [illegible] [illegible] în [illegible] pe [illegible] de la spărgătorul [illegible] [illegible] în [illegible] Tot [illegible] pe [illegible] pe [illegible] pe care Graf [illegible]

Comandantul convocă o ședință care avea ca problemă principală pe ordinea de zi găsirea unei soluții pentru a face rost de bani. Mazais se ridică primul și spuse :

— Pescarii din colhozul Engure așteaptă plata salariilor [illegible] [illegible] în [illegible] Casierul [illegible] [illegible] banca din Stek. De la Stek până la colhoz sînt [illegible] kilometri. Casierul e însoțit doar de un milițian înarmat.

— Câți bani transportă de obicei? întrebă Lidums.

— Cincizeci de mii de ruble

— N-are rost să ne ridicăm „albaștrii" în cap pentru un fleac ca acesta, bombăni Borodaci.

— Oricum, tot va trebui să ne mutăm tabăra de aici, așa că am putea încerca, conveni Lidums. La acțiune vor lua parte Graf, Delinș Vilks și eu Aveți grijă să-i dați o armă lui Vilks.

Vilks primi un pistol de fabricație sovietică, o marcă cunoscută de el. Delinș trebui să-i arate cum să-l curețe ș

Dar [illegible] cînd [illegible] petrecea vremea cu [illegible] capul, se auzi un zgomot îndepărtat de ferăstrău

Iurka și Vilks se năpustiră afară și, cu armele pregătite se apropiară încet de locul cu pricina

[illegible] cu ochii de omul care tragea la ferăstrău. Pe spate i se bălăbănea un automat. Vilks sări cu iuțeală din tufiș și [illegible] se opri în fața necunoscutului, cu pistolul în mînă.

— Mîinile sus!

Omul se îndreptă din spate, lăsă ferăstrăul, dar nu ridică mîinile. Graf [illegible] el în [illegible]. După tufe mai apăru [illegible] ridicate. Strigă tare:

— Fraților, nu ne împușcați, sîntem de-ai voștri! Eu sînt Cevers.

Auzindu-i numele, Graf îi spuse lui Vilks să-l lase în pace pe cel cu binoclul și alergă după Lidums.

Frații [illegible] unui batalion din brigada lui Cevers. Pe [illegible] Cevers îl trimise să ia din pădure atunci cînd [illegible] dorea să [illegible] pe cei care vor [illegible] Dar [illegible] lui Lidums [illegible] pentru [illegible] Cevers însemna tot atîta noroc.

Lidums îl cunoscuse cîndva pe Cevers, pe timpul cînd slujea în armata letonă.

[illegible] Lidums [illegible], însoțit de [illegible] pe [illegible] Fără [illegible], sub pretextul securității!

Văzîndu-l sosind pe Lidums, Cevers exclamă:

— Dumneata erai... dar tăcu, observînd un gest de interdicție al acestuia.

Cevers dorea mai demult să discute unele lucruri cu Lidums. În acest scop își trimisese un om cu ferăstrăul în apropierea taberei, pentru ca astfel să atragă atenția asupra lui.

Totul [illegible] se [illegible] în sensul că a reușit să dea cu ochii de Lidums. [illegible] pe acesta, împreună cu Graf, în [illegible] Grupul său tocmai prădase de curînd un magazin

mare din raionul Talsin și dorea neapărat să-și însușească noul prieten".

Îl invidia într-ucîtva pe Lidums fiindcă reușise să-și păstreze intact detașamentul. În timpul cît stătuse ascuns și spionase tabăra, avusese vreme să cunoască de fiecare oamenii. Lui îi rămăseseră numai patru. Dar nu aduse vorba despre asta. Dimpotrivă se lăudă prevenindu-se ca un adevărat stăpîn al pădurilor și mulțumi lui Lidums era bine dispus și îndemnă să aducă vorba de vechea lor pravilă ofițerească. Cevers porni să și laude cu însuflețire calitățile și isprăvile.

Cînd Lidums [illegible] că [illegible] nu va mai rămîne [illegible] un magazin neprădat în jur. Cevers se întristă și răspunse că localnicii au devenit din ce în ce mai înverșunați. Nu-i dori Lidums să-și unească forțele cu el în vederea jefuirii unui sovhoz? Ar face rost și de bani și de vreo cîțiva porci pentru iernat.

Lidums se gîndi puțin. Da, e de acord că o provizie de carne de porc ar fi foarte bună pentru iarnă, dar trebuie ținut seama și de faptul că sovhozul se află într-un sat mare, cu miliție. Locurile trebuiau studiate cu mare grijă. De asta se puteau ocupa, dealtfel, oamenii lui, care aveau o cunoștință în satul acela.

Convenită ca locul unei viitoare întîlniri pe trei să [illegible] pînă la [illegible] în amănunțime să fie desemnat de Lidums și comunicat lui Cevers printr-o ascunzătoare.

Se despărțiră buni prieteni.

Cînd ajunseră în buncăr, Lidums hotărî să fixeze cît mai iute cu putință noua întîlnire cu Cevers.

Vilks și Egle, care în tot acest timp stătuseră ascunși, împreună cu Mazais și cu ceilalți, într-un alt buncăr, fură mai apoi pe deplin mulțumiți de explicațiile referitoare la întîlnirea cu Cevers. Acum văzuseră cu propriii lor ochi încă un detașament pe care englezii s-ar putea sprijini în viitor. Vilks raportă acest lucru.

La cîteva zile după întîlnirea cu Cevers, așa după cum hotărîseră mai înainte, Lidums, Delinș, Graf și Vilks [illegible] pe casierul colhozului. Îngroapă și [illegible] bani fără prea multă greutate, după care îl legară de un copac atît pe casier cît și pe însoțitorul acestuia. După ce-și terminară treaba, șterseră urmele cu minuțiozitate, presărară pe jos tutun și gaz, iar apoi părăsiră locul. În aceeași noapte abandonară vechea tabără, îndreptîndu-se spre locuri noi, mai ferite.

Miliția nu le descoperi urmele.

Imediat după această întîmplare, Vilks îi trimise lui S
unea la care luase parte.

Capitolul III

1

Întrebările pe care le puseseră englezii.

În aceeași seară, Vilks îi predă lui Delinș următoarea radiogramă :

„În zona strîmtorii Irben nu se
locație, dar n-aș putea să jur că nu
de mine nu sînt
n-au fost văzute".

grame, englezii cerură descrie-
nord

Fără să mai intre
primi semnal.

La ora fixată Vilks anunță Centrul
care se găsea și el pe
care trăiau noi permise să se
mai trimită
să se trimită bani, pentru a putea

A doua zi, la ora
cine va lăsa în loc, dacă va pleca, și-i cereau să insiste pe
Edris pentru trimiterea în Anglia a unui reprezentant

2

patru oameni încărcați cu geamantane și cu cîteva rucsacuri Apoi barca se desprinse cu iuțeală de bord

Noaptea era întunecată și umedă, iar dinspre larg adia un vînt slab, abia simțit.

Cuterul se vedea în urmă ca o siluetă întunecată, cu contururi vagi, pierdute în întuneric. Aștepta semnalul luminos prin care cei din barcă urmau să anunțe că au ajuns cu bine la mal

În momentul în care o luminiță clipi în depărtare de trei ori, cuterul o luă încet din loc, tot fără zgomot, iar rînd țărmul dispăru cu totul din vedere, amîndouă motoarele fură puse în funcțiune și vasul începu să înainteze cu viteză mare

Cei patru traseră barca pe plajă, o descărcară și o îngropa-
iului, se întoarseră pe plajă și începură să șteargă urmele cu grijă

Reveniți în tranșee, își unseră tălpile cu o substanță al

prin pădure, ocolind cu grijă resturile de zăpadă, pentru a nu lăsa urme.

După [illegible] mers, ajunseră la un dîmb nisipos năpădit de brădet des, de unde se vedea șoseaua mărginită d[illegible]. [illegible] grija bagajele mai grele, luînd fiecare cîte un geamantan și un rucsac, și se despărțiră.

Doi dintre ei, Tom și Adolf, care cunoșteau bine limba [illegible] colonial[illegible], așa că plecară [illegible] pe urmele lui Riga și să încerce să verifice [illegible] Budris Engezeu era după [illegible] Celălalt doilea [illegible] Ei [illegible] Consulatul General, unde erau așteptați de Budris, care [illegible] timp pentru pregătirea primirii lor.

[illegible] programe rămăsese stabilit ca cei doi [illegible] Consulatul Suedez, unde îi aștepta un automobil [illegible].

[illegible] la destinație.

[illegible] Peterson, [illegible] s-ar putea [illegible] pe urmă, spre [illegible] Casa părea cufundată [illegible] Toți [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] trebuie să [illegible]

— Kursis a plecat cu două zile în urmă la Riga și se întoarce abia mîine.

[illegible] răspunse [illegible] Peterson [illegible] ușa mare, dar [illegible] înăuntru.

— Nu intrați, e periculos.

— Atunci unde să stau?

— Deschideți ușa de la pivniță, intrați acolo și așteptați [illegible] pe Kursis! Sînteți singur?

— Mai e unul cu mine.

Cînd se uită înapoi spre marginea pădurii, unde îl lăsase pe Gustav, îl văzu pe acesta că se îndrepta spre pădure cu geamantanul și cu sacul în mînă. Într-o clipă și dispăru în desiș.

Peterson se uită uluit în urma lui și nu se putea explica în vreun fel fuga acestuia. Își zise, plin de amărăciune, că poate așa era prevăzut în vreun plan de-al șefilor săi și el nu știa. Între timp, gîndurile îl duseseră în țară, unde pînă la plecare [illegible] După ce îl rugă să stea liniștit acolo, îi spuse la plecare:

— În caz de ceva la mine n-ați fost, nu m-ați văzut, pur și simplu, tot umblînd, ați obosit și ați intrat să vă odihniți într-un loc mai ferit.

— Bine, se învoi Peterson.

În bucătărie era destul de răcoare. Oboseala drumului și emoțiile îl dobîndiră și Peterson adormi.

Cînd se treziră găsiră [illegible] farfurie cu mîncare acoperită [illegible] un șervet curat. Stăpînul casei veni să-și vadă oaspeții [illegible] tîrziul nopții. Budris urma să sosească din clipă în clipă, așa că trebuia să se grăbească. Întîlnirea urma să aibă loc la marginea [illegible] pădurii, la ora [illegible] fix.

La dimasprezece fără cinci Peterson o luă spre pădure bîjbîind cu greutate drumul. Cînd ajunse la locul stabilit, o voce se auzi din umbră:

— Veniți încoace!

Instinctiv se aruncă la pămînt. Nu departe de el [illegible] stătea liniștit un om. Peterson se târî încet și se apropie fără să scoată nici un [illegible].

— Doriți să vorbiți cu Kursis? întrebă el cu glas tremurînd.

— Da, aș dori să vorbesc cu Kursis! răspunse [illegible] Peterson.

— Kursis a plecat acum două zile în urma lui Riga și se întoarce abia mîine.

— Dar mie mi-a spus că se întoarce azi!

— Da, parola e corectă. Putem trece la subiect?

— Da, răspunse încet Peterson.

— De unde veniți? întrebă Budris.

— De dincolo... Peterson făcu un gest vag cu mîna.

— Adică, cum, de dincolo? Nu vă înțeleg. Budris era de-a dreptul supărat.

— Coordonatele dumneavoastră și parola mi-au fost date

de Centrală. Am fost debarcați ieri, explică cu un [illegible] Peterson.

— Adică, cine anume?

— Eu, încă doi letoni și un eston.

— Unde sînt ceilalți?

Doi vor lucra singuri în Riga. Estonul trebuia să [illegible] dar nu știu ce s-a întîmplat că s-a temut să între [illegible]

[illegible]

vor trimite pe cineva să vă ia. Nu aveți de ce să vă temeți [illegible]

— Am o scrisoare de la Silaus pentru dumneavoas[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] e mers și, mai ales, trebuia să tra-
versăze un riu ca să poată ajunge la [illegible]

[illegible]

Oamenii s[illegible] așezara deja l[illegible] se vedea fumul [illegible] din șura Gustav se apropie încet de [illegible]

Din magazie tocmai ieșea o femeie între [illegible] de prost îmbrăcată. Îl privi [illegible] cuvinte rămînești, estone [illegible] vreo cîteva fraze din [illegible] stăvilă puțin [illegible]

[illegible]

mică

[illegible]

Milda Telms, așa o chema pe gospodină, o porni înainte [illegible] Imediat [illegible] pași de ea. Trecu [illegible] în ea cîteva bucăți de costiță de porc, apoi strigă prin ușă

— Scoală, că avem oaspeți!

[illegible]

[illegible]

[illegible]

— Ce facem, mergem? Eu mă duc la un vecin să-i cer
ş mai întors imediat. Aseară s-a întors tîrziu şi n
adus cheia înapoi...

Mulda trebăluia în tăcere pe lîngă plită şi se gîndea la c
ă
Ramurile în casă sau va pleca?

Ozols, mucalit ca întotdeauna, spuse:

atît de plăcut cînd
la să plece la lucru. Cred că pînă
Apoi către străin: Gata

Mulda îmi îngrămădi la Ozols apoi împachetă mîncarea
în buzunarul mantalei. Totul trebuia
pentru a nu irosi bănuţul străinului.

strigă deodată Telms şi intră din
uşa cu mantaua. Uşa se
Ozols şi puşca de vînătoare
şi o în-
Dar ieşi apoi uşa cu
spre

— Mergeţi cu mîinile sus pînă la barcă! Iar tu, Ozols,

Gustav fu aşezat lîngă cîrmă, iar Ozols la vîsle în mij
Aveau de mers cam o jumătate de kilometru pe apă şi apo
încă un kilometru pe jos, pînă la primul cătun în care era
telefon.

Pe drum, după ce coborîră din barcă, Gustav încercă să-i corupă, spunîndu-le că are bani foarte mulţi
din belşug, dacă-l vor lăsa în libertate.

Telms îl împinse dusmănos cu patul puştii şi-i porunci **meargă mai iute.**

Gustav mergea din ce în ce mai încet. La un moment dat cînd i se păru că vigilenţa celor doi a mai scăzut, a schiţat o mişcare fulgerătoare pistolul. În aceeaşi clipă însă mîna fu prinsă şi strînsă, ca într-o menghină de Ozols, iar Telms îi propti ţeava puştii în piept. Îşi dădu seama că orice mişcare ar fi putut costa acum viaţa. După ce lăsă pistolul fără să scoată vreun cuvînt, se întoarse şi îşi continuă drumul împreună cu cei doi. La un moment dat ajunseră din nou lîngă mal. În mijlocul apei se vedea un mic ostrov năpădit de tufişuri. În dreptul ostrovului Gustav îşi dădu brusc pulpanul de jos al cămăşii cu tot şi se aruncă de pe mal, în apă.

Apa era ca gheaţa de rece, dar el înotă cu putere, spre ţărm. Surprins de iuţeala cu care acţionase, Ozols şi cu doi alergau de-a lungul malului.

Telms îi strigă lui Ozols să alerge mai repede, în timp ce îşi puse puşca la ochi şi ţinti cu grijă în mîna dreaptă a fugarului. Nu voia să-l omoare, ci doar să-l rănească. Trase cînd Gustav ajunsese la o sută de metri de ostrov.

Străinul dispăru sub apă, dar reapăru după cîteva clipe mai încet pe mal. Mîna dreaptă îi atîrna ca o frînghie. Se uită împrejur şi văzu că pînă la ostrov mai era destul de înot. **Înotînd, se aşeză pe pămînt chiar în dreptul lui Telms. Acesta ar fi putut să-l omoare, dacă ar fi ţintit în el. Dar nu, nu era nevoie, fiindcă şi aşa nu avea unde să fugă.**

Gustav îşi dădea şi el seama de acest lucru. Ştia şi că Ozols alergase după ajutoare. Scoase atunci din buzunar un bloc-notes şi începu să rupă foile din el în bucăţele mici, pe care le aruncă în apă. Se apropie apoi de marginea ostrovului strînse în dinţi un capăt al gulerului de cămaşă şi se aruncă **în apă.**

Telms privi cu mirare mişcările ciudate ale corpului fuga-

rului, care, după cîteva convulsii, rămase nemi[illegible]t. Apoi, d[illegible] cu repeziciune la vale, pînă cînd trupul se [illegible] de rădăcini.

[illegible]

pivniță și-l anunță pe Peterson :

[illegible]

îmbrăcat în scurtă și cu pantalonii vîriți în cizme.

— O să mergeți cu mine, zise acesta. Unde vă sînt lucrurile ?

[illegible]

diamantan și porniră.

[illegible]

Kursis

— Venta ! spuse el cu glas scăzut.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

vizitei sale. Scoase scrisoarea de la Silais [illegible] ruble, spunindu-i că în locul în [illegible] jelor mai avea încă patru sute cincizeci de [illegible] sprezece pistoale şi cinci automate cu [illegible] de englezi.

După ce Lidums citi scrisoarea de [illegible] o lungă cuvîntare, în care le enumeră pregătirile pe care [illegible] Occidentul în vederea unei lupte hotăritoare împotriva com[illegible] deceptionîndu-l pe Peterson. Vilks îi explică însă după aceea că aşa sînt ei în general şi îl puse la curent cu regulile de comportament în cadrul detaşamentului

Iurka le aduse în aceeaşi zi vestea că pe malul Ventei a fost găsit cadavrul unui necunoscut.

Peterson se gîndi imediat la Gustav. Dacă cumva era el ?

Trebuia neapărat verificat dacă Gustav s-a înecat în timpul traversării Ventei şi dacă asupra înecatului s-au găsit ceva lucruri compromiţătoare. Se felicita în gînd că a nimerit în mîini sigure şi se liniştl ştiind că majoritatea bagajelor lui Gustav erau îngropate într-un loc ştiut numai de el

Era absolut necesar să anunţe Centrala că Gustav s-a despărţit de ei şi că, probabil, s-a înecat

Vilks alcătui în grabă o radiogramă în acest sens

[illegible]

verificare în faţa lui Vilks

[illegible]

Centralei o radiogramă solemnă :

[illegible] comunicare va fi transmisă de un nou [illegible] pregătit de mine".

[illegible]

[illegible] Peterson adresse [illegible] care putea fi fixat de cîrligul bărcii în fel[illegible] care va veni să-i ia va putea determina [illegible] pescarului el mai târziu

În acest timp, Graf [illegible] scrisă grabnic

Amănuntele **despre întîlnirea noastră pe mare vi le voi** da mai târziu. Gustav s-a înecat în [illegible] vrut să s-a găsit nimic de preţ

Detalii asupra înecării lui Gustav [illegible] de către Budris. Întîlnirea avusese [illegible] nul care fusese [illegible] în urma trecerii. Negreşit, [illegible] asupra înecatului nu fusese găsit nimic. Probabil, cadavrul vreun [illegible] şi nu mai continuase cercetările. Toate astea le [illegible] de la un pescar din împrejurimi, care vorbise [illegible]

Cu această ocazie, Peterson îl informase pe Budris că, după [illegible] lui Vilks, intenţiona să-l ia cu sine pe Deiņš şi să [illegible] grupă [illegible] Riga, continuînd să menţină legătura cu grupul din [illegible]

[illegible] prin oraşe şi sate, în vederea cuprinderii unui tot mai mare număr de oameni în acţiunea de pregătire a viitorului război cu Uniunea Sovietică

Budris ascultase reţinut şi promisese că va reflecta asupra [illegible] chestiuni.

În ceea ce privea banii, Budris îi arătase un teanc de [illegible] anumit loc. Banii aceia vor fi daţi pescarului care se învoise [illegible] Noroc că observase la timp inconvenientul.

În încheierea discuţiei, Budris le promisese că va trimite [illegible] de Peterson, pentru a transporta [illegible]

A doua întîlnire [illegible] să plece [illegible] cu el în amănunt toate [illegible]

La data de cincisprezece mai, cuterul însă nu dădu semne de viaţă. Englezii erau, probabil, [illegible] priveşte operaţia. Peterson înţelese [illegible]

[illegible]

desperat

[illegible]

i apoi să fugă și el.

[illegible] de armă, izbuti să se salveze, retrăgîndu-se pe căi ocolite, prin mlaștini.

Din fericire reușiseră să ia cu ei aparatele de transmisie, codurile și alte lucruri compromițătoare.

Impunea cu necesitate transferarea lui Peterson în alt loc.

Vilks anunță imediat Centralei această întîmplare nefericită.

Foloseau acum numai aparatul de recepționare a transmisiilor „dure". Și iată că, după un program de muzică de dans, prinseră o asemenea transmisie.

„Dragi prieteni! Sîntem zguduiți de cele ce vi s-au întîmplat și bucuroși că toate s-au terminat cu bine. Recomandăm încetarea transmisiilor pentru două luni de zile. Pentru derutarea ceaștilor, chemați-ne după trei minute, iar noi nu vă [illegible] desigur, răspuns din partea noastră."

Urmară lungi zile de plictiseală. Printre altele, Peterson [illegible] având un plăcut gust de gumă de mestecat.

Pe la sfîrșitul lui iulie, Peterson insistă să-l vadă [illegible]

[illegible]

[illegible]

mentul în care va ajunge în Riga. În caz că [illegible] prinde el se angajă să se [illegible] a trece [illegible] grupul [illegible].

După plecarea lui Peterson, detașamentul schimbă imediat locul tăberei, pentru mai multă siguranță.

La începutul lui septembrie, Budris convoacă o ședință [illegible] cu toți letonii care „activau în libertate". În pădure [illegible] Letonia.

Vilks și Lidums [illegible] contactului cu mișcarea naționalistă ilegală de aici.

La sfîrșitul întrevederii, Vilks își dădu seama că delegații naționaliștilor din provincii sînt împotriva guvernului burghez leton care se alcătuise în Anglia și trăia sub oblăduirea maiestății sale. Conducătorii Letoniei vor trebui să fie cei de aici, nu emigranții! Vilks trebui să recunoască faptul că pretențiile erau îndreptățite.

Dumneata ce crezi, Vilks? îl întrebă Budris. Vor [illegible] englezii să continue operația în astfel de condiții?

Sigur că da! Și apoi, eu v-am făcut o bună propagandă în Apus. Englezii sînt încîntați că au dat de o pistă atît de bună. Veți fi rampa de lansare a spionilor pe care îi pregătesc ei [illegible] țară.

La douăzeci și cinci septembrie totul fu gata pentru plecarea lui Vilks și Lidums în Occident.

În aceeași zi, în tabără sosi Budris, care înmînă ultimele documente lui Lidums: scrisoarea către Silars și o nouă dare de seamă asupra situației din Letonia.

După ce Lidums luă în primire cele două documente, Budris își desfăcu rucsacul, scoase din el două pachete destul de [illegible] le așeză pe masă, spunînd solemn:

— Aici darurile din partea noastră. Acesta este pentru [illegible] trusă pentru scris, din granit roșu. Și acesta e pentru domnul [illegible] dintr-un material foarte scump probabil, în care sculptură, ca [illegible]

Seara, întregul detașament ieși să-i conducă o parte din [illegible] comandantul [illegible] Graf.

La douăzeci și opt septembrie, Lidums, Vilks și Graf se [illegible] în portul [illegible]

...enot.

...rare-i părură lui Vilks cît un veac, și barca ajunse la ...
Graf se apropie și ceru parola :

— Cine sînteți ?

— Din partea lui Gabriel

Graf spuse :

Lucifer vă așteaptă

...

Capitolul IV

1

...Ianis Priede, auzise parola rostită de un necunoscut, totul fusese pierdut pentru el

...nu venea de nicăieri

Într-adevăr greșise cu ani în urmă, dar de-atunci trecuse mult. Și nu avea nici un chef să greșească iar

...

Cineva îl chemă prin telefon pe amiralul ... îl rugă pe Priede să aștepte

— Ce s-a întîmplat ? întrebă ofițerul de ... presimțind o farsă rău-voitoare a lui Priede

— Iertați-mă, domnule amiral, pentru deranjul pricinuit, dar ... Am rămas cu mîna goală după ... Dacă ... mă gîndesc că s-ar putea să ... o mînă de ajutor pe ...

— Dar nu avem timp de ... vă spun deschis : ... trebuie să ... Înțelegeți ? Trebuie ...

Da, aveți dreptate ...

... ochii de la Priede, ofițerul formă un număr ...

... sertarul mesei o foaie ...

... să așteptați pînă cînd va veni tovarășul cu care am vorbit la telefon. ... scrieți tot ceea ce știți despre oamenii care au apărut în casa ...

— Dar trebuie să-i arestați imediat ! strigă Priede în culmea desperării. Vor fugi să se ascundă !

...

— Să le caut locuință...

— Și dumneavoastră ce credeți, cît îi ia unui om căutatul unei locuințe în Riga ?

— Nu știu... îngăimă dezorientat Ianis

— Ei, vedeți, dacă dumneavoastră nu știți, cum au să știe ei ? Așa că stați liniștit și scrieți tot ce cunoașteți în privința lor.

Priede începu să scrie. Scrise timp de zece-cincisprezece minute, străduindu-se să nu uite nimic, cînd se auzi ușa des- ...

— Să trăiți ... ! Le-am ... re...

lonelul se uită atent la el și spuse :

ridică în picioare.

os, zdravăn, cu ochii agerі.

— Continuă, continuă ! îl îmbărbătă Balodis. Stenograma

parolă ? continuă Balodis.

— Fiindcă m-am gîndit că poate nu numai pe mine mă au în vedere și dacă nu le-aș fi răspuns, ar fi plecat desigur Iar eu n-aș mai fi putut să fac nimic...

Adică n-ai mai fi putut să-i ajuți ? întrebă pe neașteptate ofițerul care asista la discuție

— Vă rog să nu vă bateți joc de mine ! spuse întunecat Priede. Am vrut să fac exact ceea ce am și făcut : să vin la dumneavoastră

Auzind că oaspeții au fost nevoiți să-l trimită pe Priede în căutarea unei locuințe, Balodis spuse gînditor :

— Da, să găsești în Riga o locuință pentru trei oameni nu-i lucru ușor ! Apoi îi spuse ofițerului de serviciu :

— Sunați-l pe Slutkis și întrebați-l dacă nu are la dispoziție o casă în care ar putea locui un timp cei trei !...

— Casă pentru cine ? Pentru ei ? Priede privea la Balodis cu ochii cît cepele. Dar lor nu le trebuie așa ceva, ci închisoare V-am spus doar cît sînt de primejdioși !

Între timp, ofițerul îl sună pe Slutkis și află că există o asemenea locuință, proprietatea unui pensionar. Bătrînul lo-

liniștită.

— Priede, eu zic să mergem să vedem viitoarea locu-

— Eu ? Priede încă nu-și venise în fire. Nu ! Au să mă împuște !

— Dar dacă au să-ți împuște soția sau, poftim, au să mă împuște pe mine ori pe altul, o să fie mai bine ? O să-ți fie

mai ușor ? Da-a au crezut o dată în [illegible] să le creadă și acum

— Dar trebuie arestați ! exclamă desperat Priede.

— Dacă ar fi chiar așa de simplu, da ! Balodis dădu din cap. Dar dacă după ei au să vină alții la fel ? Și dacă aceia [illegible]

— Aici, în țară la noi ? spumegă Priede

— Și tu doar [illegible] cum bine ai zis, și totuși niciodată n-ai venit să ne spui cîn [illegible]

— Eu nu sînt spion ! strigă Priede.

— Atunci de ce „oaspeții" au venit chiar la tine ? Din ce cauză te socotesc activ ?

— Numai Silais e de vină ! El m-a vîndut atunci englezilor.

— Ei, vezi... Și o să trebuiască să mai rămîi încă multă vreme în „activul" lui Silais. Aceasta e ajutorul pe care-l așteptăm noi de la tine

— Am înțeles... răspunse Priede întunecat.

— Ei, atunci, să mergem ! îl îndemnă cu liniște în glas B[illegible]

8

Balodis ajunse acasă tîrziu. Schimbă cîteva vorbe cu fiul său și se hotărî să cheme neapărat Moscova la telefon, pentru a-i raporta generalului Golubev pățania lui Ianis.

Pavel Mihailovici Golubev îl însoțise pe Balodis la aeroport atunci, demult, în timpul războiului, cînd a plecat în misiune cu Ianis. Apoi, aceștia căzuseră amîndoi prizonieri și întrașera în stăpînirea acelui Silais, care acum lucra în slujba englezilor.

Generalul își aminti de întîmplarea aceea care dăduse mult de furcă comandamentului sovietic. Problema îl interesa foarte mult, fiindcă se lega perfect de alte informații ale lui în legătură cu „planul de largă pătrundere" a spionilor englezi în țara sovietică.

Generalul-colonel Golubev sosi cu avionul la Riga în ziua de opt noiembrie. La aerodrom îl aștepta Balodis.

— Ei, ce-i cu oaspeții noștri ? îl întrebă zîmbind Pavel M[illegible]

— Se odihnesc, răspunse scurt Balodis.

La ședința care avu loc la numai cîteva ore de la sosirea sa, Golubev, după ce ascultă părerile celorlalți, propuse :

[illegible] începem prin
[illegible] spioni ajunși în
[illegible] din mai multe surse, dorește
să alcătuiască în Leto[illegible] în țara noastră
mai multor grupe de spioni. A[illegible] nouă și trimiși
mereu sub observație, vom [illegible] vom cunoaște
problemele ce-l interesează în mod deosebit și vom putea af[illegible]
[illegible] De asemenea
[illegible] agenturilor de spionaj. În ceea ce privește dorința englezilor ca spionii să intre în legătură cu „frații" care, cred ei, rătăcesc și acum prin pădurile Letoniei, putem să le-o satisfacem, creînd o grupă-două de astfel de „frați", formate din oameni de-ai noștri, cu experiență. Cînd totul va fi pregătit, Priede le va spune că a părăsit un cunoscut care întreține legături cu „frații din pădure". Rolul acestui cunoscut va trebui să fie jucat de un om de-al nostru, care va lua asupra sa răspunderea întregii operații. El va organiza spionilor ieșirile în eter și le va furniza „informații", amestecînd date false cu date reale. Iată, pe scurt, planul pe care propun să-l analizați cu toată atenția. Nu trebuie să uităm nici un moment că englezii trimit oameni foarte experimentați și, adesea

Pavel Mihailovici tăcu și se așeză, sprijinindu-și mîinile puternice de masă.

Începură discuțiile.

Primul luă cuvîntul generalul Egers:

— Eu cred că cel mai indicat ar fi să-i ținem pe spioni în ripa toată iarna. Să le dăm posibilitatea să transmită prin radio, dar ceva mai tîrziu, ca să nu li se pară că merg toate prea ușor și să nu creadă că cei de-aici abia au așteptat venirea lor. Să încercăm [illegible] aflăm prin Priede care sînt măsurile pe care intenționează englezii să le ia. Și, încetul cu încetul, vom face și pregătirile pentru trecerea lor în pădure. Asta se va întîmpla [illegible] mai bine [illegible] cînd [illegible] foarte [illegible] frați din pădure [illegible] englezi.

Pavel Mihailovici se uită spre Balodis. Acesta era un as în probleme de viață de partizani, iar după război luase parte activă la lichidarea bandelor de tîlhari rămase prin pădure.

Propunerile fiind acceptate, operația [illegible] în [illegible] Mării[1]. În ziua următoare, Pavel Mihailovici [illegible] la Moscova, [illegible] în grija lui Balodis.

La sfîrșitul [illegible], Balodis îl anunță prin telefon pe Pavel Mihailovici că Lauva venise să se predea de bună voie. Generalul trebuia deci să facă o nouă călătorie de două zile la Riga.

3

Mult preavinovatul Lauva stătea în fața anchetatorului și [illegible], fără cuvinte de prisos sau jelanii.

Pavel Mihailovici, care asista la anchetă, asculta fără prea [illegible] [illegible] [illegible]

Teodor Kurlis, așa cum îl chemase pînă ...ind fugise din Let... ...Lauva a fi trimis acasă, la nevas... ...a Te... ...a însă verificat ce anume rol jucase acest Kurlis în conducerea poliției din Madona, unde lucrase înainte.

...Dar nu de Lauva le ardea lor acum, ci de ceilalți doi, care, la ora aceea, întorceau pe o parte și pe alta biletul lăsat de acesta la plecare.

Înspăimîntați de gestul lui Lauva, deși acesta îi asigurase în bilet că nu-i va denunța, Vilks și Egle alergaseră direct acasă la Priede. Noroc că aveau încredere în sfaturile acestuia, pentru că altfel ar fi fugit care încotro și ar fi trebuit răscolită toată Riga, dacă nu și toată Letonia, pentru a-i prinde. Dar P... ...mit" și de astă dată.

...nut cu niște indivizi suspecți. Încurcată treabă...

Iar Priede... Priede îl bate toată ziua la cap pe Balodis. Îi e teamă că din cauza acestei afaceri își va distruge căminul la care ține atît... ...cu capul în nori de la o vreme

...mită țară

...îndrepta agale spre biroul lui Balodis.

— August Ianovici, îl întrebă el după ce se așeză confo... ...il pe un fotoliu, sub ce nume vă cu... ...de spionaj nemțesc și, implicit, Silais?

— Balodis

— Și sub ce nume vă cunoșteau naționaliștii?

— Budris

— Ei, kungs[1] Budris, n-ar fi cazul să te întorci, oricît ți s-ar părea de ciudat, în pădure, pentru un timp? întrebă generalul

...nd se afla în ...au nici Magda.

[1] Domnule (în limba letonă — N.T.)

...ea fugara ei bună și dragă, și pe micul Arvid. Acum astea ar ...semna să se așeze departe de orișicine, de prietenii cei mai apr... ...puși. Ce vor crede ei cînd nu va mai fi de găsit la ... ...casă? Și ce se va întîmpla la întoarcerea ... ...și va juca rolul, va da ochi în ochi cu Mag... ...pe străzile din străzile R...

— Vă ascult, Pavel Mihailovici, spuse el.

— Trebuie să-ți aduni foștii partizani și să vă amenajați tabăra în pădure, spuse cu glas vesel generalul. Îți amintești ... ...atunci?

Balodis ... ...pe foștii lui tovarăși de luptă, pe ... ...se neliniștea de ... ...pe cît timp, în bandiți de pădure.

— Acest ... ...poți ... ...amenii ... ...apoi. Mai ... ...Veți ... ...de pază ca să-ți aduni oamenii. Veți căuta un bucătar ... ...Veți ... ...tabăra ... ...În ... ...ca ...

Pavel Mihailovici îl întrebă:

— ...Veți ... ...?

... ...Chiar acum cîteva zile ...au văzut. Nu ... ...să ... ...Ape ... ...

... ...

Fără să ... ...

va ... ...

— Vă amintiți de bucătarul de vas, care ne gătea nouă la Madona?

— A, Koh! Dar e bătrîn!

Cred ... ...cameni de diverse vîrste. ... ...Lucas și pe Niedre. Lucas este ... ...ajunge cel mai bun ajutor al ... ...

atunci cînd am curățat pădu

— Cine, Graf? Îmi amintesc, [illegible] se simte în pădure ca la el arasă. N-a ținut [illegible] pas în mînă, dar știu că se orienta perfect.

[illegible] ținești minte, și l-aș mai chema și pe Mazais. [illegible] aici, în oraș, și chiar ar dori să treacă iarăși în operativ.

— Ei, vezi, am și strîns cîțiva oameni de nădejde, care pot forma deja un grup pe cinste. Comandant al detașamentului va fi pictorul. Grozavă treabă, ce mai calea-valea! Cînd vor vedea englezii cu ce oameni de elită lucrează vestitul Badrîș, își vor linge degetele, nu alta!

Așa fură puse bazele viitoarei operații intitulate „Marea de chihlimbar".

II

[illegible] de la Ventspils, iar Niedre fusese adus cu o mașină de la Madona.

— Linis, ce-i cu tine?" exclamă mirat Niedre. Ai încuiat granițe cu chiea și ai venit aici?

— Iar tu, probabil, te-ai plictisit la Madona!

— M-a chemat Balodis. Cred că o să capăt o [illegible] prădat un colhoz și a [illegible] sparut

— Te-a chemat Balodis? Păi și pe mine tot el m-a chemat!

Niedre fluieră a pagubă și se înnegură:

— Să știi că nu-i lucru de glumă, pe-aici s-a întîmplat ceva!

Urînd sfîrșile către [illegible] ridică capul. În fața lor era un [illegible] în costum gri, cu țigara în mînă.

— Nu-l cunoști? E finul meu, spuse Linis și apoi strigă: Iurka!

Iurka, adică Arnolds Lidoka [illegible]

— Tovar[illegible] chemat?

— Da de unde! Și noi am fost chemați, ca și tine.

— Și dumneavoastră? [illegible] cînd luăm cu [illegible] pentru [illegible] de [illegible]

Vreau [illegible] Linis. [illegible] Iurka [illegible] pădurea [illegible] poată [illegible] pînă de [illegible] cu răbdare, [illegible] în [illegible] Ventspils. De atunci Linis rămase tutorele lui Iurka, deși erau aproape de aceeași vîrstă. Lidoka era [illegible] nu-i [illegible] de ce să se teamă, dar totuși [illegible] din fața lui. Șopti:

[illegible] înăuntru?

Da' [illegible] ochii mari. Înseamnă că o s-avem serios de [illegible]

De [illegible] dădură imediat seama că nu era deloc [illegible] Linis îi recunoscu imediat pe pictorul Vetra, pe Graf și pe [illegible] Mazais. Într-adevăr, ceva se întîmplase, [illegible]

După [illegible] în întîmpinarea lor și le strînse mîna, pe [illegible] Ca de obicei, era îmbrăcat civil. Rar îl văzuseră în uniformă. Desigur, uniforma n-ar fi fost deloc ind[illegible] în care lucrau. Ei își aduseră aminte mai ales de p[illegible] ceea tulbure de după victorie, cînd avuseseră atîta de furcă cu lichidarea ultimelor rămășițe ale armatelor [illegible] versele bande care împînzeau pădurile Letoni[illegible]

[illegible] pe toți cei prezenți. Unii dintre ei luptaseră de [illegible] Apoi înțeleseseră că viața asta în pădure nu-i duce la nimic bun și începuseră să [illegible] dintre ei rămăseseră pe [illegible] la curățarea [illegible] oameni [illegible] Pentru [illegible] Mihailovici [illegible]

După ce dădu mîna cu toți, Balodis le [illegible]

— Vă amintiți cu [illegible] în urmă [illegible] cu convingerea că s-a dus pentru totdeauna [illegible] Pădurile în pădure a luptelor și a amăgirilor. Am trecut [illegible] pădure și din urmă la viața pașnică, după [illegible]

[illegible] de ultimele plăgi [illegible] că astăzi, [illegible] să apăsăm din [illegible] dumneavoastră

— Permiteţi-mi o întrebare, tovarăşe colonel, se [illegible] [illegible] Despre [illegible] de o debarcare [illegible]

[illegible] dar despre asta [illegible] [illegible] Dumneavoastră [illegible] ucigaşul ăsta!

Niedre lăsă involuntar capul în jos.

— E vorba, într-adevăr, de o debarcare a trei spioni din Anglia, continuă colonelul. Unul s-a predat singur, iar ceilalţi doi, n-o să credeţi, vor neapărat să ia legătura cu o bandă şi să acţioneze şi ei în pădure.

Toţi izbucniră în ris. Rise chiar şi colonelul, deşi se străduise să-şi păstreze o mină serioasă.

— Aşa că, vă întreb: putem să le prezentăm o bandă?

Toţi se priviră în tăcere.

— Vom sta doar cîteva zile sau va trebui să-i prindem în flagrant cu radioemiţătorul? întrebă Linis

— Mă tem că treaba e mult mai serioasă decît i se pare lui Linis, spuse colonelul. Aceştia trei au fost trimişi ca avangarda. Unuia dintre şefii spionajului englez i s-a năzărit să croiască prin Letonia drum larg spionilor pregătiţi pentru Uniunea Sovietică. Pentru început i-a trimis pe aceştia să [illegible]

Un an în pădure! Acum, cînd fiecare se bucura de tihnă [illegible] Feţele tuturor se înnegurară. [illegible]

[illegible] lipsă, de [illegible] obliga pe cei[illegible]. [illegible] Aşa că primăvara [illegible] Vara nu are nimic impo[illegible] [illegible] detaşamentului

Toţi se întoarseră spre [illegible] Fiecare mai păstra cîte un desen lăsat ca amintire de Vara — ba un portret schiţat în creion, ba un mic studiu [illegible] lucrare totuşi nu înţelegeau de ce trebuiau ei oare să intre iar în pădure? Tempera[illegible] [illegible] mîinile lui erau expuse în aitea expo[illegible]

Colonelul se ridică de la masă:

— Ei, prieteni, la treabă! Mîine veţi veni iarăşi la mine pentru instrucţiuni. Dacă Graf [illegible] [illegible] iar în a în bună stare [illegible] Acum sînteţi liberi! [illegible] Vara pe dumneata te rog să mai rămîi puţin!

Toţi ieşiră în linişte fără să [illegible] vorbească. În ochii lor scînteiau [illegible] Cineva [illegible] [illegible] pe oricare dintre ei putea să-l coste viaţa.

Operaţiunea „Marea de chihlimbar" căpătase deja contururi [illegible]

5

A doua [illegible] Balodis conduse detaşamentul în pădure. În [illegible] Graf [illegible] o rută prin pădurile de pe malul lacului Engure şi găsise, într-adevăr, un buncăr încă în bună stare, [illegible] care se păstrase pînă şi soba meşteriţă dintr-un butoi de [illegible] cu burlanul ce trecea prin acoperiş. Se potriveau de [illegible] pentru ei. În primul rînd era vechi, cu aspect de aşezare locuită de multă vreme, cu multe cărări în jur, iar în al doilea rînd era minunat că nu mai era nevoie de o altă [illegible] [illegible] [illegible] mult timp

[illegible]

Nu departe de locul unde acestea fură descărcate din camionul trimis de Balodis găsiră o scorbură care putea juca foarte bine, de acum încolo, rolul de „cutie poştală". În felul acesta detaşamentul avea [illegible] Hotărîse stabilit ca unul dintre lucrătorii operativi să vină zilnic dimineaţa şi seara, ca să ridice informaţiile transmise de detaşament şi să lase, în schimb, ordinele şi instrucţiunile de la centru

Camionul se întoarse la Riga, iar ei porniră spre [illegible]
[illegible] Păşeau pe o cărare abia zărită, dar Gruzin conducea cu atîta îndemînare, că era cu neputinţă să se rătăcească. După [illegible] cară de lucru.

Înainte de toate începură să-şi legendeze trecutul. Cei care avuseseră pseudonime înainte şi le reluară. Era mai uşor decît să inventeze alte nume noi. Cel mai greu le-a fost lui Lini şi lui Niedre. Amîndoi fuseseră în armată în timpul ocupaţiei Letoniei şi nu ştiau nici anecdote nemţeşti, nici cîntece [illegible]. Nu ştiau nici ce fel de ţigări se fumau în timpul ocupaţiei, cît costau, care erau băuturile preferate şi cum se numeau restaurantele, iar acum erau obligaţi să ştie toate astea. „Musafirii" pe care-i aşteptau fuseseră prin Riga în acele timpuri şi firesc că admiraseră tot ce era nemţesc.

[illegible] toată lumea îl spunea „Copilul", din cauza tinereţii şi [illegible] i lui mici, şi îşi luă pseudonimul De- [illegible] Niedre, care [illegible] lăsase barbă, se numi simplu — Boro- [illegible].

Spionii trebuiau să vină curînd, aşa că fiecare membru al grupei se străduia să-şi înveţe nu numai legenda sa, ci şi pe ale celorlalţi. Dacă au luptat împreună atîţia ani, era normal [illegible] ştiut totul unul despre altul. Şi repetiţia ge- [illegible] ură, cu aceeaşi intensitate, zilnic

[illegible] ce fumai tu şi cît costau ţigările?

[illegible] rd-front" lungi, cu ambalajul bleu

— Iarka, unde era restaurantul „Ungaria"?

— Pe Daugavpilsas, colţ cu Kalnţiema

Uneori, [illegible] în [illegible] jargon, sau „[illegible] mpă [illegible] t [illegible] Tr [illegible] f [illegible] în acest car [illegible] l [illegible] mna trecută" Tr [illegible] u [illegible] p [illegible] r [illegible] era [illegible] [illegible] [illegible]

le-a relatat evenimentul englezilor. Cel mai rău au
atunci doi prieteni de-ai lui Delinş care jucaseră rolul
lui şi al însoţitorului acestuia. Însoţitorul încasase la
mădeală un pumn în bărbie, casierul, care rămăsese legat c
un copaie mai mult de două ceasuri, se alesese cu dureri c
care dăduse dovadă, o pereche de cizme noi în locul celor

6

doi spioni : „Şi acum, mînil
Lidums se uita însă cu
mai departe, oftind, de t
să se pregătească

— asa după

Dimineaţa în timp ce se îndepărtau de bunăr, Lidums

— Vom năvăli asupra lui Cevers singuri. O altă grupă
a lui Baldis
lor
În timpul dimineţii plan
sosească Lidums pr
Oamenii lui trebu
Cevers, în
cînd aceştia se vor
dormi şi mai
Cevers nu avea de unde să
Iurka nu f
obicei. Atunci vor tăbări asupra
Pentru aceasta, vor trebui să se aşeze în aşa fel încît
dreapta. Oamenii lui Baldis aveau
mai greu de îndeplinit. Oricum, de data asta erau
era mare lucru să-i culce lute la pămînt

reuşi să-l pocnească decît o dată Cînd oamenii
se apropiară, banditii zăceau deja legaţi de mîini

Cevers, trezit de-a binelea, scrîşnea din dinţi, fără să scoată
de protecţie în
pe
cum cei şase îşi luau rămas bun
în formă şi cu paşi uşori, fără zgomot, dis-
ar în pădure.

Lidums nu uită că le promisese spionilor carne proaspătă
Plecară doar cu
Cevers în
o luă pe drumul din pădure către tabăra de pe
malul lacului Engure

Lidums rămase în urmă
cu Baldis.

— Ce vom face mai departe ?
— O să trebuiască să treceți în locurile de iernare...
— E necesar să-i mai ținem încă șase luni ?
— Trebuie
— Dar dacă englezii nu-l cred pe Vilks ?
— Tot ce e posibil. Sînt destul de deștepți ca să se [illegible] de o cursă. De aceea le și acordăm atîta vreme pentru verificare. Acum sînt furtuni pe mare, așa că timpul unor eventuale debarcări a trecut. Totul rămîne pentru la primăvară. Între timp, cei din detașament se vor împrăștia pe la casele lor, iar tu și Delinș veți rămîne împreună cu spionii. Voi alege un cătun mai ferit și-ți voi comunica adresa. Cum se răcește vremea, o luați într-acolo

— Pentru toată iarna ?!

Balodis înțelese foarte bine starea de spirit a tovarășului său, dar asta era situația. Așa că continuă ca și cum n-ar fi auzit nimic :

— Ai grijă însă ca atunci cînd le dai drumul oamenilor [illegible] lor. Și scrie acasă că o să treci curînd pe acolo, pentru două-trei zile

7

[illegible] neașă bună îl va ajuta să se vindece mai repede.

[illegible] în scopul trimiterii lor mai departe, în nord, iar aceeași [illegible] ră încuviințarea

De ce crezi c-a făcut asta ?

Cred că din cauza bolii [illegible]

După această discuție, Balodis plecă la M[illegible] a se consulta cu Pavel Mihailovici.

[illegible] în care se plîngea că e grav bolnav [illegible] dorește să fie re-

La jumătatea lui februarie Delins primi [illegible] radiograme [illegible] trimise din Londra în care [illegible] îi promitea lui Vilks [illegible] îl vor lua de acolo, dar întreba pe [illegible] mai dorea ca acesta să fie [illegible] în Anglia un reprezentant de-al lui Budris.

Vilks era în culmea fericirii și-i promise lui Lidums că [illegible] pe el ca însoțitor. Deal[illegible] Lidums prim, cu destul[illegible] englez, care urma să rămînă [illegible] dreptul înnebunit de furie

O a doua radiogramă le cerea să se pregătească pentru [illegible] lui Vilks și a locotenentului [illegible]

Trebuie precipitându-se, [illegible] Lidums solicită de urgență o întrevedere cu Balodis, alias Budris. Se întîlniră noaptea tîrziu, în casa unui sătean. A doua zi urma să sosească generalul la Riga, iar de acolo aveau să vină direct la ei

Generalul sosi abia la amiază, direct de la aerodrom. Îl luă [illegible] Vetra de după-amiază, îl s[illegible] vorbească. Vetra știa că Pavel Mihailovici era la curent cu toate acțiunile lor, așa că spuse doar atît :

— Spionajul englez i-a propus lui Vilks să înceapă pre[illegible] pentru plecarea pe mare [illegible] un reprezentant al „luptei ilegale" letone

— La ce dată a fost fixată întîlnirea ?

— Între douăzeci și patru aprilie și patrusprezece mai

— Nu sînt prea grăbiți : remarcă generalul. Nu e cumva vorba de o festă pe care vor să ne-o joace ? Cînd sînt la noi nopțile mai întunecoase ?

Balodis scoase un calendar de buzunar și-l răsfoi

— Lună nouă avem de la data de patru aprilie, lună în primul pătrar de la unsprezece aprilie, lună plină de la douăzeci aprilie, iar lună în ultimul pătrar de la douăzeci și șapte aprilie.

— Le-ați indicat un posibil punct de debarcare ?

— Da, acum două săptămîni.

— Ați luat măsuri pentru paza acelui loc ?

— N-am luat măsuri deosebite, dar locul a fost indicat numai după o convorbire prealabilă cu grănicerii.

[illegible]

— Da, în aceeași radiogramă și apoi într-o scrisoare [illegible] a fost pus sub observație.

— Totul e în ordine. Eu cred însă că [illegible] spuse generalul încruntat.

[illegible] Vetra simțea parcă el vinovat de îndoielile generalului.

Acesta răspunse gînditor :

— Englezii se socoteau cîndva regii spi[illegible] a-și mențină influența asupra imenselor teritorii [illegible] aveau sub control, foloseau întotdeauna două tactici ce s completau în mod fericit : una frontală, prin care căutau apropie de persoane nemulțumite din cine știe ce pricină de lumea din jur, și alta lăturalnică, prin care făceau [illegible] persoanelor respective. Nu cred că și-au schimbat firea, așa c s-ar putea ca și în cazul nostru să încerce să-și verifice agent adică pe Vilks, și, în același timp, și detașamentul nostru din pădure.

— Nimic altceva decît să așteptăm pînă la douăzeci și patru aprilie cel puțin. Care dintre voi va pleca cu Vilks ?

— E[illegible]

Vetra privi îngrijorat spre general și spuse :

— Colonelul Balodis știe deja că Vilks ține neapărat ca cu să fie însoțitorul lui.

— Perfect. Dar îți dai seama cîtă răspundere apasă astă[illegible]

[illegible]

ce-ar face oricare altul care-ar merge în locul [illegible] lîngă Vilks, lucru pe care nu l-ar face pentru altul

— Și eu[illegible]

[illegible] decît pe acasă decît trei zile.

— În război se dau rar concedii...

Generalul privi spre Balodis și apoi spuse :

— Dacă[illegible]

[illegible] Trebuia să p[illegible] [illegible] nemulțumit de [illegible] [illegible] [illegible]

mic vas pescăresc, aflat în larg, semnală că a văzut un [illegible] sub pavilion suedez.

Generalul, după ce primi radiograma, spuse :

— S-ar p[illegible] La[illegible]S. Dacă n-ar avea la bord spioni, nu văd ce-ar căuta pe aici.

Radiolocatoarele interceptară vasul. Acesta intrase în [illegible] teritoriale. Patrulele grănicerești ar fi putut tăia calea de re[illegible] [illegible] mult prețioasă încărcătură pe care acesta urma să o lase pe mal. Curios însă că englezii nu-l preveniseră pe Vilks să se pregătească de plecare.

„Larsen-S" se opri la două mile de țărmul sovietic, apoi se întoarse și o luă spre larg

— Ce credeți, Pavel Mihailovici ?

— Lucrurile sînt destul de limpezi. Cel puțin așa îmi par [illegible] [illegible] [illegible]

— Eu o să [illegible] nesc. Am auzit că e foarte apreciat pe acolo, spuse Bars [illegible]

Această întîlnire putea fi ultima în ceea ce-l privea pe V[illegible] fi suprimat : un cuțit în spate, un glonte sau un [illegible] va fi descoperit.

— Ei, Viktor Fedorovici, e timpul să ne luăm rămas bun spuse generalul Pavel Mihailovici și se ridică.

[illegible] însoțească pînă la ascunzătoarea lui Vilks, ca să stea de vorbă cu acesta înainte de plecare.

Generalul Egers telefonă la Riga și ordonă să fie aduse cadourile.

Pavel Mihailovici rămase singur. Încercă să citească [illegible] cînd l-au sfătuit pe Vilks să se îndrepte [illegible] „mușcării de,ale letone" cu ajutorul suedezilor, care adă[illegible]

Varianta cu peninsula Gotland. Au găsească barca pe mare. Dacă însă mal englezi vor fi [illegible]

vor veni după nepreîutul lor Vilks și după Vetra

Pe la miezul nopții intr[illegible]

zece mai, la ora do[illegible] [illegible] de minute [illegible] după în[illegible] [illegible]

[illegible] deja două radiograme : Delinș comunica [illegible] care barca a ieșit în larg și aceasta răspundea [illegible] menționa : „Din cauza lipsei de combustibil n-o să putem reveni în noaptea următoare "

[illegible] englezii s-au dovedit a fi încă nepregătiți [illegible] ieteni. Faceți tot posibilul ca să-i întîlniți în ace[illegible]

Răspunsul la radiograma lui Bars fu adus de Balodis En[illegible]

Fiți atenți, e posibil ca situația să fie primejdioasă"

[illegible] și se prelungește probabil pînă la [illegible] [illegible] [illegible]

Partea a doua

CONSILIERUL

Capitolul I

1

[illegible] bordul bărcii și aceasta porni imediat.

Cuterul apăru pe neașteptate în fața lor, din întuneric. [illegible] barca de cuter că a[illegible] și matrozii de pe bord le ajutară pasagerilor [illegible] pe vas. Comandantul cuterului se apropie de [illegible]ms și-i spuse solemn, întinzîndu-i mîna :

— Salut reprezentanților Letoniei libere !

[illegible]ums se străduí atît de bine să-și exprime bucuria [illegible] de mînă, în [illegible] rere și cînd ajunse la Vilks îl salută fără entuziasm. Apoi se

— Helmut Klose ! Vă rog să mă iertați că nu vă pot oferi mai mult confort, dar acesta este un vas de război. La țărm însă vi se va face o primire mai frumoasă. Poftiți în

Ludums păși sigur de sine în urma comandantului. Vilks [illegible] căpitanului K[illegible] și-[illegible] în primul pasar lui Ludums. Acesta [illegible] tabil ; era vorba, desigur, de o simplă [illegible] [illegible] Ludums [illegible]

[illegible] vîntul să ne fie favorabil ! Și adăugă apoi în [illegible] B[illegible] au început să facă un coniac foarte bun.

[illegible] și goli în finiște paharul.

[illegible] rămaseră Klose dar [illegible] se grăbi să bea, ci întinse paharul lui Vilks.

[illegible] și începu să tușească [illegible] ișnuise de băuturile tari.

După [illegible] pahar, pe care-l savură îndelung.

[illegible] el ieși puțin [illegible] pte. Cînd se întoarse, spuse

[illegible] mele care au mai rămas de la debarcarea pe mal. De data asta, totul a mers strună!

Lidums ieși împreună cu Vilks pe punte. Răsărise soarele. Klose se afla pe punte de comandă. Cuterul înainta cu o viteză neobișnuit de aproape cincizeci de mile pe oră. Klose, văzîndu-l pe Lidums, îl invită lîngă el. De pe puntea de comandă, cuterul se vedea în întregime. La cîrmă se afla un aparat care, la nevoie, producea o perdea de fum; lîngă el, cu fața [illegible] Arburi, stăteau de strajă doi matrozi nemți, cu automate de marcă englezească

Drept în fața lui Lidums se afla ecranul unui radiolocator. Acum era închis, ceea ce dovedea că se aflau departe de linia obișnuită a vaselor comerciale. Toți nemții erau îmbrăcați în uniforme negre, fără nici un fel de semne distinctive, în afară de epolele cu cocarde, care arătau că făceau parte din forțele maritime militare engle[illegible]

Undeva, dedesubt, se aflau cabina căpitanului și încăperile echipajului de bord, radiogoniometrul și radiosonda.

Întreg cuterul, cu tot ce se afla pe el, era vopsit într-o culoare cenușie asemănătoare cu culoarea apei.

— Vă place? îl întrebă Klose

— Da, recunoscu Lidums.

— Și mie, rise ironic Klose. Am luptat cu el pînă la capătu[illegible] — iar acum fac același lucru, bineînțeles mai mascat.

— Dar sub alt steag, observă Lidums.

— Ideile și principiile pentru care lupt sînt însă aceleași. [illegible] steaguri [illegible] În acel moment la cîrmă, unul dintre cei doi [illegible] era steagul finlandez și arbora astul suedez. Lidums [illegible] că vasul trece toc[illegible] granița unei alte țări. Într-[illegible] pentru un vas spion pavilionul protector este absolut [illegible] Probabil că vasul posed[illegible]

[illegible] de asemenea steaguri, iar bă[illegible] pe care [illegible] operațiune la care participa nu avea [illegible] era dotat de cei mai [illegible] spune cu [illegible] care ne așteaptă o să ne [illegible]

2

[illegible] cuterul „Larsen-S" intră, cu luminile de [illegible] în portul leningrădean Lidums și Vilks [illegible] se luară storurile de camuflaj.

[illegible] pe punte se aflau trei [illegible] o [illegible] Se apropie de Lidums care [illegible] se prezentă cu o voce foarte gravă:

[illegible] Marele John îți dorește să vă știe în lumea [illegible] dar se vede că ai [illegible] de mult de grea [illegible]

[illegible], Lidums!

[illegible] Marele John va rămîne de [illegible] Acum numele dumneavoastră este Kazimir. [illegible] poate păstra în continuare numele

— Atunci, Kazimir să fie, rise Lidums.

— Așa vă vor numi toți prietenii dumneavoastră, rosti englezul cu solemnitate.

— La fel cum vi se spune și dumneavoastră Marele John? îl necăji Lidums cu veselie.

— Exact, răspunse John, cu un ton mai serios decît ar [illegible]

E o [illegible]? întrebă Lidums să glumească mai departe

Nu, un ordin, răspunse aprig englezul

În cabină mai intrară încă două persoane. Erau doi bărbați îmbrăcați civil, care se recomandară într-un mod destul de ciudat. Primul un tip cam de cincizeci de ani, înalt și slab, spuse că e amiralul flotei care se ocupase de coordonarea misiunii executate de Klose, iar cel de-al doilea, încă tînăr, gras,

[illegible] ascuțit, spuse simplu că se numește M[illegible] adus cu succes de dincolo pe cei doi oaspeți.

În urma lor intră și Klose, însoțit de un matroz [illegible] cu sticle de șampanie și pahare. Începu un soi de banchet [illegible] pr vizat.

Pr[illegible] toast[illegible] de amiral care îi felicită pe K[illegible] zimir, Vilks și Klose pentru reușita acțiunii. Din cuvîntarea Marelui John, Lidums își dădu seama că spionii apelau deseori la serviciile amiralului flotei.

Klose nu uită să amintească faptul că în lupta împotriva comunismului, „lumea liberă trebuie să fie unită". Vorbi[illegible] [illegible] cînd apărase cu devotament „democrația occidentală".

În tot acest timp, amiralul îl privise cu curiozitate pe Kazimir, dar nu-l întrebă nimic.

Lidums se străduí însă, atunci cînd luă și el cuvîntul, să satisfacă curiozitatea înaltilor vizitatori. Răspunzînd la urări, le spuse că este solul vestitului patriot leton Budris, că toți membrii grupului acestuia își riscă viața pentru fericirea poporului leton.

[illegible]

Amiralul rămase pe cuter, iar Marele John, Mike, Lidums și Vilks coborîră pe chei.

Mașina o porni în noapte.

După indicatoare, Lidums își dădu seama că se îndreptau spre Hamburg. [illegible]

După ce rătăci un timp pe străzi, mașina o opri [illegible] de un bărbat [illegible] și sări [illegible] șită!

Celălalt, Jakiavicius, reprezentantul [illegible], îl sărută și îl îmbrățișă [illegible] fericit să [illegible]

Urcară la etajul doi și intrară într-un apartament. I[illegible] rîsete în antreu și trecură într-o cameră mare, cu [illegible] o masă de scris și mai multe fotolii joase, apoi [illegible] unde erau așteptați de vîslașii pe care Lidums [illegible] deja și de încă un domn străin, cu părul sur și [illegible] pași în afară. Pe fotolii și pe scaune erau [illegible]

[illegible] șampanie. După un timp i[illegible] apăru o [illegible] brunetă, cu ochi mari, verzi. Îl privi pe Lidums [illegible], apoi se îndreptă spre el, întinzîndu-i [illegible]

Marele John spuse că o cheamă Nora și îi șopti apoi lui [illegible] ureche că e secretara particulară a șefului Sectiei [illegible] Mikelbin. Nora îl întrerupse cu un accent [illegible]

[illegible] lăsa-mă să-i vorbesc eu singură despre [illegible]

[illegible] se [illegible] cu respect în fața ei, [illegible] în [illegible] cuvintele lui de [illegible] angaja. Dorea neapărat [illegible] Norei, dîndu-și seama că foarte multe vor depinde de prezentarea pe care i-o va face aceasta șefului ei.

[illegible] începu să conducă la discuțiile mai departe. De [illegible] atîtea întrebări și cu atîta repezeală a Lidums nici nu avea timp să răspundă la toate.

— Cu ce se hrănesc oamenii în pădure? Cum pot trăi [illegible]? Ce e aceea un bunchăr? Ce fac cu cekiștii pe care [illegible] să-i spînzure sau să-i împuște? Ea ar fi preferat ca aceștia să fie spînzurați.

Și fiind Lidums îmbălsămat de șampanie și de interesul tot [illegible] al Norei și al celorlalți, respect față de viața lui [illegible] începu să povestească cum s-a despărțit de soție, [illegible] de intrarea în pădure, cum aceasta nu a vrut să l[illegible] [illegible] se împăcase cu gîndul și-l binecuvîntase pentru luptă. [illegible], dintr-o dată, din ochii verzi ai Norei începură să curgă [illegible] mari. Nu se așteptase la un asemenea efect așa că tăcu, dar Nora îl îmboldi nerăbdătoare:

— Continuați! Continuați, vă rog!

Lidums trebui să povestească mai departe despre viața grea a oamenilor din pădure, care numai cu asentimentul comandantului își pot vedea soțiile, cîteva clipe, în vreo ascunzătoare, temîndu-se veșnic ca acestea să nu fie prinse de cekiști și trimise apoi în groaznica Siberie. Nora continua să plîngă în

tăcere, cu lacrimi mari, pe care nu și le ștergea, ci le lăsa să

L[illegible] ...rea el să se întrebe fără
... la mijloc. Aruncînd ... o privire
din întîmplare ... cu o cută ură ... ca
letonul pe Nora, se întrebă care ar putea fi motivul acestei
uri, ce interese mari se ciocneau aici.

După ce Nora își șterse o[illegible] din nou ... cu o sclipire jucăușă în ei, ... i mai prietenos om.

N[illegible] ... mașină ... Lidums că-l va plimba „să-i arate orașul".

[illegible]

— Nu zice da! Ea e amanta lui Mackibin, iar colonelul nu suportă ca Nora să fie curtată de cineva ..

— Încă nu mă simt în formă, se scuză Lidums, impresionat de spaima pe care o văzuse în ochii lui Vilks.

— O să avem noi grijă să vă dăm un aspect mai european, promise Nora

Atunci cînd oaspeții se pregăteau de plecare, Lidums scoase din ... ce mai ... [illegible]

— Cine s-a gîndit la mine? întrebă el.

— E darul lui Budris, răspunse modest Lidums

— [illegible] ... trebuia ...

— D[illegible] ... Tra[illegible] ... mai ... mai pe ... [illegible] ... Pe ... ce ... la operațiile noastre...

— Da... nu... De fapt, Mackibin consideră că cel mai bine ar fi dacă aș rămîne în Londra.

Lidums se făcu că nu bagă de seamă încurcătura interlocutorului său și spuse naiv:

— Da, colonelul are drept[illegible] ... cunoaște perfect ... [illegible] ... Budris ... Mi-a rugat să ... Pe ... [illegible] ... pe care nu i-ați trimis ... [illegible] ... nu disprețuim astfel de „tro-

... încă o dată să încercăm să ne abținem de a efectua ... de deplasare pentru ca mișcarea noastră să nu degenereze ... de banditism primitiv

... toate astea cu o vale pălmașă de bani ... rămîneg ... rămegate dar avu răgaz să observe ... colaborarea lui Silvis și cum acesta începu să ... pe ... la ... cunoștință lui. La urma urmelor, era ... Sosul patron îndepărtate nu numai cu ... ci și demonstra că fără autorul lui ... ar fi mers mult mai prost ...

... Silvis, afișînd un aer de mare șef, întrebă

— Cît de mare este influența lui Budris în țară?

... putea ... răspuns

... noastră întrunite ... participat deopotrivă ... din Vidzem. Numai ... trăiesc în ... credem că în realitate mult mai mulți gîndesc ca ... avut prilejul să vă cunoaștem. Apoi ... în ... Însă din această ... de cameră, în mod ... exprimă ... conducători de mîine

... sînt ... în drumul lor spre glorie, mormăi Lidums.

[illegible]

— Iată ce aș vrea să-ți spun, dragă Kazimir... continuă el; ... pri putere, își mușca buzele și asculta zgomotul dușului din baie, în care intrase mai înainte Vilks. Nu e cazul să ... englezească ... luptătorilor noștri, care, la drept ... forțe relativ ... primul nostru ... nu ... mai ... gata de luptă, care nu așteaptă decît un ... în ... trebuie să apreciezi lucrările atunci ... vor cere o dare de seamă amănunțită asupra activității tale.

Lidums tăcu. Atunci cînd se pregătise împreună cu Budris pentru ... astfel de dări de seamă, acesta îl prevenise că nu era cazul să se încurce prea mult în cifre ... pe ... era chiar necesar să le mai rotunjească, iar în ceea ce privea operațiile, le putea descrie cu aproximație sau în amănunțime în funcție de condițiile existente. Dar ... ce-i propusese Silvis era cam ...

Lidums răspunse cu fereală

[illegible] fost plăcute pentru noi.

— Dacă ziceți dumneavoastră **așa, așa să fie**, se învoi Ludums cu un aer neconvins încă. **O să mă străduiesc însă** [illegible] exacte

— Ei, așa-mi placi! se bucură Silais. **O prezentare psiho**[illegible] **pătările sociale, a stării lor economice, alături de descrierea modului cum sînt dispuse obiectivele militare ale dușmanului** [illegible] **t-ar interesa foarte mult pe englezi**

— Perfect! exclamă Ludums ușurat

— Acum te las să te odihnești, iar **mîine o vom porni prin magazine**, pentru completarea **garderobei dumitale, ca să nu umbli prin oraș în hainele astea de luptător în ilegalitate**

§

[illegible] petrecură timpul **umblînd prin magazine im**[illegible] grijului în alegerea hainelor pentru Ludums

Seara o petrecură toți trei într-un local de **noapte luxos**.

În ziua următoare, Ludums apăru **îmbrăcat în haine noi** spre **marea încîntare a Norei, care nu se sfia să-i arate un** [illegible]

În cele din urmă [illegible] **ui din caseta frumoa**[illegible] de surpriză. Entuziasmul [illegible] **trebuit să dea la fiecare cîte u**

Într-una din zilele următoare îl rugă pe Marele John să-[illegible] fusese lăsat [illegible] de un bilet pentru opera „Aida". La spectacol fu lăsat [illegible] rugă singur

Sala era uriașă și aproape goală. În apropierea lui, Le[illegible] era ocupată. Erau indivizi ce făceau [illegible] sîrșă, multe locuri erau ocupate. Erau indivizi ce făceau [illegible] te, probabil din garda invizibilă, care-l însoțea [illegible] pium atît prin muzee și pe străzi.

A doua zi după ce văzu „Aida" Ludums, [illegible] vizitat de [illegible] care-l luase de la țărm și un alt englez care pre[illegible] [illegible] se spăra Mr. John, porniră spre aerodromul [illegible] englezi de dincolo. Îl așteptară pînă-când [illegible] toare, fără să aibă voie să coboare din mașini. Seara sosi [illegible] în care se urcară imediat. După [illegible] apărată, decolă și se îndreptă spre Londra.

De cînd se aflau la Hamburg, Silas și Mr. John [illegible] întrebaseră pe Ludums unde ar fi preferat să locuiască pe [illegible] dada sedere la un Anglia. [illegible] un hotel, [illegible] într-una [illegible] [illegible] [illegible]

Impreună cu soții Flower, la etajul al doilea mai [illegible]a. Vilks și șeful secției estone a școlii, Rebane pe [illegible] de Robert [illegible]

Rebane îi atrase în mod deosebit atenția lui Lidums [illegible] cum el [illegible] curiozității, [illegible] Era, oricum, un om care reușise să treacă [illegible] și să pătrundă în „lumea liberă". Lidums se mira că e[illegible] foloseau în operațiile lor de spionaj un om ca Rebane, [illegible] în lupt[illegible] fără clasa întîi, p[illegible] activitatea desfășurată în calitate de comandant al unei divizii S.S. de execuție și care figura pe lista criminalilor de război. Dealtfel, Rebane nu-și ascundea deloc trecutul, ci chiar se [illegible] [illegible] [illegible]

făcute sîmbăta sau duminica. Îi cîştigase încrederea, di[illegible] două-trei ori mai mulţi bani decît ceilalţi atunci cînd [illegible] le cerea o contribuţie pentru aranjarea unei mese [illegible]

Plimbările făcute împreună cu domnul Flower îi [illegible] foarte p[illegible] cunoscător al [illegible]

Cînd se plimba însă cu Silais, tot timpul era obsedat [illegible]

Aproape în orice ocazie acesta se lamenta cît de [illegible]. Într-una din zile [illegible] să meargă la nu ştiu care institut atomic, unde cîţiva amici [illegible]" Altă dată [illegible] prom[illegible] experienţe [illegible] unei super[illegible] [illegible] rece se lăudase în faţa prietenilor săi cu omul l[illegible]"

L[illegible] „atomişti", care se [illegible] dovedi prea mult entuziasm în a-i vizita.

Silais se bucură că pe Ludums nu-l interesa [illegible]

A[illegible] ani şi niciodată nu pot să fiu [illegible]

După această discuţie, Silais [illegible]

Într-o radiogramă transmisă de Budrus, prin Bars, Ludums îi mulţumea i-au mulţumit pentru raportul comunicat prin el şi pentru că le-a trimis, în calitate de consultant, un om aşa de experimentat cum era Kazimir...

[illegible] trimise [illegible] [illegible] verificarea lui şi îl cred

El însuşi nu se ferea de noi cunoştinţe [illegible] glume făcute cu spionii din [illegible] egal cu toată lumea [illegible] verificare [illegible]

În peregrinările sale prin oraş, descoperi un mic magazin [illegible] vopsele, pensule şi pînze pentru pictură. Ludums îşi cumpără imediat tot ce-i trebuia. Îi desenă apoi aproape pe toţi [illegible] care se aflau în şcoală şi le dărui portretele cu un fior [illegible] Emma Flower era de a dreptul încîntată de cumătrul ei...

În altimea zile avu ocazia să stea de cîteva ori de vorbă [illegible] Marele John, cu Micul John şi cu alţi [illegible] „Marele John, cu Micul John şi cu alţi specialişti în problemele ruseşti" Era vorba despre, de verificarea raportului [illegible] de Budrus.

Ludums aflase deja că Vilks fusese pus să-şi scrie „memoriul" cu privire la cauţiunea din Letonia şi îi fusese repetate chiar [illegible] se puseseră întrebări de control care îl făcuseră să fiarbă [illegible] de furie. Enigeza nu credeau, de pildă, că Lauva nu [illegible] tradat în zilele din urmă. Deatfel se părea că Vilks [illegible] ţinea în fundul sufletului de asemenea. Ludums îşi [illegible] tăinuia să-şi [illegible] liniştească, însă odată, cu un alt prilej, spuse:

— Dacă soţia lui Lauva [illegible] profesează [illegible] [illegible] forţe de supervizare. Ce-ar [illegible] [illegible] se poate să nu-i facă rost de [illegible] [illegible] Ludums vrea să se [illegible] [illegible] că-i vor face rost de acte, [illegible]

— Şi eu le-am spus la fel. Cuvînt cu cuvînt, îl susţinu Vilks.

[illegible] Ludums [illegible] prin Silais o radiogramă [illegible] Budrus prin [illegible] [illegible] [illegible]

nare, scoase batista şi-şi şterse ochii, apoi îl [illegible] rindu-i, pe Silais şi spuse :

— Nici o grijă, o să apucăm să vedem şi ziua victoriei!

— Da, da, o s-o apucăm ! exclamă Silais. Iar acum sîntem invitaţii ministrului Zarinş ! continuă el cu patos.

— [illegible] semn de respect [illegible] ochii ca să-şi ascundă licărul de triumf care scînteia în ei.

— Domnul Zarinş ne roagă să fim la el la ora opt seara [illegible] oamenilor noştri. El speră că excelenţa sa ne va ajuta.

[illegible] apr[illegible] în vîrstă de 80 de ani, era recunoscut de guvernul englez ca „şef al statului leton" şi [illegible] „democraţiei".

Înainte de a pleca la Zarinş, Lidums îl rugă pe [illegible] invite şi pe Vilks, [illegible] unui occidental. Acesta va putea face multe observaţii interesante în timpul discuţiilor dintre Lidums şi ministrul Zarinş, iar cînd se va întoarce în ţară, va fi în măsură să-i confirme lui Budris tot ce-a discutat el a

Silais, după un moment de gîndire, îi promise că-l va lua şi pe Vilks cu el.

Lidums rămase singur în cameră ca să se pregătească de plecare. În timp ce se îmbrăca, fredonă cîteva melodii populare letone, o parte din imnul „fraţilor din pădure" şi cîntecul „Noi nu ne temem de ceişti". Toate astea erau pentru eventualul microfon care ar fi fost montat pe undeva prin cameră. Cei va asculta apoi banda [illegible] uzi glasul unui om care se [illegible] „şeful statului leton". De[illegible] semăna în glasul său era reală. [illegible] şi abia acum îşi începea [illegible] înainte va lua parte la dezbate[illegible]

La opt fără [illegible] Silais, Vilks şi Lidums se găsea [illegible] reşedinţei lui Z[illegible] [illegible] obişnuit „[illegible]" [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] Silais îi comunică lui Lidums [illegible] să-l vadă Lidums zimbi [illegible] de naționaliștii leto[illegible]

[illegible] după toate pro[illegible] **tățile. Mackibin era un dușman de temut.**

Mackibin [illegible] de aranjarea s[illegible] **măsura în care acestea erau** [illegible] **serviciului englez de spionaj și în funcție de fondul secret de** care dispunea.

[illegible] să-l vadă pe [illegible] Doamna F[illegible] din cauza emo[illegible] [illegible] se să viziteze [illegible]

Împreună cu el soși și Nora

Toți elevii școlii erau deja **adunați în salon. Silais** stră[illegible]

Așa cum era de așteptat, primul **toast** [illegible] rostit [illegible] rul în cinstea **și în sănătatea** [illegible] **ucător al naționaliștilor letoni,** luptătorului și eroul Bud[illegible] **a devotatului său ajutor și re-**prezentant, domnul Kaz[illegible]

Toți se ridicară [illegible] paharele, **iar apoi ținură** cîte [illegible] **exprimau admirația față de curajul**

[illegible] privirile tu[illegible] în [illegible] [illegible] **scurt, dar emoț**[illegible] [illegible] lui Mackibin în [illegible] [illegible] prietenului său Budris și apoi [illegible] **britanic, pentru primirea atît** [illegible]

Ochii verzi ai Norei aruncau tot timpul săgeți în di[illegible] lui Lidums [illegible] declară că, de fapt, [illegible] Lidums, Nora [illegible] [illegible] se temea că [illegible] [illegible] [illegible]

— **Grupul nostru are multe legături cu oameni de** [illegible] **imediat. Firește că acest lucru nu e făcut numai de Budris** [illegible] **fier", ar fi trecut, oricum, altul, minat de aceeași dăruire** [illegible]

— *Fenomenal!* **Și cînd te gîndești că se vorbește** [illegible] exclama Skaw.

— **În nici un caz nu trebuie subestimați cekiștii. Tocmai de aceea lucrăm în cea mai deplină conspirativitate** [illegible] **mea în această țară să fie ținute în cea mai mare taină** [illegible] **îl asigură Zarinș.**

[illegible] Scaw.

În ceea ce privea ajutoarele bănești pe care le solicita [illegible]

Nu credeți, excelență, c-ar fi bine să vă consultați, în [illegible]

Lidums se puse în gardă. Se vede că **englezii** [illegible] pe [illegible] **acestea răspunse, muscîndu-și buzele:**

— **Desigur, și eu mă gîndeam că lărgirea legăturilor** [illegible] **sedințelor viitoare.**

[illegible] **guvernului fantomă și** [illegible]

[illegible] **au hotărît că portofoliile în guvern vor fi repartizate** [illegible] **Budris"**

[illegible] **o strîmbătură involuntară, iar Skaw se mișcă** [illegible] **fotoliu. Era mai mult ca sigur că Budris și Lidums vor ocupa cele mai importante portofolii din viitorul guvern, cînd va sosi timpul împărțirii portofoliilor.**

— **Și problema aceasta va fi discutată în cel mai scurt timp posibil,** răspunse șeful Zarinș.

Cei care erau de față zîmbiră cu satisfacție. Prima ședință a „guvernului", la care participase și trimisul lui Budris, se desfășurase după dorința lor și se încheiase cu înfrîngerea [illegible] **Lidums, pe care începuseră deja să-l privească de sus.**

7

[illegible] **de Arnul îi aduse lui Lidums primele vești proaste din țară.** [illegible] **dimineață, Skaw veni la el, tocmai cînd începuse să-și rumenească. După obișnuitul englez, se bărbieri acum și cea de seară. Skaw se trînti în fotoliu și își lăsă capul în** [illegible] **apoi, fără să-l privească în ochi pe Lidums, spuse mohorît:**

Strînge-ți lucrurile! Trebuie să te mut neîntîrziat la hotel.

— **De ce? se miră Lidums**

— **Din mai multe pricini...**

— **Spune-mi măcar una dintre ele! Am timp, cel puțin, să mă rad?**

Lidums continuă să se radă în liniște.

Skaw sări din fotoliu și strigă furios:

— **Nu înțelegi că eu răspund de securitatea dumitale?!**

Lidums încetă să se radă și întrebă cu răceală:

— **Spune-mi totuși ce s-a întîmplat!**

— **Ieri a trecut termenul de control al ieșirii în eter a lui Tom și Adolf...**

— Tom și Adolf? Care, cei ce au fost debarcați odată cu Peterson și apoi s-au despărțit de el? Și ce am eu cu treaba asta?

— Aici e aici. Englezii cred că aceștia au fost prinși de cekiști. Și, dacă e așa, mai mult ca sigur că vor pune Ceka pe urmele grupului lui Budris.

Lidums privi neplăcut surprins în ochii lui Skaw și zise:

— **Dar ei au urmat cu totul altă linie!**

teme ca nu cumva Gustav și Peterson să le fi povestit

scoli ?

apă de colonie și întrebă deodată cu asprime :

— L-ați anunțat pe Budris de presupusa cădere a celor doi ?

— La asta nu s-a mai gîndit nimeni... răspunse dezorientat Silais

— Aha, deci iată cum acționează conducerea voastră

imediat ca Budris să fie anunțat
prindere a lui Tom și a lui Adolf
care s-au dus aceștia, pentru ca
povestea, prin ajutoarele sale

— Da, da, ai dreptate, Kazimir ! Voi comunica de îndată

Am să-ți ajut eu să-ți duci lucrurile

școala să fie un om însărcinat să

Apoi întrebă :

— Acolo unde mergem voi găsi un fier de călcat ?

— Desigur, mergem

mina întîi, răsp

repede în mașină !

metrou. Lidums se interesă :

— Ai dreptate. Cel mai bine te poți ascunde în pădure

Ajunși în cameră, Silais comandă gheață și o sticlă de whisky.

După ce-și turnară cîte un pahar, Lidums întrebă :

— Acum poți să-mi povestești mai amănunțit cum s-au

? Gustav s-a înecat în Venta — bine că cel puțin n-au

E, Budris e un om prevăzător

— Dar dacă cei doi au mărturisit că împreună cu [illegible] mai fost debarcați și alții? Înseamnă că cekiștii se [illegible] ceasul morții căutîndu-l pe Budris. Mai grav este [illegible] lucrurile stau așa, acum cekiștii cunosc secretul [illegible] să reînnoim legăturile noastre cu Baltica...

Lidums întrebă cu ferealâ :

— O să trebuiască să-l văd din nou pe Mackibin, nu-i așa? [illegible] Lidums [illegible] ranța lui de a asculta o expunere despre victoriile obținute [illegible] activității de subminare într-un eventual [illegible]

Ideea îi plăcuse foarte mult lui Mackibin. Întrebarea [illegible] însă dacă acum [illegible]

— A, crezi că englezilor le pasă prea mult de Tom și de [illegible]? Nici vorbă [illegible] ilde noi, spuse cu amărăciune Silais, [illegible] tot noi suferim consecințele, căci ne [illegible] am putea trage unele învățăminte [illegible] ta instructajului elevilor ar trebui [illegible] fi fost mai bine pregătiți, n-ar fi [illegible] tu am fi putut și noi serba ca lumea [illegible]

[illegible] mie îmi place singurătatea, spuse Lidums [illegible]

§

[illegible] La Anul nou, Silais îl anunță pe Lidums că va [illegible] oaspeți, dar nu-i spuse cine anume va veni. Oaspetele se [illegible] vedi a fi [illegible] rele John [illegible], bineînțeles, de [illegible] de se va cuvenea de [illegible] Lidums însă pri[illegible] [illegible] Mare[illegible] [illegible] [illegible] [

fi pierdut englezii dacă eu aș fi fost trimis, într-adevăr, ... cekiști. În primul rînd, m-ar ... pe propria lor ... și încă cu cîte riscuri, ... În al doilea rînd, mi-aș ... timpul șederii mele aici condiții de viață cît se poate de b...

... ridicîndu-și paharul.

Silais îi urmă și el înveselit de-a binelea

Marele John spuse cu necaz :

... ocupăm de lucruri serioase

— Ei, așa mai merge ! exclamă vesel Silais, pregătind noi cocteiluri

... despre multe alte fleacuri

... însoțit de un alt „specialist", maior ... lucru pe pămîntul unui „inamic potențial".

... no i război

... moment o eventuală reacție deosebită.

Ascultă expunerea cu interes, deși bănuia cam ce avea să audă.

... Al Doilea Război Mondial, eng... În asta se reflectau ... opiniei sale proprii superiorități

— ... aceste teze, spuse cu un ton pr... Ideile vechi vor fi respinse, dacă e pos-

... de neclintit de dezlănțuirea ... programul mișcării de rezistență. F... va organiza rețeaua ce va îndeplini sarcinile ... Fiecare dintre ei va avea cu el un radist și ... regulilor, pentru prim... semnelor și instrucțiunilor ... centrala. Toți acești specia... de centru. Iată schemele ... Franța, Norvegia ... putea fi traduse în viață aceste ... trebuie aruncați în primul rînd pe teritoriul ina... Or, știți ce s-a întîmplat cînd Centrala i-a debarcat ... a spionilor dumneavoastră e periculoasă și pentru grupul ... veți debarca spioni în Letonia. Va trebui să vă sfătuiți întîi cu el cînd veți mai avea de gînd să trimiteți alți oameni. În caz contrar, grupul lui Budris vă va refuza orice cerere de ... mentului vor apărea persoane necunoscute care vor susține că fac parte din Serviciul englez de spionaj, oamenii noștri le vor ... e mai presus de toate, iar cazuri cu indivizi veniți în scopuri provocatoare au fost destule ..

— Bine, dar paralelismul în munca de spionaj e absolut ...

— Bine, o să ne mai gîndim ! răspunse indispus Marele John.

Prima lecție fusese total nereușită.

Grupul lui Budris refuza cu încăpățînare să se supună re... ganizată.

Capitolul II

1

Pe la jumătatea lui ianuarie, locuința lui
lupta dusă pe teritoriul unui inamic
scumpe și cu un mic frigider. Tot aici
toare, un cabinet de lucru și baia. Și
fără de vreamb
astuia se ocupa de treburile gospodărești ale casei. O
în garaj la dispoziția lui
n. Când avea șaisprezece ani plimba fetele din Riga
imbi el, privindu-l fix pe Kazimir
dume izbucni în ris :
— Uite că despre asta n-am spus, într-adevăr. În nici o
un bețe, nici chiar la ruși
— Să știi că noi n-avem nevoie de anchetele rușilor dacă
vrem neapărat să aflăm ceva, răspunse tot rîzînd Marele
Lidums oftă și spuse cu un aer prefăcut :
— Ce să-i faci, va trebui totuși să iau câteva lecții
la mister Morris. Mașina tatălui meu a fost

rînd, la sănătatea dumitale
tot felul de spuni. Îți amintești de ce
fiind ceva cît de cît suspect, anunță-ne imediat. Și îi dădu două
numere de telefon la care Lidums putea să sune la orice oră

2

vitorul „Letoniei libere".

sfaturi privind organizarea
loreze statutul unui nou
că nuneni nu va apuca să primească

Deocamdată nu era invitat nicăieri,
transmisese Skuevii, s-ar fi putut ca splen
pe urmele lui și probabil că și reședința p
se afla sub observația acestora

Nora, care îi aduse în dar cîteva sticle de
spuse că venise din proprie inițiativă
Jată extrem de ocupat Tom, care
teptate în eter. Rebane era în culmea fericirii. Nora
deloc la inimă pe acest fost slugoi al
foarte nemulțumită de succesul lui

face n

— Să știi că am
— Mi-ai adus deja un dar, gla
de pe masă

Letonia

descifrate : era dictată de Budris.
— Ei, acum te las cu amintirile tale.
Eliberată de povara

mașină

să-i cîteasă printre rînduri. Ce

radiogramei, Budris se referea desigur
la Tom vede treaba că vulpea aceea bătrînă de
Rebane t dinadins să-l transfere în grupul
Budris pe , după aproape două luni
de totală dacă Budris i-a scăpat de sub supra-
vegherea pe Adolf, de ce refuză acum să-i ia în
grupul numai pentru a-i face inofensivi? Iar
dacă se află totuși sub controlul său, de ce-o fi
creat legenda cum că aceștia primesc tot timpul mate-
rial ", cu care se mîndrește atît de mult Rebane?

primește cu regularitate
; e drept că-i imită destul

[illegible] Kalmar la petrecere având o [illegible] Mărie [illegible] de la Facultatea de [illegible] [illegible] [illegible]

— Dar e foarte bine așa, mister John! Dacă

Budris să se legalizeze, mamică-sa era grav bolnavă

Iosă că Bu

Vrăs și de

John am aflat că în detașamentul dumitale

ru, el însuși, e un excelent marinar Și mai

fără de el

— Iurka a

ceva Este un soldat prin exce-

înnăscut. .

să-l folosim drept „căsuță poș-

! exclamă colonelul. John,

Budris și roagă-l ca neîntîrziat să-l

în port pe Iurka, alias Arnold Lidoka. Cînd îl

luase din port pentru operația „Marea de chihlimbar“

4

toate întreprinderile de seamă din Riga!

— Grozav! Cum a reușit?

va trimite materiale și despre acestea. Printre altele amin-

aceasta ar mai avea nevoie de bani.

situației era de a semăna cît mai multă neîncre-
dere de protejatul lui Rebane.

suportase, probabil, o strașnică săpunea!ă.

— Spune-mi, mister Rebane, Tom a dat vreo explicație

toare de fața se tem

— Spune-mi, mister Rebane, Tom a dat vreo explicație

— Eu cred că mister Rebane

au-i așa?

— Ei, ce zici, mister Rebane?

— Într-adevăr, interesantă propunere. Dumneata ce crezi,

— Într-adevăr, interesantă propunere. Dumneata ce crezi,

[illegible] Budris ar putea să-l dea afară. [illegible] Tom [illegible] prin Londra. Poate că va reuși [illegible] pentru [illegible] de două persoane să [illegible] Până când vom obține răspunsul [illegible] Budris, îl vom [illegible] Tom dar atît problema [illegible] luată în discuție.

— Vorbești așa de parcă grupul lui Budris ar fi [illegible] tatea dumitale personală! spuse supărat Rebane.

— [illegible] dar eu răspund de securitatea [illegible] transmite totuși coordonatele [illegible], atunci eu nu [illegible] ranta securitatea celor care se vor folosi de ele. Budris [illegible] avertizat, dealtfel, într-o [illegible], asupra acestui [illegible] Lupta în ilegalitate e mai [illegible] în condițiile unui [illegible] deschis și în pădure nu se iau prizonieri.

[illegible] exprime, [illegible] Rebane, [illegible] După o pauză Marele John spuse cu glas împăciuitor:

— Mister Kazimir are multă dreptate. Și eu sînt de părere să [illegible] avizul lui Budris în această privință. Mister Rebane, [illegible], te rog, expunerea situației lui Tom și cererea acestuia.

— Bine, se învoi Rebane fără prea multă plăcere.

— Colonelul Scott vă invită, domnilor, pentru joi, la ora [illegible]. Marele John [illegible] ședința

[illegible]a, Marele John îi făcu o vizită lui Lidums, recomandîndă fie foarte atent

[illegible] Lidums înțelese că toate aceste întrebări erau puse [illegible] englezii nu aveau deloc încredere în afacerea cu Tom și [illegible]. De aceea răspunse calm:

— Da, este greu pentru străini în Letonia

Cazul [illegible] Gustav a pierit locmai fiindcă era de [illegible] Dușmanului lui avusese de înfruntat multe [illegible] în [illegible]

II

[illegible] Rebane, [illegible] Sala [illegible] Nora [illegible] [illegible] [illegible]

foarte bine e înpăt[illegible] înarmat de englezi, detașamentul lui Bidris a, căruia reprezentant, mister Karimir, se află în mijlocul nostru. Ce-a reușit să facă acest detașament pînă acum? Nu mare lucru. Cu toate astea Bidris și ai lui susțin cu tărie [illegible] noastre a Letoniei să se afle sub controlul lor. Nu cer prea mult în raport cu puținele servicii pe care [illegible] le-au adus? Domnul Karimir susține că acțiunile de sp[illegible] experiența celor [illegible]

— Nu periculoase, ci chiar foarte periculoase! îl întrerupse Lidums. Intenția lui Bidris nu este aceea de a [illegible] ci de a [illegible] pretenția de a controla [illegible] legăturile Occidentului cu cei din Letonia. În primul rînd [illegible] cu interesele noastre din [illegible] în al doilea rînd, cu [illegible] grup de [illegible]

— Vă rog să nu mă întrerupeți! spuse enervat Rebane.

— Continuați, mister Robert! îl încurajă binevoitor Mackibin.

În acest timp, ușa se deschise și cineva îi întinse Norei un [illegible] în fugă și [illegible] Mackibin [illegible] apoi trimise Norei [illegible] telul prin care îi cerea radiogramele lui Tom. Colonelul citi biletul, încuviință din cap și iată că raportul transmis de Tom, scris pe treizeci de pagini, se afla în fața lui Lidums.

Rebane, care își terminase expunerea, privi nemulțumit spre Lidums, dar nu protestă.

Lidums [illegible] o pagină, având mereu în [illegible] cuvintele lui Bidris din cea de-a doua parte a radiogramei primite [illegible] Merita protestele [illegible] [illegible] are le pregătește Ianko; e drept că-i imită cam st[illegible]l".

Acum avea în față acele scrisori și putea să le studieze în amănunt me.

După Rebane luă cuvîntul Mackibin, care, după ce se [illegible] atitudinea lui Tom, [illegible] ton oficial căderea în Letonia a unui grup de spioni americani, conduși de un oarecare Bromberg. Aminti, printre altele, că în [illegible] a bivalența lui Bi[illegible] [illegible] și refuzarea să comunice [illegible] zilor informațiile primite de la acesta.

Mackibin [illegible] subliniind studierea în amănunt a [illegible] a căderea spionilor străini [illegible]

terile socialiste și a greșelilor [illegible] Bromberg, deși american [illegible] [illegible] pregătirea acestui [illegible] [illegible]

În timp ce vorbea, [illegible] [illegible] lui Bromberg. Lidums stătea [illegible] [illegible] puse de Tom. Multe dintre ele [illegible] [illegible] păreau fi pur și simplu [illegible] [illegible] existența unor bombardiere [illegible] [illegible], datele despre [illegible] mai încăpea nici [illegible] [illegible] date false. De la [illegible] [illegible] părea că sînt false. Adevărat [illegible] [illegible] în eter!

Acum Lidums stă [illegible] Rebane nu-și va ierta [illegible] [illegible] colonelul Scott Mac[illegible] [illegible] cu fața [illegible] [illegible] [illegible] uație, care le-ar stîrbi [illegible]

Scott [illegible] mai se străduia să analizeze una din cauzele prăbușirii [illegible] spionului american.

— Eu [illegible] greșeală a lui Bromberg constă în [illegible] subestimat capacitatea de apărare a [illegible] Lidums arată că organele de securitate [illegible] [illegible] [illegible]

unui singur prin cătunele ind[illegible] pe care a avut-o Gustav.

Acum voi [illegible] Tom S[illegible] T[illegible] deal[illegible] de pus cîteva întrebări: Lui mister Rebane [illegible] deloc curios faptul că Tom și Adolf n-au dat [illegible] semn de viață în toată această perioadă lungă de [illegible] explice mister Reba[illegible] de strîngere a [illegible] T[illegible] Budris? Dar, în [illegible] zis, v-ați interesat oare, mister Rebane, unde au stat [illegible] aceștia în răstimpul celor două luni de tăcere?

Eu sînt convins că ei lucrează la ordinele cekiștilor. Sper însă că n-au trădat pe nimeni și că Budris nu e vinat deja [illegible] Londra f. Și. În acest binecuvîntat scop, i-au trimis lui mister Rebane o copleșitoare cantitate de informații

Se auzi un murmur general de dezaprobare, iar Rebane sări ca ars în picioare. Mackibin îl privi singeros pe Lidums, de parcă acum-acum ar fi fost gata să scoată pistolul și să-l împuște Dar Lidums nu dădu nici o atenție zarvei pe care o stîrnise și începu să răsfoiască în grabă foile radiogramelor

În sfîrșit, găsind ceea ce căuta, continuă:

— Iată una dintre informațiile trimise de Tom După spusele lui mister Rebane, datele au fost foarte mult prețuite de amiralitate și de Ministerul de Război. În această radiogramă, Tom transmite că pe unul din aerodromurile din Letonia se află o bază de bombardiere strategice sovietice. Dar [illegible] Ministerul [illegible] cred că i-a înmînat pentru asta lui mister Rebane un premiu însemnat în bani. Însă nimeni nu s-a gîndit să întrebe măcar un singur turist, care a fost de curînd la Riga, dacă a văzut sau nu așa ceva. În mod categoric, acesta ar fi spus nu. Iar referitor la felul în care s-au instalat, ați văzut ce ne-a co[illegible] T[illegible] din Riga [illegible] mai că [illegible] [illegible] [illegible] parcă, iar din m[illegible] ranșului dintr-un sat de lîngă Riga abia a scăpat, fugind ci[illegible] [illegible] După propriile lor cuvinte, Tom și A[illegible]

a încasat sînger[illegible] [illegible] gazda lor a fost [illegible] mea, suspect!

Mr[illegible] [illegible] [illegible] [

Marele John rise la auzul expresiei. A căzut pe scaun apoi se duse să-şi umple iar paharul. După ce puse el, şi Lidums se apropie Micul John, care-l întrebă cu asprime în glas :

— Ce ţi-a venit să-i dai în cap estonului ?

[illegible] răspunsul, sorbindu-şi încet whisky-ul privind în direcţia lui Rebane.

„Tipul e deştept. Trebuie să găsesc ceva care să-i atragă atenţia şi să nu stea să-mi cîntărească fiecare cuvînt !"

Luînd trei pahare pline de pe tava întinsă de Nora, Lidums îl chemă pe Rebane să bea un pahar împreună cu el şi cu Micul John.

— [illegible] privit de tot deodată Rebane, dar se apropie şi luă paharul din mîna lui Lidums.

Micul John îl privi cu uimire pe Lidums şi luă şi el paharul oferit de acesta

— Sper că n-a fost mortală otrava ! rise sincer Lidums. Dar poate că găsim un antidot împotriva ei !

— Povesteşte numai cum au fugit toţi de mine, spuse Rebane rănit profund în binecunoscutul lui orgoliu.

— Lasă, nu-i nimic, nu piere nimeni din asta, se mai [illegible] Încă n-a fost atît de [illegible] ale lui Tom, încît nici nu ţi-a mai trecut prin cap [illegible] Aşa e, nu ?

[illegible] cum sînt convins că Tom e cel care foloseşte [illegible] radio !... răspunse tăios Rebane

— Înţeleg asta ! La altceva mă refeream însă. Nimeni nu te învinuieşte că ai fi încercat să ne dezinformezi în mod conştient. Te-ai bucurat doar de ieşirea lui Tom în eter, nu-i aşa ? sublinie Lidums

— Sigur că da ! Rebane înţelese că i se întinde o mînă [illegible] Va mai avea timp să verifice [illegible] radiogramele descifrate

— Ei, vezi ? exclamă Lidums şi-l privi nedumerit pe Micul John. [illegible] Dar [illegible] grupul dat şi pe cel al lui Tom. [illegible] se lăudaseră că [illegible] Tom. Atît ceream în acest [illegible] grupul lui Budris ? Ce ne [illegible] grupul care [illegible] ? Pe [illegible] cei doi naţionalişti urmăriţi de

[illegible] ? Bine dar din Riga puteau [illegible] simplu în Finlanda sau în Estonia, de unde să-l [illegible] pădure, unde sînt atîtea ascunzători şi [illegible] posibilitatea să fie luat oricînd de acolo [illegible] tate acum, în detaşamentul lui Budris se [illegible] Ants Normal ar fi fost [illegible] Tom [illegible] de descoperirea [illegible] Dar [illegible] Încă în loc de asta, ei ne [illegible] doi oameni, de parcă pădurea [illegible] se găsesc de toate din belşug. Mai [illegible] de soarta celor doi estoni, Otto şi [illegible] sează de Budris, iar despre amicii [illegible] măcar.

— Mister Mackiban, îl strigă Lidums [illegible] Dumneavoastră vreţi să veniţi puţin ? Cum a fost posibil să [illegible] vreţi departe de afacerea [illegible] în mîini ? Mister Robert [illegible] mai radiogramele descifrate [illegible] Tom [illegible] astă-zi ! Bine că am [illegible] şi împrejurările în [illegible] care răspunde de [illegible] [illegible] Tom se pregătea [illegible] pe lîngă cei şapte [illegible] permis ayi [illegible] viaţa !

Domnul în pulover deveni atent. Mackiban îl privi mirat pe Lidums, apoi îşi luă iar o atitudine şefească

— Aşa e, John ?

John ridică din umeri, uitîndu-se la Lidums

— Nici eu, nici Kazimir n-am ştiut că Tom se orientează spre grupul lui Budris.

— Dar dumneata, mister Rebane ?

— Eu am aflat de asta abia ieri, cînd am fost invitat la şedinţă. Recunosc însă că m-am bucurat foarte mult. În ultima radiogramă, Tom transmitea că e în posesia a foarte multe în[illegible] - plan[illegible] pe care [illegible] predea lui Budris, pentru ca acesta să le poată trimite mai departe, în Anglia.

— De unde ştie Tom că noi avem legături directe cu [illegible] ? întrebă de data [illegible]

Rebane răspunse că Tom [illegible] terson şi cu Gustav, fiind, dealtfel, debarcaţi în Letonia la [illegible] dată. Probabil că [illegible]

amestecă și el în vorbă.

— Sînt și eu la fel de mirat. La Londra

seuns cu o grijă nemaipomenită.

cavoastră ! Il în

ia, răspunse cu asprime Lidums.

Rebane.

Scott le ordonă să-și ocupe locurile la masă, așa că discuția se opri aici.

Scott îi anunță, fără să-și ascundă enervarea, că centrul de radio cere un răgaz de o zi pentru executarea verificării transmisiilor efectuate de Tom

două zile. Luă cuvîntul Scott

. Făcu o pauză așteptînd

ni : Această concluzie, împreună cu rezultatul
or transmise de ei, duce la presupunerea

a în ochii dezamăgiți ai colaboratorilor săi
Rebane vorbi primul :

dus de nas !

tură date militare vom cere lui.
...ektșii vor cădea în propria lor capcană

Lidums continuă mulțumit, observînd că fețele tuturor
...ă să se înseninеze.

— Iar acum să ne întoarcem la scopul urmărit de ce-
Fi vor să pună
pe grupul lui Budris. Înseamnă
Adolf, le-a povestit că împreună
Peterson, care avea sarcina să ia legătura
noi vom

seama că au fost păcăliți. Mai mult, să-l rugăm pe „Tom"
...cheții vor crede că „adresa" dată de noi e corectă .

Rebane, care la un moment dat se înnegurase la față, acum

din nou în prim plan, fiindcă totul va trebui să se facă prin el. Iar jocul se anunța a fi foarte interesant .

Lidums își terminase expunerea, dar toți tăceau, gîndind încă la cele propuse. Mackibin se ridică în picioare, cu o mînă

punerea lui mister Kazimir va fi studiată în amănunțime

[illegible] Nora s Marele Jo venită trec[illegible]
[illegible] de Kessler [illegible] din partea [illegible]
[illegible] De [illegible] urma să [illegible]
[illegible] regina Angl[illegible] pa[illegible]
[illegible] [illegible]

Petrecură o seară foarte plăcută într-un mic [illegible]leton din cartierul Soho, apoi Nora se plînse că o d[illegible] [illegible] la [illegible] Lidums. Acesta rupse, pe întuneric, niște crenguțe [illegible]

[illegible] o femeie refuzată devine extrem de răzbunătoare n-avea nici un interes să și-o facă dușman.

Goniră apoi iarăși cu o viteză nebună prin oraș [illegible] aceea, Nora se duse să se schimbe și-i anunță că au locuri rezervate la un bar de noapte.

Lidums avu grijă în tot timpul nopții să bea cît mai puțin. [illegible] mereu pe Nora la [illegible]

[illegible]ră localul și-l duseră întîi pe John acasă [illegible]ums se întreba dacă Nora va veni la el sau pur și simplu îl va invita acasă la ea. Aceasta însă prevăzuse totul. Acasă la ea nu era nimeni; slugile aveau liber, așa că totul era în ordine.

După o oră petrecută la Nora, Lidums se duse acasă și dormi tun pi[illegible] la prînz. Se sculă, făcu o baie și o sună pe Nora. Aceasta îl anunță, cu o voce oficială (probabil că de as[illegible] [illegible] el pentru o scurtă discuție, însă nu cu mașina, ci cu mij[illegible]loace de transport în comun. Însemna că — gîndea Lidums — ședința are un caracter strict secret și el trebuia să facă în așa fel ca să intre cît mai neobservat.

În anticamera lui Mackibin așteptau Silas și cei doi [illegible] John se simțea, vizibil, destul de rău după o [illegible] [illegible] [illegible]

beşti de Budris
poţi mai bine.

— Crezi că aş putea să le arăt raportul lui Budris? spuse el. Dacă îţi aminteşti, acolo scrie clar despre dorinţa lui Budris de a nu-şi extinde prea mult legăturile şi hotărîrea lui de a împuşca pe oricine s-ar apropia de detaşament fără să fie anunţat în prealabil de Secţia „Nord"

o s-o petrecăşti la faţa locului, spuse

Plecarea era fixată pentru a doua zi la ora şase dimineaţa, cînd urma să vină o maşină să-l ia. Îşi va spune , iar şoferul îl va duce la unul din aerodromuri. Acolo i Micul John, pe care va trebui să simuleze că nu-l . Pe teritoriul din Germania Federală ţină care-l va duce la hotelul „Al cameră. Între şase şi şapte sear ar să-l aştepte pe Micul John. Documentele l-au sînt în păstrare la acesta. Nu va lua cu ar da să n-o să pe Intilum?

acelaşi hotel, îl întrebă Nora. Şi

avionul decurse în cele mai bune condiţii cu o sobră eleganţă, cu inelul de aur în ra unui bogat om de afaceri, nu-i dădu nici Micului John, aflat la cîteva scaune de el.

După ce aterizară, Lidums se pregăti de coborîre. În momentul în care apăru în uşa avionului, cineva îl strigă pe nume. Coborî iute, fără să se uite în jur, şi urcă într-o ma-

aşte din hotel şi să-l aştepte

aflau amîndoi în gară şi luau trenul la destinaţie, o luară încet spre centrul John sună la o uşă. Femeia care le deschise

nse cincizeci de mărci,

chef de pomină. După ce se aneţi bine, Micul femeia aceea care îi întîmpinase. Văzînd atrăgea nici una dintre fete, îl trimise, dracu. Lidums spuse că vrea să se plimbe şi promiţîndu-i lui John că la trei dimineaţa se va întoarce la

Se întoarse la gară, cumpără cîteva vederi, scrise pe

unui tren ce tocmai trecea prin gară. Prietenii lui aveau să afle astfel că se găsea în Germania Federală, nu departe de

revoltat şi insistent

Acesta era atît de beat, încît abia se ţinea pe picioare

beată. Nu mai aveau bani nici măcar pentru masă. Lidums

[illegible] să [illegible] censul și anelul primit în dar [illegible] Prin [illegible] în felul ăsta o sută și șaizeci de mărci. [illegible] pe [illegible] să trimită anelul prin poștă — [illegible] plăti pentru acest gest de două ori mai mult decît banii primiți

[illegible] mărci.

Micul John era foarte nervos și înjura tot timpul. Lidums [illegible] de petrecerea lui de la Minden.

Aproape de opt seara, sună la ușa cameret lui John mult așteptatul mister Earl Lidums tocmai citea un ziar nemțesc, iar Micul John stătea posomorît în pat, cugetînd la nefericita lui aventură

După ce făcură cunoștință, coborîră în fața hotelului, unde aștepta o mașină, care îi duse la aeroport. De aici luară avionul spre o mică localitate, situată în centrul zonei ame- [illegible] erau încă doi bărbați, care le fură prezentați sub numele de Bil și Alvaras

Hublourile avionului aveau storurile trase, iar călătorii [illegible] nu au voie să privească afară. Cînd avionul [illegible] ușile și ușa se deschise pentru coborîre, în fața trapei era deja postată o mașină. Trecerea în mașină se făcu rapid, pentru ca cei doi să nu poată zări deloc aerodromul. Mașina nu avea șofer, așa că sarcina aceasta îi reveni maiorului Earl. De la aerodrom o luară spre Kaufbeiren, unde se afla cea mai mare școală americană de spionaj. Mașina opri în fața școlii. Earl îi conduse în camerele pregătite pentru ei [illegible] imediată

10

A doua zi, Earl veni după ei abia la ora nouă. Mașina îi aștepta deja în fața clădirii. Luară micul dejun într-un [illegible] în sediul [illegible]

[illegible] de [illegible] Ross șeful [illegible] de spionaj de pe teritoriul Germaniei Federale. Cei doi erau de [illegible] iar persoane cu grade mai [illegible] importante decît mister Ross se purta foarte [illegible]

Întîlnirea nu avea un caracter prea [illegible] Atmosfera [illegible] părea de [illegible] în [illegible] [illegible] [illegible]

Micul John îl privi [illegible]
nu cumva acesta să dea [illegible]
Secției „Nord". Trebui însă să recunoască în sinea [illegible]
târziu, că acesta se descurcase minunat.

[illegible]
dat seama că marea majoritate a execuțiilor suferite [illegible]
străini care pătrund în Uniunea Sovietică se datorează [illegible]
[illegible]
[illegible]
mizeria și fiecare și-a găsit cît de cît un post în această nouă lume care se ridică. Mulți dintre cei care au avut păcate pe suflet au scăpat de pedeapsă în urma amnistiei date după încetarea războiului. Se pedepsesc acum doar mari crime de [illegible] că mulți dintre cei ale căror nume se aflau în noastre s-au prezentat în fața organelor de secu-
[illegible]
și din radiogramele trimise de Tom și Adolf, în care aceștia se plîngeau că n-au fost deloc bine primiți de către cei la care s-au dus trimiși de noi, iar pe alții a fost imposibil să-i găsească. Era foarte greu ca aceștia să reușească în astfel de condiții, mai ales că nu cunoșteau noile obiceiuri, noii termeni
[illegible]
obișnuit și să nu trezească suspiciuni în jurul său. Englezul Gustav, care era foarte bine pregătit, a pierit înecat într-un rîu în primăvara anului trecut, mai mult ca sigur tocmai din aceste cauze; bănuiesc că moartea lui s-a petrecut pe cînd încerca să scape de urmărirea vreunor săteni care au vrut să-l prindă. Dealtfel, așa i-au și spus lui Budris oamenii din
[illegible]
legătură.

Lidums păstră un moment de reculegere în amintirea celui mort.

Toată lumea îl asculta cu atenție. Pînă și Earl își în-
[illegible]
tăcerea.

— Continuați, mister Kazimir!

— Asta e o întîmplare tragică. Există însă și întîmplări
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ruble, pentru că nu știuseră exact corelația dintre bani și prețuri. Gîndiți-vă ce urmă a fost omul la care s-au dus în Riga, cînd i-au arătat o sută de mii de ruble în amenințări. O sticlă de votcă costă pe piață trei ruble, un palton — cinci sute de ruble. Vodka [illegible] dacă va folosi hîrtia de o sută de ruble [illegible]. Omul acela a răspuns însă că el primește [illegible] mai de ruble, numărat de [illegible] ruble. Deci pentru Vodka [illegible] este foarte dificil dacă ar fi [illegible] pentru [illegible]

Din nou se făcu tăcere. Deși Liduma îi avertizase că va [illegible], ceva nostim, umanul nu-i venea totuși să rîdă.

În sfîrșit, cel care îl numise mai înainte să continue [illegible], probabil era cel mai mare în grad, se ridică și, privindu-i pe toți cei prezenți, întrebă:

— Mister Kazimir, [illegible]?

În cazul lui Tom [illegible] acest lucru. După [illegible] deosebit de mare [illegible] Tom [illegible] multe informații, [illegible] a încercat să i se [illegible] pe care am [illegible]. Întîmplarea [illegible] după Budris [illegible] care [illegible], [illegible] de trădare [illegible]. Dacă [illegible] să ne [illegible] Tom [illegible] pînă în ziua [illegible] Tom [illegible] să [illegible] [illegible] e prea [illegible] [illegible] cu bombe [illegible] [illegible] torul turiștilor, arăta că aceasta era o dezinformare.

Convorbirea se mai prelungi încă vreo cîteva ore, timp [illegible] Lidums avu [illegible] [illegible] fusese, în fond, [illegible]

După spusele Lidums [illegible] care părea a fi șeful îl rugă cu amabilitate pe Lidums să-l viziteze, pentru o scurtă [illegible] pe la cîteva din punctele de antrenament ale spionilor americani. Cît despre mister J[illegible] va crea posibilitatea să se distreze după plac.

Înseamnă că au aflat de [illegible] gîndi Lidums. Bine că [illegible] mor. În

[illegible] vederea pe care le am pus în vagonul poștal acestea erau cît se poate de convenabile, așa că n-am de ce mă teme[illegible]

[illegible] rămas bun de la cei doi, șeful spuse că Lidums [illegible] Jo[illegible] fi tratați în țară ca niște oaspeți. Lidums [illegible] ultimi încă o dată cu răspunsul său :

— Eu aș prefera rolul de simplu cursant, replică el.

— Bine, dar asta ar atrage niște obligații suplimentare și destul de pluticitoare !

— A, într-o meserie ca a mea trebuie să mă antrenez cît mai des, răspunse Lidums. Cînd spun asta, mă refer numai la mine. Mister John e liber să facă ce crede.

Bine, atunci am să dau dispoziții în acest sens, se învoi șeful. Și adăugă îngîndurat : Aș fi dorit ca toți subalternii mei să gîndească la fel ca dumneavoastră ! N-aveți impresia că și din cauza antrenării insuficiente se produc atîtea eșecuri ?

— Cred că vina o poartă, înainte de toate, lipsa unui echilibru sufletesc. Superficiala cunoaștere a condițiilor locale trezește în mulți neîncrederea în forțele proprii, iar de la asta la prăbușire nu e decît un pas.

— Acestea sînt presupunerile dumneavoastră ?

— Nu presupuneri, ci experiență, răspunse prompt Lidums

[illegible] următoare fu rezervată odihnei. John luă cincizeci [illegible] în cameră să picteze peisajul care se vedea în fața lui pe fe[illegible] [illegible] foarte frumoasă

[illegible] începu să deseneze, cu mișcări sigure și precise, pe o [illegible] pe care i-l întinse tatăl [illegible] mutîndu-se, ca să fixeze mai bine realitatea. Apoi, acoperi portretele cu lac și [illegible]

Lăsă apoi foaia să se usuce și, luînd o pagină mare de album [illegible] mai multă atenție. Cînd John se întoarse, rămase uluit de frumusețea tabloului pe care îl găsi. Lidums i-l dărui ceremonios, spunîndu-i că îl pictase anume pentru el. Pentru sine [illegible] despre care oricine ar fi putut spune că a făcut-o după o ilustrată și nicidecum după natură.

A doua zi, înainte de a pleca cu Earl la baza-școală, Lidums scrise pe dosul cărții poștale pictate de el cîteva cuvinte

dresate unei femei din Danemarca și îl rugă pe John să [illegible] a tatălui cînd va pleca să se plimbe. Textul era următor : Încă trăiesc. Te iubesc. Te sărut. Urma apoi adresa.

De ce nu trecu și adresa dumitalei ? se interesă John.

— Ilegalitatea te învață să nu-ți treci niciodată adresa pe răspunse cu o oarecare melancolie în glas Lidums. Mărturisesc că am rămas de cealaltă parte a graniței. Nu am încă de seamă că am reușit să trec dincoace. Cînd împrejurările au să-mi permită, am să încerc să o văd. De altminteri [illegible] că sînt la München...

— Dar dacă între timp s-a măritat ? se interesă John.

— În cazul ăsta, scrisoarea va fi primită de părinții ei, care, în mod sigur, nu i-o vor da.

Capitolul III

I

Ciudați oameni erau și ciudate destine aveau cei din jurul lui Lidums.

[illegible] dintre ei erau [illegible] [illegible] [illegible]

Tatăl său, ofițer în armata letonă, fusese expropriat dar prefăcându-se ruinat, trăia cu familia în țara Nou guvern îi oferise post de conducere în secția de export import a portului Ventspils și el acceptă. Nu se împotrivi nici cînd îi fu [illegible] cînd trebui să primească în [illegible] familia. Cînd naționaliștii în [illegible] împotriva puterii sovie[illegible] îl [illegible] să se aplice [illegible] politică. Lucrul acesta nu-i fu iertat și, în ziua intrării nemților în Riga, cineva îl împușcă în plină stradă.

[illegible] absolvase facultatea încă înainte de război și se căsătorise cu o fată pe care o iubea [illegible] se războiul și, odată cu el, își pierduse tatăl [illegible] după aceea îi murise și soția, rămînînd [illegible] Anita. Din cauză că se menținea pe poziția [illegible] lucru și, astfel, ajunsese simplu hamal în port.

În ziua înmormîntării soției lui, nemții veniseră să-l ridice [illegible] pentru deszăpezirea unor „drumuri naziști". Lidums reușise să scape și fugise în port, lăsînd copilul în grija surorii lui. Docherul l-au ajutat apoi să treacă în pădure, la partizani.

Partizanii din pădurile Kurlandei erau conduși de Balodis [illegible] a făcut Lidums prima dată cunoștință cu el. Înainte [illegible] Balodis era șeful serviciului orășenesc de securitate din Ventspils, iar după izbucnirea războiului primise ordin să treacă în ilegalitate și să conducă mișcarea [illegible]

După ce luptă o vară întreagă alături de partizani, pic[illegible] [illegible]mul Lidums, fu înștiințat [illegible] [illegible] îi reveni că își petre[illegible] [illegible] al său și fu trimis la Ș[illegible]. Atunci intră în școala militară înființată de armata de ocu[illegible] [illegible] fără să se recurgă la pe[illegible] [illegible] pe care le poseda. Lidums reu[illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] înfrîngerea fascismului, dar mai [illegible] [illegible] se străduiau să pregătească [illegible] [illegible] pentru eventual război secret, în caz [illegible] [illegible] ar fi pierdut războiul. Lidums urma să fie [illegible] [illegible] pe care sovieticii doreau să-i infiltreze dincolo [illegible] [illegible] dușmană.

În școala militară. Vetra avu ocazia să cunoască mulți [illegible] oameni printre care și pe acel Cevers pe care avea să-l întîlnească mai apoi în pădure, pe cînd ju a rolul de comandant al detașamentului de falși frați din pădure. Aici, Lidums făcu cunoștințele multor colegi păstrînd întotdeauna pentru sine [illegible] [illegible] [illegible]

A doua zi dimineaţă primăvară Lidums fu transportat pe un cătun pînă la drumul forestier. Ajuns acolo, fu lăsat într-o barcă cu motor la ţărmul unui lac. Totul se întîmplă într-o tăcere deplină. Nu se auzea nici măcar ţipătul unei păsări. Cînd Lidums ajunse la mijlocul lacului, barca se opri. Unul dintre oameni luă un cărămidă din fundul ei şi, după ce o legă bine de drumul motorului, îi făcu vînt pe mare. Barca înaintă cîteva sute de metri cu viteză, iar apoi, luînd apă, se duse încet la fund.

Lidums îşi puse rucsacul pe umeri, luă geamantanul cu staţia de radio în mînă şi o porni încet la drum.

Trei zile trecură ca un coşmar. Rătăci îndelung prin pădure, intră în sate în care nimeni nu vroia să stea de vorbă cu el, să-l lase să înnopteze sau să-i dea ceva de mîncare. Dormea în stoguri de fîn, în bordeie părăsite, făcute de vînători în trecere sau poate chiar de cei pe care îi căuta. Nu-şi [illegible] dea focul cu stîngăcie, făcînd fum mult, dar nu reuşi să dea de nimeni.

A patra zi dădu de un pădurar, care îl primi cu o sinceră bucurie. Lidums făcu o baie pe cinste, se bărbieri, [illegible] după atîta vreme, iar după ce mîncă, povesti fără [illegible] că a slujit în armata germană, că a căzut prizonier rusă, iar apoi, pe cînd se afla în lagăr, a reuşit să scape şi a fugă în Elveţia. Cu cîteva zile în urmă se întorsese în [illegible] şi gîndul să-şi caute foştii prieteni, despre care ştia că se stabiliseră în Kurlanda.

Pădurarul, fără să-i spună nimic, îi pregăti aşternut [illegible] în mijloc, care îi ordonară să-şi ia lucrurile şi să-i urmeze [illegible].

După ce-l legară la ochi, o luară prin pădure. Drumul [illegible] ce-l bănuiau a fi un cekist trimis să descopere tabăra [illegible].

În cele din urmă ajunseră la un buncăr dărăpănat şi mai [illegible] în care mirosea a închis şi nu puteai să vezi nimic. [illegible] dar îl lăsară cu mîinile legate. În faţa lui se aflau trei bărbaţi dintre care unul [illegible].

[illegible] că ar fi cekist şi nu cel care se ştia, nici [illegible] afirma că e. Ştiau cekiştii dar ştia şi el. Se ţinea [illegible] asupra unor documente şi obiecte [illegible]. Printre altele avea asupra lui o împuternicire din partea „Consiliului central leton", care îşi avea sediul în Elveţia, în care scria că era trimis de La[illegible] pentru unirea şi coordonarea acţiunilor desfăşurate de [illegible] tăşamentele răzleţite ale „fraţilor din pădure".

Banditul îi lăsară în pace, sub pretextul că trebuie să mănînce, dar nu dădură nici un semn că l-ar crede. Aşteptau, probabil, pe cineva. Ceva mai tîrziu sosi un altul, care se miră că nu l-au împuşcat încă pe cekist şi apoi povesti, în culmea veseliei, că a fost martorul uciderii lui Balodis în timpul unei lupte scurte pe şoseaua Ventspils-Riga. În mapa lui Balodis fusese găsit un document din care aflaseră că [illegible] era un cekist cu misiune [illegible] Balodis cu o misiune secretă în pădure.

Toţi scoaseră adevărate ţipete de bucurie cînd auziră de moartea lui Balodis, apoi se repeziră spre Lidums şi-l tîrîră afară din buncăr ca să-l împuşte.

Lidums jucă ultima carte. Dacă tot au să-l împuşte, atunci le va spune scopul sosirii lui la ei. Le povesti cum fusese adus de cuter şi cum scufundase barca pentru a-şi [illegible] arma. Apoi [illegible] fusese în [illegible] faţa, [illegible] de [illegible] din pădure" cu [illegible] pentru [illegible] Letonia Sovietică. În [illegible] nu avea nici [illegible] misiunea. Nimeni se pregăti [illegible] mai înfricoşat, de faţă aveau [illegible] peste nişte iepuri fricoşi.

Şeful banditilor rise cu vizibilă uşurare şi [illegible] împreună cu ceilalţi ca să-i hotărască soarta.

După cîteva minute, îl tîrîră, cale de [illegible] departe de tabără, opriră, îi dădură o lopată în mînă şi-l puseră să-şi sape groapa.

Lidums îşi mişcă cu greu degetele umflate din cauza legăturilor mai întîi cu lopata conturul gropii şi [illegible] să sape mecanic. Amintiri fugare, din copilărie pînă la [illegible] treceau ca nişte vise prin minte. Îi părea rău [illegible] teşte, fără să se fi răzbunat pe [illegible].

Şeful îi porunci să se întoarcă cu spatele la călăi şi să aştepte la marginea gropii săpate de el.

I se ordonă încă o dată să recunoască faptul că e trimis de cekişti.

— Duceți-vă dracului! șuieră printre dinți Lidums.

— Foc! comandă același glas.

Se auzi un răpăit sec de automate, dar nu-l atinse nici un glonț. Lidums se întoarse brusc și strigă :

— Canalii ce sînteți! Nici să trageți cu arma nu știți! Dați-mi un pistol să-mi zbor singur creierii. Merit, pentru că am fost atît de prost și-am vrut să-mi leg soarta de a voastră!

Șeful se aruncă spre Lidums :

— Iartă-ne, domnule Lidums!

Lidums îl izbi însă din toate puterile cu cizma. Ceilalți alergară și ei către el și începură să-l îmbrățișeze

A fost o simplă verificare. Am găsit și barca cu motor cu care ați venit. Condițiile de aici sînt însă de așa natură, să luptăm toți împotriva tuturor...

În felul acesta fusese primit Lidums în bandă. Luni de zile se străduise apoi să facă cunoștință cu șefii diferitelor [illegible] în toamnă să reușească să-i întîlnească [illegible] are urma să le dezvăluie pe [illegible] planurile ce le aveau cu ei serviciile străine de spionaj. La ședință veniră toți fără arme, ca să nu se ajungă la încăierare La momentul potrivit au apărut însă cekiștii, care i-au luat ca din oală

Și iată că acum se afla din nou printre astfel de oameni, purtînd iarăși vechea mască

2

[illegible], Earl îl invită pe Lidums să [illegible] interesante lecții militare [illegible] [illegible] Aici erau transferați, pentru [illegible] [illegible] trimiși toate celelalte cursuri [illegible] [illegible] părăsiți în diferite țări pentru [illegible] [illegible] spionaj.

[illegible] Earl era înconjurat tot de cei doi, Bill și [illegible] Earl îi rugase să nu scoată nici un cuvînt, deoarece pazni[illegible] trebuiau să știe că nu sînt americani. În școală [illegible] era interzis să te pumbi sau să faci cunoștință cu [illegible] De La Junc Bay și Alvaras urmau să se ocupe doi instructori: un locotenent și un sergent, care nu-și spuseră numele

Amîndoi se purtau grosolan cu elevii și-i tratau foarte de sus. În ceea ce-l privea pe Lidums, îl lăsară în pace, fiind avertizați de Earl că acesta are o misiune specială.

Cursurile începură în dimineața zilei următoare

Fură învățați să strîngă și să împacheteze [illegible] parașuta [illegible] să o dirijeze după lansarea din avion, să asigure [illegible] părăsită pe teritoriul „inamicului" în așa fel încît să nu poată fi descoperită și a

După aceea, fură introduși în clasa următoare, unde se efectua pregătirea pentru săritură.

Lidums făcu uz de toată răbdarea și de tot zelul său ca să intre în grațiile locotenentului. În cele din urmă gheața se sparse și, într-o seară, locotenentul îl invită la el în cameră Lidums se pregătise din vreme pentru această vizită mult așteptată. Făcuse rost cu multe sacrificii bănești, de un sfert de kilogram de whisky foarte bun pe care îl duse în dar

Locotenentul se bucură sincer de venirea lui Lidums și [illegible] în grabă pahare și cuburi de gheață pentru whisky

Îi spuse că se numește Herbert iar apoi îl întrebă dacă [illegible] a făcut o impresie bună. Lidums îi răspunse că în comparație cu ceea ce făcea el, aici totul părea mai interesant, iar perspectivele erau mai mari. Toți auzise el, erau foarte bine plătiți și aveau dreptul după expirarea contractului la cetățenie americană.

— Dacă nu cumva sînt împușcați într-una din operații, completă cinic locotenentul.

— Bine, dar și eu pot fi împușcat în munca mea! răspunse Lidums. Diferența este că unul de teapa mea nu are prea mari perspective, în timp ce ai voștri cîștigă bani buni

— E drept că la noi se plătește mult mai bine, dar un contract se încheie pe o perioadă de zece ani, iar limita de vîrstă pentru încheierea lui este de treizeci și șase de ani

— Eu am treizeci și cinci de ani, minți Lidums, am slujit în armata germană cu gradul de căpitan am fost pregătit în școala engleză de spionaj și mare lucru de capul meu tot nu e

— Dar nu se compara școlile voastre de spioni singuratici cu școala noastră, prin care trec sute și sute de soldați pregătiți pentru desantări aeriene masive Acești soldați sînt antrenați, pentru traiul în mlaștini, în pădure, în pustiuri, să știe să obțină apă potabilă din mare, să se hrănească cu șerpi și cu melci, să lupte de unul singur sau într-un corp de armată

să semene panică și să cucerească orașe. Poate fi comparată o misiune atît de măreață cu acțiunile spionilor voștri?

Whisky-ul își făcea efectul și Lidums nu trebui să pună prea multe întrebări ca să afle tot ce-l putea interesa

Lidums continuă să frecventeze cursurile școlii cu regularitate și conștiinciozitate. La o serie de exerciții în unul dintre ele a întrecut-o pe prietena sa agilitatea de care dădu dovadă, lăsîndu-i în urmă pe Bill și Alviras, deși aceștia erau mult mai tineri

Într-o zi, îl vizită Micul John, care avea de astă dată o înfățișare foarte prosperă. După cum se lăudă el, dăduse o lovitură bună într-o afacere. Împreună cu cîțiva ofițeri de marină se ocupa de vînzarea vapoarelor scufundate în timpul războiului. În acest scop exploatase hărțile maritime folosite de marina militară. Ceea ce comercializau ei erau coordonatele vaselor, operația de scoatere la suprafață a epavelor revenind cumpărătorilor.

Cu această ocazie, Lidums îi destăinui Micului John că și tatăl său a avut, pînă la venirea bolșevicilor la putere multe vase. În timpul războiului, unele fuseseră scufundate, iar altele capturate de diferite state.

Micul John era în culmea extazului. În cariera lui întîlnise scriitori, ziariști, artiști, dar armatori nu avusese cinstea să vadă. Deși Lidums îi recomandă să nu ducă vestea mai departe, el abia aștepta să-i spună lucrul ăsta lui Mackibin. Lidums era sigur că această mărturisire îi va întări și mai mult poziția în ochii englezilor

Micul John venise de fapt să-l avertizeze că a doua zi vor începe săriturile cu parașuta. Deși Mackibin îl sfătuise să se abțină de la această parte a lecțiilor, totuși Lidums stărui să termine cursurile trecînd absolut toate probele

Și, într-adevăr, trecu foarte bine și probele de perspicacitate și cele de sărit cu parașuta în diferite condiții.

Șeful școlii engleze de spionaj din Londra, care venise să supravegheze activitatea celor doi elevi ai săi, Bill și Alviras, îl anunță pe Lidums că Secția „Nord" intenționează să-i [illegible] încărcături serioase de muniții și provizii pentru detașamentul [illegible]. Era firesc ca Lidums să studieze în amănunt operațiile ca să-și poată da seama dacă Budris va reuși să preia și să ascundă o cantitate atît de mare de material.

Se gîndiseră să trimită [illegible] împărțite în patru colete mari, [illegible] sute kilograme pentru [illegible].

În timpul unei întîlniri în oraș Lidums mai [illegible] soare de dragoste „iubitei" lui din Danemarca. În cuvinte absolut nevinovate, el strecură vestea lansării unui viitor desant aerian deasupra Letoniei.

3

Ori de cîte ori generalul Ian Ianovici Egers primea cîte o veste de la Lidums, îi convoca de îndată pe toți cei angrenați în acest joc periculos cu englezii

Pînă acum, tot ceea ce îi anunțase Lidums se adeverise De pildă, penultima oară le scrisese că Helmut Klose va face o nouă incursiune în apele letone și va debarca încă șase oameni. Imediat ce barca cu cei șase spioni s-a îndepărtat de cuter, au intervenit grăniceri. Klose și-a mînat vasul înapoi cu cea mai mare viteză și a scăpat doar cu cîteva gloanțe în bord. Trei spioni fură culeși de cekiști, iar ceilalți trei reușiră să atingă țărmul. [illegible] care îl bruftului, chipurile, pe Lidums pentru proasta organizare a debarcării.

Oficial, spunea el în aceeași radiogramă, cekiștii anunțaseră prin sate că [illegible] spion, dar lăsase gros spectru fără [illegible] știau că vasul debarcase șase persoane.

În acest timp, Egle zăcea bolnav în unul din satele Kurlandeze. În afară de el, detașamentul îi mai avea sub supraveghere pe [illegible] Bertins cu [illegible] mai grea de înțeles fără [illegible] de-al șaptelea. Situația devenea [illegible] plăcea pentru [illegible].

Despre asta și începu Egers să discute în noua ședință [illegible] prilejul primirii ultimei vești de la Lidums

— După cum știți, am reușit după [illegible] ținem sub [illegible] activitatea [illegible] reprezentanți ai agenturii dușmane, debarcați în [illegible] au primit semnalul de debarcare a [illegible] lucrează, furnizîndu-ne astfel datele [illegible] aduce în fața tribunalului.

Apoi generalul Egers se referă la activitatea lui Lidums care ajutat de ideea lui Budris de a folosi aparatul lui Tom, reușise să „demaște" pe cekiștii, consolidîndu-și astfel și mai mult poziția în cadrul Serviciului englez de spionaj. Egers îi anunță, de asemenea, că englezii îi ceruseră lui Peterson să confirme dacă datele transmise de Tom în privința amplasamentelor destinate bombardierelor înarmate cu bombe cu hidrogen erau false. Peterson răspunse afirmativ, așa că acțiunile lui Lidums crescuseră simțitor.

În ultima radiogramă pe care o primise Peterson, englezii îi cereau date amănunțite despre aerodromurile letone, cîmpurile de materiale, erau construite pistele de zbor, care sînt lungimea lor exactă și ce fel de avioane se aflau pe ele. De asemenea Libava se afla și ea un aerodrom etc.

Peterson răspunsese urgent că aerodromul din Libava nu [illegible] Personalul însoțitor locuiește în niște barăci de lemn. E, însă nu știa că acolo se [illegible] avioane, comparate încă din primii ani ai războiului.

Din ultima radiogramă trimisă de englezi lui Tom reieșea că [illegible] și ajutorul său, Adolf fuseseră prinși.

[illegible], desigur, ideea că cekiștii caută să afle [illegible] lui Budris prin mijlocirea lui Tom. Și-ar fi dorit să se răzbune în joc, respectiv, simulînd [illegible] ar fi dat datele transmise de acesta, dar profitînd-se că au pierdut urma lui Budris.

Problema cea mai grea rămînea tot Peterson. Acesta se [illegible] din ultima radiogramă, că Budris caută să-i [illegible] și că ar fi bine să găsească un pretext pentru a-i face rost de acte care să-i permită șederea lipsită de pericol în Riga.

Balodis adusese vești importante, referitoare la cazul Peterson. În cursul unei [illegible] o avusese cu acesta [illegible] se plîngea de faptul [illegible] îi adresează prea [illegible] se temea să țină legătura cu el și că, de [illegible] mai mare atenție de [illegible] a unor informații prețioase [illegible] Cerușe, în acest sens ajutorul „fraților din pădure".

Budris îi dăduse cam [illegible] de ruble din banii trimiși de englezi, dar refuzase să-i dea ajutor în ceea ce privea strîngerea de informații.

La ultima întîlnire care a avut-o [illegible] una din locuințele conspirative ale lui Peterson, Budris întîrziase dinadins cu o oră. În momentul în care [illegible] Peterson s-a pregătit să fugă pe fereastră, cu aparatul de [illegible], crezînd că Budris fusese [illegible] să gardă care [illegible] pe la [illegible], pe [illegible] Budris.

Starea lui Peterson era deci foarte proastă. Activitatea lui ca spion nu-i satisfăcea. Din cauza lipsei de acte era nevoit să stea mai mult închis în casă. Unul dintre informatorii lui refuzase mai zilele trecute să vină la întîlnire.

Într-una din scrisori [illegible] îi cerea să fie adus înapoi în Anglia, iar la 25 ianuarie își reînnoia cererea prin radio, pretextînd că-i este imposibil să-și îndeplinească misiunea dacă nu are acte.

Generalul Egers [illegible] și să se stabilească [illegible] a trăi suspendat [illegible]. Nori [illegible] de la [illegible] trebuie să lucreze în continuare. Nu era posibilă nici arestarea agenților conservați de [illegible] rece aceștia puteau fi de folos în viitor.

[illegible]

— Există o singură cale de ieșire din această situație: s-[illegible] în serviciul reginei? Pentru englezi, Peterson va muri în timpul [illegible] avea loc [illegible] Peterson [illegible] sta din Dzintari [illegible] pentru [illegible] Riga. Acolo [illegible] amestecat [illegible] cred [illegible] fi ucis [illegible] Peterson [illegible] ucigașul [illegible] aceștia vor fi [illegible] ucigași". Cekiștii le vor transporta „cadavrele" [illegible] cu o mașină a [illegible] fost omorîți, iar [illegible] versiunea să fie mai plauzibilă, [illegible] creadă că [illegible] pară cît mai veridic, [illegible]

restabili sănătatea

Egle, arătă că acesta nu săvîrşise alte acte duşmănoase

soţului său în Anglia şi să-l ajute să-şi restabilească sănătatea

Ludams gonea, împreună cu Earl, pe o şosea din sudul

victoriilor

colonelul îi expuse tabloul general al
specială de sub conducerea Penta-

opţiunea şi
tulat „O
se specială se pregăteşte pentru
război şi
pre

Pe
această
vor permite armatei cu destinaţie
să-şi
perfect misiunea în cazul izbuc-
Aceşti oameni vor trebui să înveţe să fie
capabili
orice gen de lipsuri şi să acţioneze în
cele mai

În această aventură a Pentagonului a fost antrenată înainte de toate „Asociaţia internaţională a persoanelor emigrate". Încă din 1951, această organizaţie avea la dispoziţie cinci de mii de emigranţi din diverse ţări. Cei mai dintre aceştia au fost incluşi în detaşamentele cu destise formau Dar.. poftă vine mîncînd şi se hotărî să-şi lărgească aceste noi subdiviziuni

ştia deja multe lucruri despre detaşamentele resfără să-i povestească colonelul.. Dar, repetiţia este !

Aceste formaţiuni plătite aduceau foarte mult cu gladiatorii din Roma antică. Congresmanii se gîndiseră, probabil, că e mult mai cuminte să lupte folosind mîini străine. Dar „gla- contemporani nu se grăbiră deloc să-şi pună capul pe tăietor... Unii căutară să-şi ia cît mai repede tălpăşiţa din noile lagăre militare. Alţii însă deveniră, încet-încet, nişte profesionişti

teren, să-şi facă rost de hrană singuri, să-şi construiască as-

cunzători exploatînd la maximum mijloacele locale existente
ţa

Pregătirea cursanţilor se făcea pe mai multe pro

De la bun început fiecare era instruit în direcţia
re ale specialităţii. Cei ce urmau să se ocupe de armament
studiau armele uşoare şi grele, de la pistol pînă la arma
şi la lansatoare fără recul, apoi armele folosite de
armatele străine. Transmisioniştii erau pregătiţi
telegrafie. În această perioadă, trebuiau executate
prin telefon şi prin radio, pre
de mai mult, depistarea mijloacelor
legătură ale acestuia, cifrarea şi descifrarea unui text etc

La
In
metodele şi mijloacele de aruncare în aer a diver
ale fabricare a materialelor explozive
chimice locale pentru fabricarea de explozivi.

Şcolarizarea diversioniştilor medici dura două luni de zile
A
primul ajutor în timpul
determinare grupul de sînge
a

creaseră pentru dotarea formaţiunilor cu destinaţie
Printre acestea se număra
băgat într-o ladă ce nu cîntăreşte decît 115 kg grele
Pentru aceasta au în total
mult de zece minute.

Se mai impunea atenţiei „jeep-ul zburător" — automobi-
transporta încărcătura
de optzeci de kg
sau trei oameni
întreagă de alte mijloace
de la mijloacele radiotelegrafice
Pentru
urmărită în îmbrăcăminte sau în
la aparatele electronice portative de depis-

Lidums era în fiecare seară la curent cu ştirile sosite de la
Berlin şi Moscova, care analiza cu exactitate amplasamentele

mijloacele de
destinate să
Reîntors la
îl aştepta cu nerăbdare
Mersera în oraş
faţa unui panar, Micul John îi arătă motivul vizitei sale:
copia unei radiograme
„Operaţia a fost
oameni. Cîmpul
dacă la bordul
insoţitori ai lor...!". Lidums întrebă:

— Cîţi au fost debarcaţi?

— Şase oameni, îmbarcaţi în două bărci cu cîte doi vîslaşi
fiecare.

— Restul s-au întors în Anglia? Cuterul a fost lovit?

— Cuterul e în reparaţie. Una dintre bărci a dispărut.
Dar, citeşte mai departe!

Lidums se cufundă din nou în citirea radiogramei.

Budris îl dojenea „cu asprime" pentru proasta pregătire a operaţiei. Lidums îi arătă în tăcere lui John aceste rînduri:

— Nu te nelinişti. Mackibin a fost nevoit să-i explice lui Budris că operaţia a fost pregătită fără participarea dumitale.

În radiograma următoare, Budris comunica faptul că cekiştii prelucraseră populaţia pentru mărirea vigilenţei şi că
pînă la cinci oameni, dar că nici în ea, nici pe fundul apei nu descoperiseră cadavre sau vreun gen de încărcătură.

Cekiştii cred că oamenii au reuşit să se salveze la bordul
probabil, în cele din urmă. În apropiere fuseseră descoperite pete de păcură şi ulei...

Deci Budris fusese prevenit la timp. Firește că prima barcă fusese capturată şi apoi avusese loc înscenarea înecării spionilor. Nu degeaba Budris îl acuza cu atîta înverşunare pe Lidums pentru
lida şi mai mult poziţia; el îi prevenise doar pe englezi că
Micul John ştia asta. De aceea şi
nu are nici o vină.

... şeful a ordonat să termini antrenamentele ...
... nu-i vei face reproşuri.

Către seară, se întoarseră la hotelul „Aldon", unde con-
... dar aspră, pentru Mackibin, în care mustra conducerea Secţiei „Nord" pentru defectuoasa organizare a operaţiei, pretinzînd totodată să i se trimită urgent lui Budris o radiogramă, în care el, Lidums, să fie dezvinovăţit, deoarece nu luase parte la organizarea ei. De asemenea, cerea să fie rechemat cît mai repede la Londra, pentru analizarea situaţiei nou create.

După ce citi radiograma, John îi spuse că, de fapt, ordinul de rechemare e la el în buzunar, dar americanii considerau că era absolut necesar să asiste şi la programul lecţiilor medicale.

... grama şcolii americane de spionaj. Reîntors în Anglia, împreună cu Bill şi Alvaras, începu antrenamentul de ...
... mari de sîrmă, învelite în pînză de cort. Obţinură astfel o tonă şi jumătate de încărcătură : cîte două sute cincizeci de ...
spionaj din afara oraşului de reşedinţă.

... era nefavorabil, aşa că se amînă pentru a doua zi.

În dimineaţa zilei de două aprilie, încărcară în avion co-
... a şcoala ...

... pe întuneric, ... întîlniri, marcat ...
... specialişti în probleme de luptă în ilegalitate şi încă vreo cîţiva ...

Dimineaţa, Micul John plecă la Londra, promiţîndu-i lui Lidums că-l va chema şi pe el acolo cît de curînd. Dar şeful ... culul John îl luă pe acesta la poligonul de tragere, unde îi puse în faţă zece tipuri diferite de pistoale. Trebui să învele cum se curaţă şi se mînuiesc, pentru ca să-şi poată da seama care tip este mai potrivit pentru condiţiile de viaţă din pădurile letone. În tot timpul şederii lui Lidums în poligon, şeful şcolii şi şeful poligonului avură grijă ca acesta să nu poată vedea pe nici unul dintre spionii care se antrenau acolo.

Lidums fu încîntat că scapă şi de această a doua cazarmă atunci cînd, seara tîrziu, Micul John veni să-l ia.

— Miss Nora te aşteaptă cu multă nerăbdare, glumi el cînd intră în camera în care se antrena Lidums.

— Ah, lua-m-ar dracu ! Am uitat cu totul de ea şi nu i-am cumpărat nici un cadou ! Şi doar m-a condus cu atîta amabilitate la plecare !

— Cum ai reuşit să pui mîna pe el?
— Inelul ne aştepta deja la

Spuse inelul din deget şi i-l dădu lui Lidums.

Capitolul IV

1

La Londra, pe Lidums îl aşteptau noi încercări

Abia reuşi să-şi facă dușul de dimineaţă, că şi sună telefonul. Marele John îl anunţă că peste o jumătate de ceas

se abţinea să nu întrebe ce s-a

Dar iată că Marele John

îndrăzneţ. După doi ani ar fi putut să se întoarcă la Londra. Ce nenorocire!

— Nu vă înşelaţi totuşi cumva? întrebă neîncrezător I.

— Din nefericire nu, spuse Marele John. După orar, Peterson trebuia să uşă în eter de două ori pe săptămînă. Cu

Delins şi Budris, despre soarta lui. Ne temeam ca nu cumva acesta să fi căzut în mîinile cekiştilor, căci ştia foarte multe

Budris şi grupul lui. Iată care a fost răspunsul lui Bu-

acesta, scoţînd din portofel o foaie de hîrtie pe care i-o dădu lui Lidums

apriga cu cekiştii, care îl surprinseseră în momentul cînd voia

casa de unde efectuase transmisia

cum spunea Budris, în luptă pieriseră şi trei ce-

Toate informaţiile fuseseră culese de la vecini din jurul

Roşii veniţi să ia morţii şi răniţii. Probabil că cekiştii re-

ultimul timp s-au întîmplat

nenorociri? Părerea mea este că folosim exagerat

lucrea în eter cu aceeaşi regu-

berg, iar în grupul lui Budris

ar putea fi luat ca

— Şi noi ne-am gîndit la [illegible] John. Budris propune să se folosească [illegible] şină, pentru a putea schimba mereu [illegible] Klose şi după moartea lui Peterson, [illegible] conform cărora Budris va trebui să în[illegible] sule, pentru două luni de zile Legătura prin [illegible]

Lidums se bucură în sinea lui pentru vacanţa de două luni a lui Budris care, pe toată această perioadă, va fi izbăvit de grija de a mai pregăti pentru englezi date de

— Deocamdată şi asta e o ieşire, spuse el gînditor trebui să folosim totuşi una dintre staţii pentru [illegible] desantului aerian

[illegible] apoi spuse :

— Mă tem, dragul meu Kazimir, că te-am chinuit degeaba cu antrenamentele

De ce ? întrebă mirat Lidums

— Ministerul de Război e categoric împotriva acestei operaţii. Dealtfel, noi ne-am consultat şi cu Budris în această [illegible] ieriana implică mult mai mari riscuri decît una maritimă

ducă plocon lui Budris Apoi întrebă :

— Şi ce aveţi de gînd să faceţi acum ?

— Mda ! Ar fi destul de greu ! Şi apoi [illegible]

= La asta nu te gîndi. Avem noi oamenii noştri, care au să aranjeze totul

[illegible] trimiterea lui Lidums acasă, prin Ucraina de [illegible]

— Cu fiecare oaspete primesc o veste rea. Am impresia că v-aţi săturat de mine. Cu cunoştinţele mele de limbă ucraineană o să fiu dus la primul post de miliţie întîlnit în [illegible]

[illegible] aşa de pesimist, spuse neliniştit Micul John. Mackibin, care ştie de la mine că eşti fiul unui fost armator [illegible] care se ocupă cu recuperarea vaselor pierdute sau distruse în timpul războiului şi a primit deja fotografia dumitale drept [illegible]

— Mersi ! Nu văd însă ce legătură are aceasta cu întîrzierea mea aici

— Bine, dar după spusele lui Mackibin eşti acum o persoană care costă nu mai puţin de o jumătate de milion de lire. Nu m-aş mira dacă al treilea vizitator o să fie tocmai Mackibin sau, dacă nu el, colonelul Scott. Ce să-i faci, banii au întotdeauna greutate. Cît despre versiunea cu Ucraina, nu te nelinişti, o să rămînă şi asta baltă ! M-au trimis să ţi-o sugerez numai ca să ai cu ce să-ţi baţi capul pînă cînd găsesc ei alta [illegible]

În cele din urmă plecă şi Micul John. Din ultimele lui [illegible] căpitanului Klose. În acest caz însă, şederea lui [illegible] nopţile vor fi iarăşi lungi.

[illegible] dus de Zarinş şi Skuevit, prin trimiterea unui şir de propu[illegible] acum, putea pretinde acest lucru

2

doreşte să-i viziteze.

atît de Ministerul de Război cît şi de Ministerul de

nină o persoană importantă

acesta nu pierdea timpul de pomană. Se referea la

Ludmila se încruntă nemulţumit.

— Da, da, întări dezorientat Macki

cîntărind fiecare cuvînt :

Intoarcerea în Letonia, un timp nu voi apărea mai întîi la Moscova, unde am mulţi n pădure şi nici aici n-am putut lucra însă acasă am destule tablouri pe care publicul voi deschide la Moscova. Prietenii mei îmi vor face presă. După aceea, voi apărea la Riga Întîlnirea ocazioni nu este necesară, deoarece am trăit în tot în aceeaşi perioadă, unde, dealtfel, am şi tablouri.

— Minunat ! exclamă cu veselie Mackibin Văd că te-ai gîndit la toate Dar cum îşi explică familia această îndelungată absenţă ?

— Înainte de a pleca în pădure, am luat o delegaţie pe termen lung de la Uniunea Artiştilor Plastici Prin urmare aceasta va comunica oricui s-ar interesa de mine că sînt plec pentru a picta. Dacă voi picta sau nu, asta nu contează. Cîteodată şi pictorii cei mai buni au perioade neproductive. Fiica mea, care e în clasa a opta, ştie că sînt plecat într-o dele-

reşte componenţa viitorului guvern leton, pe care dintre

— Dacă-mi permiteţi, am să vă răspund la întrebare numai după ce mă voi fi consultat cu Badris...

— Firește că da, nu-i nici o grabă dealtfel ! se învoi Mackibin : Eu aş dori ca cei din grupul vostru, ca şi ceilalţi prieteni pe scara ierarhică a societăţii. Va trebui să-i trimiteţi şi în celelalte republici, înzestraţi cu materialele necesare menţinerii

Am o rugăminte
consolidezi poziția în viața legală, străduiește-te
mai sus. Comunicările ni le vei transmite prin ceilalți

pături sociale ale populației, precum și cele dintre diferitele naționalități. Vei nota toate acestea și mi le vei comunica prin scrisori

— Dar nu credeți că în cazul încheierii unui eventual
să ne mai ajute și ne vor întoarce spatele ?

nă. Presupun că guvernul o să interzică operațiile maritime.. E posibil să întrerupă pentru un timp chiar sprijinirea voastră
vom pierde niciodată legătura cu voi, oricare ar fi politica Altfel, ar trebui să ne punem întrebarea : va mai exista sau nu Imperiul Britanic ? Deocamdată nu văd cum ar putea dragă Kazimir Dacă va izbucni însă războiul, atunci vei avea foarte mari pretenții de la dumneata. Una dintre pretențiile mele de acum ar putea suna cam așa : într-unul din orașele
încerce să-l atragă de partea lor ?

— Presupun că nimeni n-ar da înapoi de la așa ceva.
ne mult timp și e și foarte periculos.

ticlui o radiogramă de răspuns, în
o apropiată reîntoarcere a lui
lui Mackibin, spre aprobare. Acesta
ținut din buze. Egle complica prea
de sfîrșit. În încheiere, Mackibin îl în-
și-a ales deja însoțitori pentru plecare

n fu de acord cu alegerea lui și abia acum
ile de afaceri luaseră sfîrșit cu totul, ridică paharul
nină, începu să treacă încet prin fața tablourilor
schițelor lui Lidums

— Astea toate o să trebuiască să le lași aici.. păcat
— De-asta le-am și pictat, ca să le las pretenților de aici
— Atunci, eu o să fiu primul pretendent.
— Alegeți, vă rog !

pierdute în ceață. Lidums îi făcu un compliment măgulitor în privința gustului de care dăduse dovadă

plece de acasă, deoarece, cum va scăpa de la serviciu,
vizitele

Lidums se întîlni cu Skuevițj, pentru discutarea proble-
care întîlnire Skuevițj alerga la Mackibin, pentru a-i da ra-

portul; la urma urmelor, din mina ... o pîine? Iar Zarinș era sfîntul paravan în spatele ... juca toată această comedie.

Nora plecă profund dezamăgită

de plecare

dintre cei care se întorseseră „de dincolo".

Sosi și ziua despărțirilor. Mackibin rosti o cuvîntare de salut și-i strînse mîna. Nora avea ochii plînși și se tot ascundea în spatele colonelului Scott, ca să nu vadă ceilalți în ce hal era.

Mai întîi parcurseră ruta pe care veniseră Lidums și Vi ks Londra — Hamburg. Îi însoțea o întreagă suită : Silars, Rebane și cei doi Johni.

La Hamburg se întîlniră cu englezul Boot, mare specialist în transmisiuni radio, care ținea legătura cu vasul lui Klose în timpul operațiilor lui maritime. După spusele radistului, englezii se foloseau foarte mult de nemți, deoarece nu era deloc bine să intre direct în conflict cu țările ale căror interese ... ambasade engleze și de fiecare dată se ocupase cu transmiterea ...

I

În ziua următoare fură vizitați de un oaspete
amiralul flotei regale engleze, care răspundea
întregii operații. Era un tip mai mult
plet căruni, în vîrstă de șaizeci și

recunoștința față de

mea acestui gest, să se arate demni de

În aceeași zi, la ora cincisprezece fix, Marele John fu anun-

și jumătate și că timpul a devenit prielnic pe Marea

de polaniu urmau să le primească pe vas

rădul de Letonici

Le ajutară să-și scoată lucrurile din
apoi
unde îi aștepta

pe „Larsen-S". Se suiră în

această scurtă cuvîntare, Micul John și vicecamiralul

vas, Helmut Klose ordonă pornirea motoarelor.

zi dimineața, la ora zece. Klose îi chemă pe Lidums,

le în cutii goale de conserve aruncate în valuri, apoi

La orizont se arată silueta unui vas și Klose ordonă să fie

Bornholm

Cînd ajunse la aproximativ un kilometru distanță de ea
trov, cuterul aruncă ancora

Operația urma să înceapă seara, așa că toată ziua execu-

urmele. Klose le arată cum să conducă mica barcă de cauciuc
și cum să se servească de radiofarul montat pe ea

rația se anima cu douăzeci și patru de ore : pe Baltica vremea

accent pe iuțeala cu care se succedau diversele etape ale de-
barcării

înrăutățea tot mai mult. Klose fu nevoit

rămaseră cîteva zile

timpul acestei șederi, Lidums avu surpriza să con

aminti de vechile legături istorice care au existat între nemți
el își exprimă speranța că, în cel mai scurt timp,

grupul lui Budris îi va abandona pe englezi şi se va orienta spre Germania Federală.

— Dar dumneavoastră sînteţi în slujba Angliei ! răspunse Lidums.

— Dacă vă imaginaţi că toate cheltuielile acestei operaţii, inclusiv riscul legat de ea, sînt suportate de englezi, vă înşelaţi, răspunse Klose cu un fel de obidă, dar şi cu mîndrie în acelaşi timp.

— Trebuie să recunosc că n-am ştiut asta, spuse Lidums.

— Vedeţi ! Englezii caută tot timpul să scoată castanele din foc cu mîna altuia. Va sosi însă vremea cînd tocmai această tactică le va veni de hac...

— V-aţi gîndit, desigur, să vă orientaţi spre americani ?

— De ce? Şi unii şi ceilalţi sînt la fel ; aleargă după o pradă uşoară. Noi ne-am păstrat cadrele noastre şi acum ştim că nu este prea departe ziua cînd steagul noii Germanii se va ridica deasupra Reichstag-ului.

— Dacă aş fi ştiut asta mai devreme, v-aş fi acordat toată atenţia, spuse Lidums. Destăinuirea lui Klose i se păru de-a dreptul monstruoasă.

— Aş putea să ştiu cam cîţi bani l-au dat englezii lui Budris ? întrebă Klose.

— Din păcate, eu sînt comandantul lor militar şi nu mă amestec în treburile administrative şi politice ale grupului, răspunse Lidums cu regret.

— Păcat ! Curînd însă îi vom înlocui pe englezi !

Apoi, Lidums întrebă curios dacă nu îi se pare suspectă autorităţilor de pe ostrov şederea îndelungată a cuterului în apele daneze.

— A, toată lumea e unsă cu acelaşi alifie : N.A.T.O. Deşi Serviciul secret danez nu ştie nimic, îşi închipuie totuşi că mă aflu aici într-o misiune secretă a Serviciului englez de spionaj, răspunse el cu supărare.

La unsprezece septembrie, Klose primi ordinul să ridice ancora. Timpul era din nou frumos.

5

Se apropiau de ţărmul Kurlandei. Klose ordonă montarea pe cuter a antenei-radar, iar în faţă, la proră, instală două aparate radio pentru recepţionarea semnalelor emise de radiofarul de pe ţărm.

Se lăsă întunericul. Klose ordonă să nu se fumeze şi să se vorbească în şoaptă. La un moment dat, vasul coti brusc. Un matroz îi explică lui Lidums că pe mare apăruse un vas militar sovietic, fapt care-l determinase pe Klose să schimbe brusc direcţia.

După un timp, Klose opri motoarele. Lidums îşi dădu seama că se apropiau de ţărmul leton. Nu putea să piardă această clipă, aşa că se urcă pe punte şi intră în cabina de comandă a căpitanului.

Ţărmul se vedea la orizont ca o dungă întunecată. La fiecare cinci minute, timonierul anunţa adîncimea.

— Unsprezece ! Zece ! Nouă ! şoptea el monoton, iar cuterul îşi micşora tot mai mult viteza.

La „şapte", cuterul opri. Mai înainta, în virtutea inerţiei, încă două-trei minute spre pămîntul din zare.

Matrozii începură să pregătească barca de lansare. După zece minute se întunecă de tot. Se auzea doar zumzetul monoton al radiofarului care transmitea semnale. Şi, deodată, pe ţărm sclipi o rază îngustă de lumină.

Barca fu lăsată la apă. Lidums, după ce-şi luă rămas bun de la căpitanul Klose, sări primul în barcă. După el săriră Bill, Alviras şi ceilalţi.

După ce se aşezară toţi pe locurile stabilite mai dinainte, Lidums făcu un semn, barca fu eliberată din scripeţi şi se îndepărtă fără zgomot de bord.

Ţărmul se apropia, luna se ivea cînd şi cînd printre nori, iar Lidums gîndea la faptul că, în sfîrşit, pentru el „războiul nervilor" se termina şi începea adevărata viaţă în patrie.

Cînd mai rămaseră doar cincizeci de metri pînă la mal, valurile, liniştite pînă atunci, se transformară într-un munte de apă plin de spumă, care ridică brusc barca şi o aruncă pe nisipul ud al plajei. Săriră din barcă şi duseră geamantanele şi sacii cît mai departe de apă. De pe malul abrupt coborau iute oamenii lui Budris.

Graf, care ajunse primul, aruncă în barcă un sac plin, probabil cu cărţi, iar ceilalţi îl împinseră de la spate pe Egle, care mergea cu capul în jos, fără să se uite la nimeni.

Lidums îşi luă rămas bun de la vîslaşi şi barca porni spre larg.

. . . . . .

Vremea trecea. Englezii mai trimiseseră în Letonia încă vreo cîteva zeci de spioni, o mare cantitate de arme şi sume

mari de bani. Treaba mergea însă din ce în ce mai prost. Numărul informaţiilor scădea în loc să crească. Colonelul Scott, care îl înlocuise pe Mackibin, pur şi simplu nu ştia cum să explice şefilor săi toată această stare de lucruri.

Printre altele, ori de câte ori cereau informaţii lui Budris sau lui Lidums, primeau răspunsuri echivoce. Aşa se născu în capul englezilor prima bănuială în legătură cu grupul lui Budris. Bănuielile lor se întăriră şi mai mult cînd observară că, ori de câte ori un spion era trimis cu acte în regulă, pregătite de expertul lor, în altă republică unională, acesta, după ce dădea semnalul că a ajuns, dispărea ca şi cum l-ar fi înghiţit pămîntul. „Probabil că oamenii noştri, gîndeau englezii, cum scapă de sub controlul cekiştilor din Letonia sînt arestaţi. Altă explicaţie nu există."

În consecinţă, aceştia începură să-şi restrîngă acţiunile.

Venise vremea arestării spionilor din grupul lui Budris. Generalul Egers dădu ordin să fie încheiată operaţia.

CUPRINSUL

Pag.

Partea întîi

Gazde primitoare 3

Partea a doua

Consilierul 93

Redactor : Cpt. GHEORGHE VARGA
Corector : Serg. maj. COSTEL CRIȘAN

Comanda nr. II/S/502 134 Dat la culeș : 02.10.1973
R. M. nr. 0163 Bun de tipar : 18.12.1974

Lucrarea conține 180 pagini.

La cîțiva ani după ce zgomotul armelor s-a stins total și cetățenii Letoniei sovietice lucrau cu sîrg la ștergerea nefastelor urme lăsate de război, Ianis Priede, pașnic locuitor al orașului Riga, recrutat pe vremea cînd fusese prizonier și lăsat în conservare, este obligat, împotriva voinței sale, să sprijine activitatea a trei spioni englezi, de naționalitate letonă, pătrunși clandestin în U.R.S.S. în vederea pregătirii și organizării unei vaste operații contrarevoluționare.

Atașamentul față de țară, curajul și spiritul de orientare de care a dat dovadă Ianis Priede, precum și priceperea și operativitatea cu care au acționat organele de securitate sovietice au făcut posibile anihilarea spionilor englezi infiltrați și organizarea unei acțiuni contrainformative foarte eficace.

Cartea Operațiu „Marea de chihlimbar" este de fapt relatarea, într-o formă adecvată, a unui joc operativ încununat de succes. Redînd ilustrativ multitudinea și varietatea metodelor de lucru specifice muncii informative și contrainformative care au fost folosite, adevărata investiție de gîndire și inteligență ce a însoțit fiecare măsură și, în ansamblu, jocul operativ, precum și înaltele calități politice și moral-volitive ale cetățenilor sovietici participanți la acțiune, cartea prezintă un real interes pentru cultura profesională și activitatea practică a cadrelor de securitate.